

naša luč

1978

5

knjige

Ivan Mrak
IGRE SVETA
Ljubljana 1978

Svežo novost na slovenskem knjižnem trgu predstavljajo IGRÉ SVETA: pri tem gre za Vidmarjev izbor himničnih tragedij sodobnega dramatika Ivana Mraka, ki oriše drame sedmih človeških usod, med njimi štirih svetopisemskih osebnosti.

Osrednje mesto v knjigi zavzema trilogija *Proces*. Tu se Mrak loti usodnih vzgibov spora med Jezusom in „svetom“, ki privede do golgotске tragedije. Jezus sam ne nastopa; notranje silnice, ki spletejo njegovo aretacijo, obsodbo in križanje, pa so prikazane prek osebne žaloigre apostola Juda, velikega duhovnika Kajfa in upravitelja Poncija Pilata.

Juda Simonov, „človek iz Kariota“, se približa Jezusu iz sle po imetju in časteh. Upa, da se je pridružil Mesiju, ki bo najmočnejši vladar, kar jih nosi svet. Ko posluša Rabijev nauk, pa čedalje bolj spoznava, kako se je uštel. Nad Jezusom je razočaran, v svojih pričakovanjih izdan. Sovraštvo v njem spočne maščevanje in rodi sklep izdajstva. A hudodelstvo ga človeško povsem stre: predolgo je bil z Gospodom, preveč svetlobe je užil, da bi ne čutil, kakšen pekel si je z usodno odklonitvijo nakopal. Pregarja ga slutnja, da je izdal njega, ki je resnično Pričakovani.

Kajfa naleti kot predstavnik verske oblasti v Kristusu na „vsiljivca“: neusmiljeno razgalja vse, ki so si s pomočjo božje postave nadeli nimb nedotakljivosti. Žaloigra preraste v načelni spopad med Jezusovo resnico in Kajfovo „resnico“. Oblastnik izsili smrtno kazen za upornika. S tem je pa Kaj-

fa sam obtožen in obsojen. Spozna, da je namesto Bogu služil svoji oblastiželjnosti. Mukoma sprevidi nesmiselnost svojega početja in brezizhodno usodo.

Prokurator Pilat je tretja tragična žrtev *Procesa*. Zanj je vsa resnica dnevno dogajanje: računarstvo, časti, kariera. Skraja je za Jezusovo oprostitev, ker dá nekaj na sodbo ljudi in na rimsko pravo. Ko se pa zadeva zaostri, mož kloni: zavestno obsodi nedolžnega, da ohrani prvo mesto. Ko spregleda strahotnost svojega zločina, si skuša umiti roke, a zaman: znajde se v groznem objemu vesti.

Mrakova izpoved v Igrah sveta je popolno zaupanje Bogu, ki edini daje našemu bivanju in delu smisel.

SLIKANICE V OBLIKI „PRAVE KNJIGE“

za otroke od 4. ali 5. leta naprej

Grimm Jakob in Wilhelm: TRNULJČICA. Ljubljana, MK 1975.

Grimm Jakob in Wilhelm: SNEGULJČICA. Ljubljana, MK 1975.

Grimm Jakob in Wilhelm: PEPELKA. Ljubljana, MK 1975.

Grimm Jakob in Wilhelm: ZLATI DEŽ. Ljubljana, MK 1971.

Hroch Karel: O GOSKICI, KI SE JE UČILA PETI. Ljubljana, MK 1972.

Ingolič Anton: DEKLICA NA SONČNEM ŽARKU. Ljubljana, MK 1976.

Janikovszky Eva: DIN IN DAN. Ljubljana, MK 1969.

Jarunkova Klara: O PSIČKU, KI JE IMEL DEČKA. Ljubljana, MK 1974.

Jurca Branka: BRATEC IN SESTRICA. Ljubljana, MK 1975.

Jurca Branka: POREDNI ZAJČEK. Ljubljana, MK 1975.

Kette Dragotin: ŠIVILJA IN ŠKARJICE. Ljubljana, MK 1976.

Kovač Polonca: KLEPETAVA ŽELVA. Ljubljana, MK 1975.

Kovačič Lojze: FANTEK NA OBLAKU. Ljubljana, 1969.

Kovačič Lojze: POTOVANJE ZA NOSOM. Ljubljana, MK 1972.

cevijske časopisi

SLOVENSKA DRŽAVA

646 Euclid Ave, Toronto, Ont., Canada. Mesečnik. Letna naročnina za ZDA in Kanado 6 dolarjev.

SLOVENSKO DRŽAVO izdaja Slovensko državno gibanje v Kanadi že 29. leto. Gre za slovenski politični mesečnik s komentarji o slovenski zgodovini, posebno pretekli, pa o slovenski sedanosti in prihodnosti. Te je do pred nedavnim redno pisal prof. dr. Ciril Žebot. Objavil jih je v dveh knjigah z naslovom „Slovenija — večeraj, danes in jutri“. Prvo od obeh so doma prepovedali, vendar je šla večina naklade prav tja. Zadnji čas pa piše te komentarje publicist Franc Jeza iz Trsta. Poleg komentarjev prinaša list kratke novice iz treh slovenskih krogov: matičnega, zamejskega in izseljenskega v Kanadi.

Poleg samo po sebi umevnega demokratičnega pisanja časopisa je, kot že naslov pove, bistveno zanj zavzemanje za samostojno slovensko državo. Kot informativno glasilo je SLOVENSKA DRŽAVA gotovo največjega pomena za Slovence v Kanadi, kot zagovornica samostojne slovenske države ima pa bralce po vsem svetu.

Kot alternativa k programu najvišjega slovenskega političnega predstavništva v izseljenstvu, Narodnega odbora za Slovenijo, ki

Slika na naslovnih strani:
Fužinarske hiše v Kropi.

naša luč

1978 5

mesečnik
za slovence
na tujem

leto 27
maj 1978

Ureja uredniški odbor.
Odgovorni urednik:
Dr. Janez Hornböck.

Založba: Družba
sv. Mohorja v Celovcu.
Tisk: Tiskarna Družbe
sv. Mohorja v Celovcu.
Izhaja vsak mesec razen
julija in avgusta.

Naročnina:

Anglija	4,5 angl. f.
Avstrija	120 šil.
Belgija	280 belg. fran.
Francija	40 fr. fran.
Italija	6900 lir
Švica	18 šv. fran.
Nizozemska	19 niz. gld.
Nemčija	18 n. mark
Švedska	38 šv. kron
Avstralija	8 av. dol.
Kanada	9 kan. dol.
USA	8 am. dol.

Razlika v cenah je po-
gojena zaradi neenakih
poštnin v posameznih dr-
žavah in različnih deviz-
nih preračunavanj.

Naročnike sprejemajo po-
verjeniki in uprava „Naše
luči“.

Uredništvo in uprava:
Viktringer Ring 26,
A-9020 Klagenfurt,
Austria.

Printed in Austria

na prvi strani

Beograjska konferenca o varnosti in sodelovanju v Evropi je po štirih mesecih razpravljanj izdala silno revno zaključno poročilo: v njem ugotavlja, da se je konferenca vršila; potrjuje helsinško sklepno listino; pojasni, da so glede uresničitve le-té različna mnenja; napove nov čak sestanek v letu 1980 v Madridu.

Zakaj tako skromno poročilo? Samo zato, ker je Sovjetska zveza grozila z vetom, če bi človekove pravice kakor koli omenjali. S tem je sovjetski režim o sebi priznal, da vlada proti volji ljudstva, s silo, in to v času, ko je povsod po svetu čuti zahteve po osvoboditvi in samoodločitvi narodov. Komunistični režim se je zbal duhovnih sil v narodu, ki so mu nasprotno.

Zahodne države so v Beogradu tako kot prej v Helsinkih zagovarjale misel, ki obvezuje vse članice konference, o dostojanstvu posameznika in o tem, da mora država sleherniku priznati njegove temeljne pravice. V Madridu bo Zahod ponovno zahteval izpolnitev helsinške sklepne listine, zlasti glede človekovih pravic, ki jo je podpisala tudi Sovjetska zveza. Dokler komunizem tepta temeljne človekove pravice, toliko časa pričajo Helsinki proti njemu.

Zanimivo je pisanje Antona Rupnika v ljubljanskem Delu (1. 3. 78) o zdamski problematiki. Nekaj odstavkov izpisujemo:

„Mnoge ‚bratske‘ komunistične partije nam še danes očitajo neke vrste ‚izdaje‘, češ da smo poslali naše delavce ‚služit monopolitičnemu kapitalu‘...“

Doma, posebej še v Sloveniji..., z lučjo podnevi iščemo (kvalificirane strokovne) delavce, ki jih imamo na deset tisoče po Zahodni Nemčiji, Švici, Švedski, Avstriji in drugod. Posebno boleče občutimo pomanjkanje v mnogih storitvenih dejavnostih...

Ce si nočemo rojakov zapraviti, se moramo tem temeljiteje posvetiti njihovi drugi generaciji. Slovenija je skoraj vzorno organizirala dopo:nilno šolanje teh otrok. Kar pa se lahko pred vsemi drugimi jugoslovanskimi republikami in pokrajinami pohvalimo, je način domovinske vzgoje, ki jo dobiva vse več zdamskih otrok. Z enakega vidika, da so zdomci namreč občani svojih domačih občin, vključujemo njihove otroke v občinske poletne šolske kolonije... Slovenske učiteljice v tujini vzpostavljajo tesno sodelovanje s šolami doma. Slovenske občine ‚prevzemajo‘ stalno sodelovanje s ‚svojimi‘ društvi v tujini in mnogo podobnega bi še lahko naštel.

In vse to je praktična politika zveze komunistov...“

Pod naslovom „Boj Beograda proti Cerkvi pri nas“ je pred kratkim cerkveni list Münchenske nadškofije („Münchner Katholische Kirchenzeitung“, 9. 4. 78) zapisal med drugim tole:

„Niso prvokrat opozorili hrvaški dušni pastirji na poskuse jugoslovanske vlade, da bi preprečila verouk za otroke iz Jugoslavije na nemških šolah. Mnogo staršev se da prestrašiti in podpiše odjavnico, ki jo jugoslovanski učitelji, po večini člani ZKJ, stisnejo otrokom v roko.“

Tudi folklorne prireditve, oblikovanje prostega časa in izobraževalne aktivnosti dušnih pastirjev iz Jugoslavije so jugoslovanskim konzulatom trn v očesu. Jugoslovanski klubi skušajo z vsemi sredstvi pridobiti delavce iz Jugoslavije in njihove družine.“

no, to pa od doma

TOMOSOVE KOSILNICE — Predstavniki koprskega Tomosa in italijanske firme BCS iz Milana so podpisali kooperacijsko pogodbo o proizvodnji 4000 motornih kosilnic na leto. Kosilnice, ki smo jih doslej uvažali, bodo izdelovali v Kmetijski mehanizaciji v Brežicah.

NAVAL AMERIŠKIH TURISTOV — Letos teče že tretje leto, odkar je turistično predstavništvo Kompas v

Šmarjeta, vas v bližini Šmarjeških Toplic, sredi med Novim mestom in Mokronogom.

ZDA. Z dveletno bilanco podružnice so pri Kompasu kar zadovoljni. Leta 1976 je Kompas pripeljal v Slovenijo oziroma Jugoslavijo in Evropo okrog 7000 ameriških turistov, lani pa že več kot 10.000. Računajo, da se bo letos število povzpelo na 17.000

SKUPNA ODPRAVA JUGOSLOVANSKIH IN POLJSKIH ALPINISTOV — Planinsko društvo Domžale slavi letos 30. obletnico delovanja. V počastitev tega jubileja nameravajo Domžalčani pripraviti alpinistično odpravo na 7706 metrov visoki Tirich-Mir, ki je najvišji vrh pogorja Hindukuš. Slovenski alpinisti se bodo na najvišji vrh Hindukuša povzpeli skupaj s Poljaki.

KITAJSKI ZDRAVNIKI V SLOVENIJI — V Sloveniji je bila na obisku skupina kitajskih zdravnikov, ki jih je vodil predsednik akademije za kitajsko medicino Činh-pu. Najprej so obiskali Klinični center v Ljubljani, potem pa so obiskali slovenjegraško bolnišnico, kjer so jim prikazovali, kako spoznanja stare kitajske medicine lahko uporabljajo v sodobni medicini.

PRVO PRISTANIŠČE ZA NAFTO — V Omišlju na otoku Krku so pred kratkim odprli prvo jugoslovansko naftno pristanišče, kjer bodo lahko

V celjski občini ni delavcev, ki bi bili na začasnem delu v tujini. Tako bi bilo vsaj moč sklepati po tem, da se razgovora z delavci, ki so na začasnem delu v tujini in ki ga je pripravil koordinacijski odbor za sodelovanje z njimi pri OK SZDL, ni udeležil niti en delavec. Očitno delavci od takih pogovorov ne pričakujejo veliko, zato nanje niti ne pridejo.

Večer, Maribor, 31. decembra 1977.

V letošnji novoletni akciji je bilo po občinah in krajevnih skupnostih predvidenih 54 sestankov z zdomci, po nepopolnih podatkih pa je bilo izvedenih le 31. Ne moremo mimo mnenja nekaterih zdomcev, ki ocenjujejo novoletne sestanke kot „borzo dela“, pa kot „politična predavanja“ itd., ki jih ne zanimajo.

Delo, Ljubljana, 29. marca 1978.

Slovenski kulturni praznik, Prešernov dan, je predvsem dan slovenske kulture. Prav je, da ga slavijo na vseh ravneh, od slovenske metropole do zadnje slovenske obrobne vasice. Želeti pa bi bilo, da bi bil ta praznik res priložnost za pristno soočanje vseh slovenskih ustvarjalnih sil in bi brez razlik idejne razcepljenosti priznaval objektivno mesto predstavnikom slovenske kulture na tisti osnovi, ki jo je Prešeren sam začrtal v svoji resnično revolucionarni poslanici svobode, ko je v Zdravljici zapel: „... ko rojak prost bo vsak!“

Katoliški glas, Gorica-Trst, 16. februarja 1978.

pristajali tankerji z nosilnostjo 35 tisoč do 350 tisoč ton.

POPREČNA POKOJNINA — V letošnjem januarju je znašala poprečna starostna pokojnina v Sloveniji 4007 din, poprečna invalidska pokojnina 2550 din, poprečne vseh pokojnin pa 3397 din.

NAJCENEJŠA KNJIGA — Prešernova družba praznuje 25-letnico in v teh letih je prispevala za knjižne police nešteto dobrih, a cenениh knjig. V vseh teh letih je Slovenskem poslala 9 milijonov 537.000 knjig. Vsako leto izda posebno zbirko ter zbirko romanov „Ljudska knjiga“. V slednji je izšlo 153 romanov v več kot milijon izvodih.

AVTO NA 5,6 PREBIVALCA — V merila razvitosti družbe danes prav gotovo vključujejo tudi statistični podatek o razmerju med številom osebnih avtomobilov in številom prebivalstva. Lani so v Sloveniji izračunali, da pride avto na 5,6 prebivalca.

BOJ Z BOLEČINAMI — V starem delu Kliničnega centra v Ljubljani so odprli nov oddelek, ki ga bo vodila prim. dr. Jasna Müllerjeva. Oddelek za zdravljenje bolečin bo uporabljal načine stare kitajske medicine — npr. akupunkturo in moksibustijo.

BEVK V RUŠČINI — Pod skupnim imenom „Odred pod zemljo in nad oblaki“ je moskovska založba Detskaja literatura objavila zbornik del treh jugoslovanskih pisateljev za mladino. V njem je tudi povest „Črni bratje“ Franceta Bevka.

POUK PO ZASLONU — Na ljubljanski ortopedski kliniki so prvi v državi uvedli interno televizijo. Ta ima trojni namen: pri zdravstvenem delu jim bo ohranjanje posegov in potekov na vizuelnem traku v pomoč pri pregledu in obnavljanju posameznih primerov, v znanstvene namene bodo lahko zbirali in dokazovali dosežke, predvsem pa pomeni interna TV pridobitev za

otroke, ki se tu zdravijo. To bo zanje nov pripomoček pri obnavljanju in pridobivanju znanja v času, ko ležijo na kliniki.

KMET JE LE TISTI, KI ŽIVI Z ZEM-LJO — Zbor občin in zbor združenega dela sta sprejela predlog za izdajo zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o kmetijskih zemljiščih. V predlogu zakona je obrazloženo, da naj bi bil kmet tisti, ki mu predstavlja obdelovanje zemlje glavno dejavnost in da je za to tudi ustrezno usposobljen.

DRAŽJI CIGARETNI DIM — Od 31. marca so se vse vrste cigaret

Ljubljansko bogoslovje. Znamenit je portal z Mislejevima gigantom.

pri škatlici podražile za 50 par do 2 dinarjev. Najbolj so se podražile tiste cigarete, za katere je bilo treba že doslej plačati največ. Za tiste, ki so do zdaj veljale 12 dinarjev, je treba zdaj odšteti 14 dinarjev. Cena cigaret druge vrste, ki so do zdaj znašale 6 dinarjev, se je povečala za 80 par. Cigarete tretje

dalje na 10. strani

Vojnik, nekdanj trg v bližini Celja.

boj proti samemu sebi

Pri oblikovanju sebe po božji podobi imamo največjega sovražnika za našim obzidjem: to je naš jaz. Na dva načina nas zavira pri našem hrepenenju navzgor: z nagonsko grozo pred trpljenjem in z nenasitno žejo po uživanju. Pravzaprav sta to le dve plati iste medalje. Oglejmo si jih! Začnimo z drugo!

NENASITNA ŽEJA PO UŽIVANJU

Značilno teženje naše čutne narave je, da bi uživala brez meja. Groza pred trpljenjem je le naravna posledica in negativni obraz te žeje: bežimo pred bolečino, ker bi radi uživali.

Užitki, tudi čutni in telesni, kot npr. pri jedi, pijači ali spolnem življenju, sami po sebi niso nekaj slabega. Bog sam, stvarnik narave, jih je položil v nekatere človekove dejavnosti, predvsem v tisti dve, ki ohranjata človeka kot posameznika in kot rod: v hranjenju

in v spolni nagon; smisel teh užikov je, da se človek hrani in tako vztraja pri življenju oziroma da prek spolnega udejstvovanja po skrbi za potomstvo.

Z uporom Bogu se je ravnotežje sil v človeku podrlo. Medtem ko so bile prej nižje sile popolnoma podrejene pameti, se ji sedaj upirajo in s tem prevračajo božji red. Prevrščanje reda pa je greh.

Žejo po uživanju je torej treba neprestano vsklajati z zahtevami razuma, razsvetljenega po veri. Učitelji duhovnega življenja naštevajo za to med drugim te-le pripomočke:

● *Beg pred priložnostmi.* To je najmočnejše naravno sredstvo za zmago nad neurejenostjo strasti. Pregovor pravi: „Česar oči ne vidijo, tistega srce ne poželi.“

● *Stalna zaposlenost.* Naše ljudstvo modruje: „Lenoba je vseh grdob grdoba.“ Posebno umska

zaposlitev je primerna, ker ob njej človekove sile drugače slabé.

● *Odpoved dovoljenim užitkom.* Ni modro iti do roba dovoljenega, če se hočeš izogniti nedovoljenemu. Sv. Klemen Aleksandrijski je rekel: „Kmalu bodo počeli tisto, kar ni dovoljeno, tisti, ki počno vse, kar je dovoljeno.“ Odtod navajanje Cerkve k prostovoljnemu odpovedim dovoljenemu veselju in ne — kakor ji tolikokrat očitajo — zaradi mračnjakega obsojanja veselja.

● *Molitev k Bogu za pomoč.* Molitev z določenimi lastnostmi

pot

Kaj? ... da ne moreš storiti več! — Ali pa morda ... da ne moreš storiti manj?

Poln si želja: ... da bi vedel..., da bi vodil..., da bi bil drzen.

Dobro. Prav. — A ... zaradi Kristusa, zaradi Ljubezni.

Ne pričakajte se. — Iz prič-

kanja navadno ne prihaja luč, ker jo ugasi strast.

Omejene in uboge sreče egoista, ki se zapre v svoj slonokoščeni stolp, v svoj oklep..., ni težko doseči na tem svetu. — A egoistova sreča ni trajna.

Ali boš zaradi te karikature nebes zgubil srečo slave, ki ne bo imela konca?

Si računar. — Ne reci mi, da si mlad. Mladost dà vse, kar more: dà sama sebe brez takse.

Egoist. — Ti, vedno okrog „tvojega“. — Zdiš se nespodoben, da bi čutil Kristusovo bratstvo: v drugih ne vidiš bratov, ampak le kline na lestvi.

Slutim tvoj popoln polom. — In ko boš na dnu, boš hotel, da bi s tabo živeli v ljubezni, v kateri sedaj nočeš živeti.

Ne boš voditelj, če vidiš v masi samo podnožnik, da dosežeš višino. — Voditelj boš, če si želiš rešiti vse duše.

PROGRAM DUHOVNEGA ŽIVLJENJA

CILJ:

postati drugi Kristus

SREDSTVA:

negativna —

boj proti grehu
boj proti svetu
boj proti sebi

pozitivna —

zakramenti
kreposti
molitev
ostalo

(vztrajna, ponižna, zaupna) je nezmotno učinkovita.

● Pogosti prejem zakramentov. V poštevek prihajata spoved in obhajilo. Zlasti evharistija je vir moči, saj nas v njej Gospod spreminja vase.

NAGONSKA GROZA PRED TRPLJENJEM

Iz želje naše narave po uživanju izhaja njena groza pred trpljenjem. A za našo duhovno rast

Ne moreš živeti s hrbtom proti množici: potrebno je, da hrepeniš po tem, kako bi jo osrečil.

Nikdar nočeš „resnici do dna“. — Kdaj iz vljudnosti. Drugič — največkrat — da bi si ne pripravil neprijetnega hipa. Kdaj, da bi ga drugim ne pripravil. Vedno pa iz strahopetnosti.

Tako, s tem strahom pred poglobljanjem, ne boš nikdar človek s svojim mnenjem.

Escriva de Balaguer

je trpljenje brezpogojno nujno. Zakaj?

Z vsakim grehom položimo na tehtnico božje pravičnosti utež užitka, ki smo ga z grehom iskali. Da bo ravnotežje spet vzpostavljeno, je treba na drugo skodelico položiti utež bolečine. Samo tako se izravnava božji red v stvarstvu. Poleg tega je naš Gospod povsem jasno povedal: „Če hoče kdo za meno, naj se odpove sam sebi, si naloži svoj križ in hodi za meno.“ In samoposvečevanje je prav hoja za Kristusom.

Našo nagonsko grozo pred trpljenjem je torej treba na neki način manjšati, ker sicer ni mogoče uresničiti načrtov, ki jih ima Bog z nami. V razum si je treba klicati nagibe za nujnost trpljenja. Navedimo tri:

● *Trpljenje podreja nižje sile duhu.* Apostol Pavel je zapisal: „Zatiram svoje telo in ga devljem v sužnost.“ Nižje sile skušajo zagospodovati nad duhom: kolikor več jim nudiš, toliko več zahtevajo. Le z odgovedmi jih je moč podrežati razumu.

● *Trpljenje nas očiščuje.* Kot se zlato čisti v ognju, tako se čisti duša v trpljenju. Vsak greh je namreč nered. Vse pa, kar po svoji naravi greh uničuje, nujno dušo čisti in lepša.

● *Trpljenje plačuje za naše grehe.* Po božji ureditvi je treba vsak prestopek božjega zakona plačati, tu ali tam. Bajje je plačevanje tu manj boleče kot plačevanje tam.

STOPNJE SPREJEMANJA TRPLJENJA

Tudi trpljenje ima različno vsebino in oblike. Človek naj bi se pri tem, kakšno trpljenje sprejema, držal nekega reda, ki se kaže kot naraven, pameten. Ta red je:

● *Trpljenje, navezano na dolžnosti.* Najprej naj bi slehernik zvesto vršil svoje dolžnosti (osebne, družinske, poklicne, verske...). Ali če povemo isto v negativni obliki: človek naj bi ne opustil nobene dolžnosti zaradi trpljenja, ki je njej pridruženo.

● *Križi, ki jih prinaša vsakdan.* Naš vsakdan nam prinaša marsikaj, kar nam ni po volji in čemur se ne moremo ogniti: neprijetne osebe, težko delo, bolezni, vremenske nevspečnosti... Vse to je orodje v božjih rokah za naše očiščevanje in posvečevanje. Sprejemati je treba vse to z ljubeznijo.

● *Prostovoljno trpljenje.* Tu ni mogoče dati nobenih receptov: slehernik ima svojo pot. Dati se je treba voditi božjim navdihom. Čim več bo Bog zahteval, toliko več moči bo dal.

Apostol Pavel je zapisal: „Vem namreč, da je postava duhovna, jaz pa sem mesen, prodan grehu. Kajti, kar delam, ne umevam: ne delam namreč tega, kar hočem, ampak to delam, kar sovražim... Vem, da v meni, to je v mojem mesu, dobro ne prebiva; zakaj hoteti je v moji moči, da bi pa dobro tudi izvrševal, ni... Veselim se božje postave po notranjem človeku, vidim pa v svojih udih drugo postavo, ki nasprotuje postavi mojega duha in me usužnjuje postavi greha, ki je v mojih udih.“

cerkev živi in vpliva

● V začetku marca se je zbralo v Šentrupertu na Dolenjskem skoraj sto delegatov župnijskih svetov iz trebanjske dekanije k razmišljanju o zakramentu sprave. Prišlo bi jih vseh tristo, ko bi bilo dovolj prostora v veroučnem prostoru. Osnovne misli o tem zakramentu jim je povedal dr. Šuštar.

Na posvetovanju je prišlo do zanimivih ugotovitev. Nekatere navajamo:

Važno za kristjana je, da ne nosi v sebi greha in da je ustvarjalni tempelj Svetega Duha, živi vir čiste vode. Zato naj se gre spovedat kamor koli.

Pri spovedi je bistveno spreobrnjenje, srečanje z Bogom. Prenova je naša stalna življenjska naloga.

Nekateri duhovniki tožijo, da je spovedovanja vedno manj. Starši se pritožujejo, da se mladi spovedi izogibajo. Vsi pa ugotavljajo, da se polnijo posvetovalnice: psihiatri, psihologi, zdravniki, socialni delavci morajo kar naprej poslušati številne spovedance. Ti se potešeni vračajo, ko so razkrili svoje življenjske, svojo podzavest, a le za nekaj dni: odveze tam niso dobili.

Kaj storiti z mladimi, ki nočejo k maši in zakramentom? Nikogar siliti! Potrežljivo jih je treba kdaj pa kdaj opozoriti na to, predvsem pa zanje moliti, jim zaupati in jih imeti kljub vsemu rad. Okolje (šola, mesto, služba) jih požira in jim vsiljuje svojo lahkomišelnost.

Kako lepša je spoved s spovednikom iz oči v oči, kjer imata oba, spovedanec in spovednik, čas, da se dodobra pogovorita, kakor pa delitev odveze po hitrem postopku v spovednici, pred katero stoje

čepprav se čudno sliši:

človek, ki moli, je obsojen na marsikaj

Človek, ki moli, je obsojen predvsem na čistočo. Čistoča je nujno potrebna za „prebivanje v Gospodovem šotoru.“

Čiste roke. Imaš svobodne, revne, velikodušne roke?

Če si se dal podkupiti, če grabiš, kolikor moreš, če nisi nikomur nič ponudil, če delaš zdrahe, potem je tvoje pobožno obnašanje, so tvoje sklenjene roke ena sama neprijetna burka. S tistimi umazanimi rokami ne moreš sestiti k mizi s Kristusom. Bog in ostali gostje bi bili užaljeni.

Čist jezik. Psalm točno določa, kdo sme stopiti v cerkev in moliti: „Kdor hodi brez madeža in dela pravično in prav misli v svojem srcu in ne obrekuje s svojim jezikom.“

Zlepa ne morem razumeti, kako se more kristjan posluževati jezika za preklinjanje, opravljanje, obrekovanje in natolcevanje svojega bližnjega, potem pa z istim jezikom „hvaliti Boga“. Brata preklinja, Boga pa časti!

Prav tako mi je nerazumljivo, kako more moliti kristjan, ki je navajen lagati. Kako naj te Bog resno posluša, ko se vedno norčuješ iz drugih? Kako moreš zahtevati, da ti bo verjel, ko stalno druge slepariš?

Kdor ni odkrit, ne more moliti. Njegova molitev je žalitev, kletev. Jezik, ki ni iskren z ljudmi, ne more postati med molitvijo „čudodelen“. Pred Bogom bo odpovedal.

Umij si torej roke in poplakni si jezik! Vedi pa, da blagoslovljena voda, v katero pomočiš prst, ko stopiš v cerkev, nič ne zaleže! To moraš opraviti že zunaj. Če hočeš odpraviti vso umazanijo, bo verjetno potrebna čista voda dobrote in iskrenosti. Drugače bo molitev

nekak nevaren bumerang, ki zadene tistega, ki ga je zagnal.

Obsojen na svobodo.

Če hočeš moliti, je potreben notranji mir. Teško je najti stik z Bogom med neredom in nemirom. Bog se ne javlja v vrvežu. Bistveni pogoj za uspešno molitev je duhovna umirjenost, nekaj otoček vedrine, ki smo si ga priborili sredi najbolj glušljivih viharjev.

A ne varaj se! Tisti mir traja le kratek čas. Bog sam ga bo skalil. Pristna molitev ni nikoli pomirjevalna. Bog, s katerim se v molitvi

pri enaindvajsetih sem imel vero za sleparijo

Ko sem bil star štiri leta, sem mislil, da je Bog povsod.

Čim bolj sem odraščal in se izobraževal, tem manj sem veroval v Boga. Dopovedoval sem si, da so si ga ljudje izmislili v pradavnih časih, ko so se bali večne teme smrti.

Pri enaindvajsetih mi je moja vsevednost govorila, da je vera v Boga sleparija.

V naslednjih letih sem pridno delal in žel manjše uspehe, a srečen nisem bil.

Pogovarjamo, ni le Bog miru, marveč tudi Bog boja, Bog tolažbe in Bog očitkov. Pusti nas počivati, ne pusti pa nas spat. Sprejema, kar mu darujemo, in vendar ni nikoli zadovoljen.

Patriarh Atenagoras je rekel, da je Bog „veliki motilec“. In to drži. Célo sveto pismo nam govori o delovanju tega trmastega motilca javnega in zasebnega miru.

O tem bi nam lahko veliko po-

vedal Abraham, ki je moral zapustiti svojo zemljo, sorodnike, očetovo hišo in se napatiti proti neznanu deželi. Marsikaj bi nam povedal Mojzes, ki je moral zapustiti svojo čredo in je bil poslan k faraonu, da izpolni neprijetno poslanstvo. Tudi ubogi Amos bi nam lahko povedal, kako je v Tekui zapustil svojo njivo in je moral kar z blatnimi coklami v Samarijo, da je v kraljevi palači ožigosal tiste

dolge vrste, pred mašo ali celo med njo.

6. marca je koprski škof dr. Jenko govoril slovenskim izobražencem v Trstu o položaju svoje škofije. Najbolj zanimive ugotovitve so bile: Škof se je pred apostolskim sedežem večkrat zavzemal, naj bi bilo središče škofije Nova Gorica, pa je ta določil Koper. Zaskrbljujoče je vprašanje duhovniških poklicev. Število nekrščenih narašča. Manj kot četrtnina ljudi prihaja k nedeljski maši. Nekateri se boje odkrito pokazati svojo vero in se boje sleherne navšečnosti: še vedno delajo namreč nekateri ovire verouku in cerkvenim prireditvam. Verniki premalo naročajo in bero Družino.

Veliko vernih študentov iz vse Slovenije obiskuje univerzo v Ljubljani. Nekateri izmed njih se vključujejo v študentska občestva. Enkrat na teden se ta občestva zbirajo k svojim verskim večerom.

Potem pa je prišel čas, ko sem občutil nekaj do takrat neznanega. Doživel sem čudež rojstva in moj tavajoči duh je krenil v drugo smer. Ta čudež je povzročilo rojstvo mojega otroka, moje Virginije. Bila je ena izmed toliko otrok, a za me edinstvena. Njena navzočnost me je tako prevzela, da sem se začel spraševati o rojstvu in o življenju.

Bila je sad združitve dveh ljubečih se ljudi, a odkod jajčecu spoznanje, da mora potovati v maternico? Kaj je napatilo semenčico, da je oplođila jajčece? In katero neznano božanstvo je velelo temu oplođenemu jajčecu, da se je spet in spet delilo in začelo tvoriti zarodek, ki je vsrkaval hrano svoje matere in izumil svojo lastno kemično tovarno. Kdo je napravil računalni center, ki je

uravnaval združitev kromosomov in genov?

Spraševal sem se, kako more otroček, ki se še ne zaveda življenja in boja za obstanek, oblikovati pravilno število udov in prstkov. Odkod oči in ušesa? Mar vse to nastane kar samo od sebe?

Postopoma sem izgubljal vero v svoj razum. Še zdaleč nisem mogel odgovoriti na vsa ta porajajoča se vprašanja. Ne morem videti zraka, a brez nje ga bi umrl. Tako je tudi, sem sklepal, s človekovim duhom.

Zatem sem znova spoznal, kako nebogljen je človekov razum. V kratki dobi devetih tednov sem izgubil mater in ženo. Tiho sta odšli, z neomajno vero in obogateni s spoznanjem, kam odhajata. Zame pa so bili večnost tedni in meseci, ki sem jih preživel v mučni otopelosti.

Izgubljen v zmešnjavi dvo-

mov sem bil prisiljen, da sem začel čisto na začetku. Spet in spet sem si dokazoval: „Bog je, Boga ni.“ Vedno bolj sem pričel uvidevati, da nobena stvar ni slučajna. Vse, dobro in slabo, je del božjega načrta, v katerem je vse skladno.

Bil sem počasen učenec. Vendar se mi je le nekako posrečilo, da sem nekje na svoj poti, po kateri sem z bolečino taval, našel svojo dušo. Nenadoma sem se zavedel, da je v meni: ranjena, morda krvaveča, a živa.

Če obstaja duša, mora biti Bog... Pričental sem moliti... Nato se je naselil vame mir.

Hotel sem bil dokaze, nekaj, kar bi videl, slišal in otipal. Bog pa je hotel, da verujem brez tega. Od mene je zahteval vero.

Jim Bishop, ameriški publicist in zgodovinar

Enkrat na leto se udeležijo člani teh občestev teološkega tečaja za študente in izobražence, večkrat med letom in med počitnicami pa imajo duhovne obnove. Tematika razgovorov in predavanj se ravna po duhovnih potrebah študentov: eni si želijo molitve, drugi bi radi razglabljali o duhovnih vprašanjih, želijo si pogovorov, spet kdo drug bi rad debatiral.

Eden od njih poroča takole: „Ko sem prišel v Ljubljano, sem bil zelo debatersko razpoložen, iskal sem razumske razjasnitve. Čutil sem potrebo, da se z drugimi pogovarjam o raznih teoretičnih vprašanjih. Na paleti so bila teološka in filozofska vprašanja. Počasi so se te zahteve v meni spreminjale. Zgolj razumsko razglabljanje mi ni več zadoščalo. V meni je vse klicalo k duhovni naravnosti. Molitev in meditacija sta ustrezali tem nagibom. Bližali sta me k Bogu in hkrati k bližnjemu. Danes je čutiti kot najbolj aktualno potrebo po malih občestvih izobražencev. To potrebo čutijo predvsem tisti, ki so izšli iz študentskih vernih občestev. To bodo lahko občestva zakonskih parov, ki si bodo izmenjali svoje izkušnje in si pomagali, da zaživijo poglobljeno duhovnost v zakonu. V okviru župnij prav tako izražajo mladi izobraženci močno potrebo po malih občestvih. Ne da bi se ta od drugih v župniji izolirala, pač pa vse člane župnijskega občestva še tesneje povezujejo in ga duhovno prenavljajo.“

● V Razkrižju je opravil tamkajšnji župnik na cvetno nedeljo eno mašo v slovenskem jeziku, na veliko noč pa spet. Berila je prebral mlad mož. Mladina, ki se je je veliko zbralo, je dajala ton ljudskemu petju. Tudi pridiga je bila slovenska in blagoslov butar po slovenskem obredniku. Odslej bo v tej cerkvi vedno ena slovenska maša. Zagrebški nadškof je določil, naj se uvede tudi verouk v slovenščini za otroke staršev, ki bi to želeli, in delitev zakramentov in pogrebi v slovenskem jeziku.

mehkužneže. Tudi Jonu je prekrižal načrte veliki motilec in ga poslal v Ninive, da je prebivalce prebudil iz snaga.

Tudi Simon, Andrej, Jakob in Janez, ki so bili po poklicu ribiči, bi nam lahko povedali, kako so bili kar na lepem odtrgani od svojega dela. Tudi Levi, izterjevalec davkov, bi nam povedal, kako ni imel nekega dne niti toliko časa, da bi preštel denar v predalčku. Zahej ni imel miru niti na divji smokvi, od koder je imel lep razgled.

Veliki motilec nam razdira vse naše načrte, uničuje naše skice in prevrača naše zamisli. Veliki motilec, ali kakor bi danes boljše rekli, veliki preusmerjevalec. Če začne delovati on, je gotovo samo to, da bo določena smer spremenjena. In končali bomo bogve kje ... Zaman bi iskali točnejših podatkov o novi usmeritvi.

Velikega motilca srečujemo prav v molitvi. Zavedati se moramo torej, da moliti pomeni, biti pripravljen na to, da nas bo Bog zmotil. Priznati mu moramo pravico, da zmede naš mir, da raztrešči naše nabito polovičarstvo, da prekriža naše boječe in tolažilne načrte ter nas „prestavi“ v svoje načrte.

Človek, ki moli, postane „neoprijemljiv“. Prej smo morda poznali načrte tega človeka, njegov vozni red. Potem ko je molil, pa ne vemo, kaj bo z njim ... Ne moremo vedeti, kaj se je zgodilo,

kakšna navodila je prejel, kam je bil poslan.

S človekom, ki moli, ne delajte nikdar preveč podrobnih načrtov. Nikar ga ne zapirajte v kletko prestroгих vzorcev! In nikar si ne domišljajte, da ga boste z lahkoto „nadzorovali“! Nenadoma ga boste zagledali na nepredvideni poti. Tja ga je pognal nekdo, ki ima drugačne načrte kot naši potovalni uradi. Tisti je neoprijemljiv kakor veter.

Obsojen na veselje.

Druga skrivnost, ki je ne morem razumeti, je v tem, da vidim žalost na obrazih tako imenovanih pobožnih ljudi. Uživam, ko včasih opazujem nekatere ljudi, ko gredo iz cerkve. To je žalostna procesija mrkih, zgrbančenih in nesrečnih obrazov s povešenimi očmi. Tako rad bi zakričal: „Odkod pa prihajate? Ali ste spremljali katerega svojih dragih na pokopališče?“

Kar čudno se sliši, da prihajajo od slovesnosti. Skupaj s Kristusom so bili pri mizi, pa imajo tiste žalostne obraze. Zelo rad bi jih podražil: „Kakor vidim, je moralo biti nekaj lepega, veselega.“

Vem, kako bi se opravičevali. Na dan bi privlekli „zbranost, spodobnost“ in podobne pretveze. Ne morem razumeti, da bi se nekdo „raztresel“, če se bližnjemu nasmehne in mu pokaže svoje veselje, da se je srečal v pogovoru z Bogom.

Ali si lahko predstavljate rekla-

mo za nebesa s fotografijo takih obrazov in takih procesij? Ali si lahko predstavljate žene, ki tečejo na velikonočno jutro pravit apostolom, da je Kristus vstal, z žalostnim obrazom? Molitev pa je srečanje z vstalim Kristusom. In o tem srečanju moramo vsak dan govoriti drugim.

Ali bi si lahko predstavljali, da prihajajo apostoli z gore Tabor s skremženimi obrazi? Molitev je nekakšno spremenjenje. In znaki tega čudeža morajo biti vidni na našem obrazu. Znaki luči, veselja, slave, znaki, ki bližnjega prevzamejo. Če pa pogledaš nekatere mrke obraze, se ti zazdi, da je molitev izoblikovala nakaze namesto spremenjenja.

Jean Sullivan pravi: „Vsaka resnica, ki ne poje, je izdana resnica.“ To velja tudi za molitev. Molitev, ki ne poje, ki se ne spreminja v veselje, pomeni izdajstvo.

Alessandro Pronzato

krščanski zakon

knjiga za poročence
Ljubljana 1976

Knjigo KRŠČANSKI ZAKON je pred dvema letoma priredila Komisija za pastoračijo družine pri Medškofijskem pastoralnem svetu. Ker je za nastajajoče družine izredno pomembna, nanjo ponovno opozarjamo.

V uvodu pojasnjujejo prireditelji namen knjige:

„Danes radi segamo po priročnikih, ki nam na preprost in pregleden način svetujejo v življenjskih vprašanjih. Ta knjiga želi biti tak priročnik za verne mladoporočence. Skušaj jim pomagati v prvih letih zakonskega življenja, da bodo lažje našli svojo pot, ko se bodo srečali z vprašanji medsebojnega prilagajanja in vzgoje otrok. Poudarek v knjigi pa je na prvi nalogi: če bosta poročenca notranje zorela in v svoji ljubezni vedno bolj odkrivala skrivnost, ki jo je Stvarnik vanjo položil, bo poskrbljeno tudi za njune otroke.“

Kazalo pove, o čem knjiga govori: Začenjava življenje v dvoje — Skrivnost ljubezni — Telo in ljubezen — šola skupnega življenja — Bog med nama — Družina nastaja — Vzgoja otroka v družini — Smernice za versko vzgojo predšolskih otrok.

Naj navedemo nekaj odstavkov iz knjige:

Kdor opazuje mlade ljudi, bo kmalu spoznal: Fantje in dekleta so — kakor se za mladost spodobi — veseli, včasih tudi malce prešerni. Vsak uspeh jih napolni z radostjo. Veseli jih, če dobro opravijo izpit, če dobijo primerno službo, če si omislijo lastno vozi-

lo, če se udeležijo zanimivega potovanja. In še mnogo podobnega, s čimer mladost ohranja svojo svežino.

In vendar vse te radosti zbledijo kakor nočne zvezde, ko zasveti sonce — ljubezen. Mlad človek spozna: Na svetu je nekdo, ki mu jaz pomenim vse. V meni bo našel svojo srečo in polnost, vrhunec življenja. A tudi jaz bom v njem našel svojo srečo.

V upanju in strahu se nekaj časa približujeta drug drugemu in skušata dognati, če so njune slutnje upravičene. Ko se to potrdi, ko drug drugemu izpovesta svoja čustva in hrepenežja, ju to napolni z radostjo, ki je prej še slutila nista. Od tega razkritja sta vsa prevzeta, kar „omamljena“ od ljubezni.

Ta prevzetost sčasoma mine, ostane pa tisto, kar je v njej trajnega: ljubezen. Ni sicer tako burna in kipeča, kakor je bila prva zaljubljenost, je pa zato zvesta in se kaže vsak dan v tisoč malenkostih. Vsak par, ki je uspešno hodil skozi življenje, bo potrdil, da je bila prav ljubezen največja sreča, osrednje sonce življenja.

Znameniti ameriški škof in radijski pridigar Fulton Sheen pravi: „Ko je Bog izgnal Adama in Evo iz raja, jima je dal cvetočo rajsko vejo, ki se imenuje zakonska ljubezen. Ta naj bi izgnancema ohranila vsaj eno rajsko srečo.“

Res prinaša tudi zakon marsikatero težavo, zahteva mnogo odpovedi. Toda kjer je ljubezen močna in pristna, zvesta, celostna in hkrati obzirna, telesno in duhovno rodovitna, tam je nujno tudi sreča. Celotne težave se spreminjajo v srečo. „Vse, kar bo grenko, bo na dnu sladko,“ napoveduje Alojzij Gradnik v pesmi „Nevesti“.

no,
to pa
od doma

(nadaljevanje s 3. strani)

vrste pa so za 60 par dražje. Zanje bo treba odšteti 5,60 dinarja. Najmanj bodo prizadeti tisti kadilci, ki kadijo cigarete četrte vrste. Te so dražje samo za 50 par in bodo tako veljale 4 dinarje.

*

BLLED — Osrednja prireditev ob letošnjem mednarodnem dnevu žensk je bil v radovljjski občini glasbeni koncert z naslovom „Pesmi jugoslovanskih narodov“ in sicer v festivalni dvorani na Bledu. Nastopili so moški komorni zbor KUD Stane Žagar iz Kroke, pihalna godba DPD Svoboda iz Lesc in gostje pevci mešenega zbora VIS iz Varaždina.

CELJE — Celjska občinska skupnost je lani septembra pričela urejati Stanetovo ulico. Predvidoma jo bodo zavrželi te dni tlakovati. To bo prvo tovrstno tlakovanje v Celju, ki bo v skladu s širšim programom spremenilo Stanetovo ulico v cono za pešce. Pred kinom „Metropol“ bodo uredili cvetlični trg.

CELJE — Tu je bilo marca tradicionalno srečanje slovenskih lutkarjev, letos že osmo po vrsti. Namen srečanja je bil pregled in prikaz raznovrstnosti ljubiteljske lutkovne dejavnosti. Z nastopom ljubljanskega lutkovnega gledališča, ki je uprizorilo „Resnično pravljico“ Anje Dolenčeve, se je končalo to uspešno srečanje, na katerem se je zvrstilo 16 uprizoritev.

CELOVEC — Na razstavi gostinske opreme in kuhinjske „Gast 78“ v Celovcu je sodelovala tudi ekipa petih slovenskih kuharjev. V zelo ostri konkurenci kuharjev iz Avstrije, ZR Nemčije, Italije, Madžarske in Češkoslovaške so naši kuharji osvojili 10 medalj, od tega 1 zlato in 3 srebrne za pripravo mesa, 2

iz slovenskega tiska

Z izrezki iz slovenskih revij in časopisov, ki izhajajo doma in po svetu, skušamo zasledovati dogajanje med Slovenci. Za utemeljenost komentarjev in mnenj ne odgovarjamo.

Katoliški GLAS

ITALIJANSKA PARTIJA PROTI SLOVENSКИM ZAHTEVAM

V preteklem letu smo stali pred odgovorno odločitvijo, ali sprejeti razdelitev v šolske okraje ali pa zahtevati lastne šolske okraje za slovenske šole v Italiji. Razprava o tem je bila dolga in je potekala na vseh ravneh izvoljenih demokratičnih organov. Konec razprav je bil ta, da so vsi soglasno sprejeli odločitev, da Slovenci kot narodna skupnost bojkotiramo volitve v okrajne šolske in pokrajinske svete, v dokaz, da zahtevamo samostojen šolski okraj za naše šole.

Pa ti pride italijanska komunistična partija in s svojim ukazom slovenskim partijcem zanika veljavnost teh naših zahtev in obsodi boj zanje. Slovenski partijci seveda ubogajo, čeprav so komaj nekaj mesecev prej podprli te zahteve skupaj z ostalimi Slovenci. Istočasno pa partija vabi razne slovenske ljudi na razgovore o zakonskem osnutku za globalno zaščito Slovencev, ki ga misli sama partija predložiti parlamentu.

Mi vidimo v takem ravnanju izigravanje Slovencev: v teoriji jih partija hoče zaščititi, v praksi jim odreka pravico, da bi tudi sami odločali o svoji šoli in s tem o svoji usodi. Slovenci naj bodo rezervat kot črnici v Južni Afriki.

Za nas narodnost ni stvar partijske discipline, temveč stvar vesti. Zaradi tega obsojamo ravnanje slovenskih partijcev in Komunistične partije Italije kot nedemokratično in do slovenske narodne skupnosti škodljivo dejanje.

Slovenski ljudje pa naj stranke presojujejo ne po njih besedah in zakonskih osnutkih, temveč po njih vsakdanjih dejanjih za uresničenje naših narodnih pravic.

Katoliški glas, Gorica-Trst, 9. marca 1978, str. 1.

NAŠ TEDNIK

KER ZAHTEVA KOROSKI SLOVENEK DOPIS V MATERINSČINI — NENORMALN

Doslej nepoznan višek je te dni doseglo prizadevanje koroških Slovencev, da bi pripomogli slovenskemu uradnemu jeziku do enakopravnosti veljave, kot to predvideva člen 7 državne pogodbe. Okrajno sodišče Celovec je zagrozilo nekemu koroškemu Slovencu, ki je neustrasno poslal nazaj vsa sodnijska pisma in zahteval slovenske pozive, da ga preiščejo, ali sploh more še odgovarjati za svoja dejanja.

Kot smo že večkrat poročali, je bilčovski domačin Miha Zablatnik skupno s svojo ženo Ingrid zahteval od ordinariata slovenski plačilni poziv za cerkveni davek. Ni se pustil ustrahovati od nobenih groženj, ne od napovedi, da eksekutirajo njegovo lastnino, ne od v uradnem sodnem papirju napovedane možnosti, da ga lahko zaprejo, če pozivu ne bo sledil.

KRIŽEVCI — V križevskih opekarnah, ki so edini proizvajalec vlečene zarezne opeke v Sloveniji, so začeli z obnovo proizvodnega obrata v Borevcih. Vrednost del bo znašala 52 milijonov dinarjev. Po opravljeni obnovi se bo skupni prihodek v križevskih opekarnah povečal 61 odstotkov, obseg proizvodnje pa za 35 odstotkov. Hkrati se bo povečala možnost za izvoz v Avstrijo od sedanjih 4 odstotkov do 30 odstotkov. Že letos bodo izvozili v Gradec in Kapfenberg okoli 500 tisoč bobrovcev in 150 tisoč fasadne opeke.

ŠT. LENART — Lenarška matična knjižnica je pred dnevi odprla razstavo v čast 100-letnice Župančičevega rojstva. Na razstavi so predstavili dela Otona Župančiča od njegovih prvih pesniških zbirk naprej. Opremil pa so jo s podatki o njegovi dejavnosti, ko je bil urednik „Ljubljanskega zvona“.

LITIJA — Zagotovo je najlepši pri-spevek ob 300-letnici prvih poskusov bakrotiska na Slovenskem odločitev za obnovo gradu Bogenšperk pri Litiji, da bo ta nekdanji Valvazorjev grad urejen do leta 1980 v samostojno kulturniško stavbo.

LJUBLJANA — Uredništvo „Pionirskega lista“, osrednjega časnika za slovenske otroke, je priredilo na 502 slovenskih šolah veliko tekmovanje v znanju iz „Vesele šole“. V tem zanimivem tekmovanju je sodelovalo kar 78.000 učencev, ki so reševali letna vprašanja iz snovi „Vesele šole“, posebne izobraževalne priloge „Pionirskega lista“.

LUKOVICA PRI DOMŽALAH — Ob magistralni cesti, ki pelje iz Ljubljane v Maribor, je, tako kot skoraj ob vsaki glavni cesti, veliko gostiln. Tista, ki je poleg dobre domače hrane in folklornosti ne označujejo le položena tla, ampak tudi čisti zrak, je gostilna Šter. Že pri vstopu se gost sooči s plakatom, na katerem črno na belem piše, da je kajenje v lokalu prepovedano.

MARIBOR — Zveza kulturnih organizacij občine Maribor je priredila konec marca srečanje mladinskih

ponekod (tudi v Sloveniji) še dandanes domišlja, da lahko znanost s svojimi izkustvenimi postopki razkrije ter razloži zadnje skrivnosti sveta, da lahko dá odgovor na prav vsa človekova vprašanja.

Zatem oriše Janžekovič Gabriela Marcela.

Osrednje in najdaljše besedilo knjige je namenjeno Sartrovi ontologiji.

Po francoskih mislecih pride na vrsto „eden naših največjih mož“ Aleš Ušeničnik.

Naslednja razprava je posvečena Stjepanu Zimmermannu, nekoč dolgoletnemu profesorju filozofije na zagrebški teološki fakulteti.

Janžekovič je iskrivo samostojen mislec, mimo katerega slovensko filozofsko mišljenje ne bo moglo iti neprizadeto.

Janžekovič je večino tega, kar je napisal po vojni, objavjal v *Novi poti* in v *Znamenju*, pač v revijah, ki ju naša tako imenovana kulturna javnost zato in le zato, ker ju izdajajo katoličani, vseskoz skrbno zamolčuje. Kljub pogostim in slovesnim zagotavljanjem, da smo družba, ki temelji na enakopravnem, demokratičnem in vsestranskem dialogu vseh občanov, na idejnem in svetovnonazorskem pluralizmu! Sredstva javnega obveščanja, ki sicer češče poročajo o različnih slovenskih revijah, redko izrečejo kakšno besedico o sedanjih in bivših slovenskih „katoliških“ revijah. Če pa že, potem pa največkrat v takšne ali drugačne polemične namene. Tako je Janžekovičevo obširno filozofsko in družbeno kritično delo ostalo žal v slovenski stvarnosti brez ustreznega odmeva.

Družina, Ljubljana, velika noč 1978, str. 10.

iz tujega tiska

Z izrezki iz tujih časopisov osvetljujemo življenje v domovini. Izbor komentarjev skuša biti čim tehtnejši.

SRBSKA PRAVOSLAVNA CERKEV ZAHTEVA VEČ SVOBODE

Kot poroča srbski časopis v Ameriki, so srbski pravoslavni patriarh German in dva srbska pravoslavna škofa poslali v imenu Svetega arhije-rejskega sabora pismo Dragoslavu Markoviću, predsedniku prezidija Republike Srbije. V pismu zahtevajo več svobode za svojo Cerkev.

Zahtevajo predvsem: da se jim vrnejo bogoslužni predmeti, ki so sedaj razstavljeni v Zgodovinskem muzeju v Zagrebu; da dobijo dovoljenje za gradnjo novih cerkvá; da oblasti nehajo šikanirati otroke, ki hodijo k veronauku; da se nehajo vmešavati v notranje cerkvene zadeve; da javna informacijska občila prenehajo z neprestanim smešenjem pravoslavnih duhovnikov in da se Cerkvi vrne zaplenjena imovina.

La Croix, Pariz, 2. februarja 1978.

PRITISK JUGOSLOVANSKIH KONZULATOV PROTI VEROUKU

Jugoslovanske konzularne službe skušajo izvajati vedno večji pritisk na katoličane iz Jugoslavije, ki živijo v ZR Nemčiji. To opazujejo misijonarji in dušnopastirski pomočniki, ki delujejo v ZR Nemčiji. Govorili smo s hrvaškim dušnim pastirjem v Bochumu Brankom Simovičem. Objavljamo naša vprašanja in njegove odgovore.

Na kakšen način izvajajo jugoslovanski konzulati pritisk?

Pritisk izvajajo običajno posredno. Konzularna zastopstva uporabljajo za to ustanove in osebe, ki so v določenem smislu odvisne od konzulatov. To so predvsem učitelji, poslani iz Jugoslavije v Nemčijo, ki poučujejo na

prehodnih in dopolnilnih šolah. So pa tudi mnogi socialni delavci, ki kot predsedniki jugoslovanskih klubov v marsikaterem kraju sodelujejo pri načrtni in od konzulatov ideološko vodeni propagandi. Ti natančno opazujejo delovanje hrvaških katoliških duhovnikov. Verouk na omenjenih šolah naj bi za vsako ceno preprečili.

S kakšnimi razlogi?

Pri poskusih, da bi verouk preprečili, uporabljajo učitelji vedno enake navidezne razloge, kot npr. da verouk otroke duševno preobremenjuje, da v Jugoslaviji ni verouka v šolah, da ta moti „enotnost in bratstvo“ jugoslovanskih otrok, da ovira šolski uspeh otrok itd. Takšne navidezne razloge omenjajo na sestankih staršev; s tem bi radi z moralnim pritiskom starše prisilili, da bi ti otroke od verouka odjavili. Nekatere starše učitelji kar brez ovinka vprašajo: „Ali se mislite kdaj vrniti v Jugoslavijo?“ Spriču odvisnosti glede potnega lista se čutijo marsikateri katoliški starši tu pod večjim pritiskom kot v Jugoslaviji. Tudi marsikateri katoliški učitelj in socialni delavec mora pokazati svojo oddaljitev od Cerkve in vere, če hoče obdržati svoje mesto.

Torej od konzulatov vodene akcije?

Dejstvo, da se vršijo v mnogih jugoslovanskih klubih v navzočnosti konzularnih zastopstev sestanki staršev, katerih osrednja točka je boj proti verouku, kaže na dogovorjeno akcijo. Marsikatero pravilo jugoslovanskih klubov vsebuje določila, po katerih ne smejo člani kluba pripadati nobeni verski skupnosti. To je le nekaj vidikov izvajanja pritiska, ki so mu v Nemčiji in sploh v zahodni Evropi izpostavljeni katoličani iz Jugoslavije. Jugoslovanska konzularna zastopstva so do nemških oblasti na videz lojalna.

Ali jugoslovanski državljani podlegajo tem vplivom?

Ja, nekateri podlegajo. Ker je dodelitev dovoljenja za bivanje in za delo za tujce povezana z veljavnostjo potnega lista — tega pa dobijo od konzulatov — se znajdejo mnogi v slepi ulici. Zato je tudi razumljivo, da nekateri pritisku podležejo.

Koliko to vpliva na Vaše delo v hrvaški župniji?

Imel sem velike težave pri uvedbi verouka na neki prehodni šoli v Bochum-Wattenscheidu. Tamkajšnja jugoslovanska učiteljica je skušala verouk preprečiti. Zaradi njenega krepkega pritiska so nekateri starši otroke od verouka odjavili. A tudi sedaj izvaja ona določen moralni pritisk na otroke, ko skuša spraviti verouk na slab glas.

Vi pa, ne da bi se za to zmenili, prihodnost dalje načrtujete. Kaj to konkretno pomeni?

Jaz kot tudi moji kolegi bomo poskušali svojo nalogo v šoli v okviru zakonskih določil izpolniti. Pa tudi zunaj šole hočemo delo z mladino okrepiti. Prek leta bomo skušali pripraviti razne prireditve. K temu spada tudi VII. mladinsko srečanje hrvaške katoliške mladine 17. junija v Bochumu. Osrednja točka tega srečanja bo tekma v svetem pismu (tako imenovana svetopisemska olimpiada).

Ruhrwort, Essen, velika noč 1978.

JUGOSLAVIJA BUDNO NADZIRA SVOJE OBČANE V ŠVICI

Ustanovitev jugoslovanskih klubov in dopolnilnih šol v Švici je bila očitno posledica določene konkurence nasproti delovanju jugoslovanskih verskih skupnosti. Značilna za to je izpred nekaj let brezuspešna zahteva jugoslovanskih konzularnih oblasti, naslovljena na šolske oblasti nekega

in pionirskih gledaliških skupin in krožkov, recitacijskih in plesno-baletnih skupin ter likovnih krožkov „Naša beseda“. Prireditve se je odvijala v unionski dvorani.

MARIBOR — 1. in 2. aprila se je sešlo v Mariboru 31 najboljših zborov Slovenije in zamejske Koroške ter iz Trsta na 5. tekmovalnem srečanju „Naša pesem 1978“, ki ga v Mariboru pripravijo vsaki dve leti. Prireditve se je udeležilo tudi veliko število zborovskih in drugih glasbenih strokovnjakov.

NOVA GORICA — Vodstvo združenja pevskih zborov Primorske je v Novi Gorici predstavilo album dveh plošč z naslovom „Primorska poje“. Z izdajo albuma se je tako uresničila nekajletna želja vseh primorskih ljubiteljev tega, pevcev in zborovodij, da trajno ohranijo tudi zanamcem trenutna snovanja številnih amaterskih pevskih skupin v vseh večjih krajih Primorske in v slovenskem zamejstvu.

POLZELA — Delavsko prosvetno društvo „Svoboda“ v Polzeli ima zelo uspešno pevsko sekcijo, ki združuje kar pet pevskih zborov. Pred kratkim so se predstavili vsi zbori, in to: otroški in mladinski, moški zbor, mešani zbor ter mešani zbor upokojencev.

PREBOLD — Delavsko prosvetno društvo „Svoboda“, gledališka skupina Prebold, je preteklo soboto uprizorilo dramo „Kastelka“ v spomin na svojega dolgoletnega režiserja in igralca Lojzeta Frica.

PTUJ — Na Dravi pri Borlu, kjer je voda konec februarja odnesla most, je začel poskusno voziti brod. Zaenkrat je namenjen le pešcem; če pa bo možen prevoz za vprežne vozove, bo odvisno od količine vode, katere Drava v tem času navadno ne premore v izobilju.

RADENCI — Radenska iz Radenc bo kmalu bogatejša za nov hotel. Hotel bo B-kategorije, ki bo imel 240 postelj, od tega več kot polovico v enoposteljnih sobah. Imel bo tudi veliko dvorano z 250 sedeži in dve manjši dvorani za razna

predavanja. Gradnja hotela so začeli letos aprila in ga bodo predvidoma gradili 11 mesecev, gradnja pa bo veljala 75 milijonov dinarjev.

RADENCI — V letošnjem letu bodo slovenski železničarji prepeljali po tirih iz Radencev v razne kraje Jugoslavije okoli 2000 vagonov mineralne vode in drugih brezalkoholnih pijač, ki jih proizvaja Radenska.

RADOVLJICA — Pred dnevi je tu nastopil pevski zbor iz Sveč na Koroškem na jubilejnim koncertu pevskega zbora „Anton Tomaž Linhart“ iz Radovljice. Tako se krepijo kulturni stiki Slovencev z obeh strani meje.

SEČOVLJE — Sečoveljske soline čez zimo samevajo. Tudi na pomlad seveda sonce še ni dovolj močno, da bi voda hitro izparevala in na dnu velikih bazenov puščala za seboj tako dragoceni beli prašek. No, kmalu ne bo več tistega večnega oziranja v nebo, kdaj bo nehalo deževati. Portoroška „Droga“ namerava namreč v prihodnjih letih soline posodobiti, kar pomeni, da bodo poleg drugega nabavili tudi posebne tehnične izparilnike.

SEMIČ — Letošnja druga razstava belokranjskih vin od 29. aprila do 1. maja je bila vsebinsko znatno bogatejša od lanske. Hkrati z razstavo vin — ocenili so jih že pred tedni in ugotovili, da je njihova kakovost nad lansko — so namreč ustanovili tudi Društvo belokranjskih vinogradnikov, ki bo združevalo vinogradnike metliške in črnomaljske občine.

SLOVENSKA BISTRICA — V začetku aprila je bilo v Slovenski Bistrici letošnje srečanje amaterskih gledaliških skupin, ki je bilo združeno z našo besedo. Prvi dan srečanja so se predstavili člani dramske skupine bistriške „Svobode“ z Žižkovim „Nesmrtnim bataljonom“.

SVEČINA — V raznih krajih občine je en teden potekalo srečanje mladinskih pionirskih gledaliških skupin in krožkov, recitacijskih skupin, plesno-baletnih skupin in likovnih krožkov osnovnih šol. Na sklepni prireditvi v Svečini je dramska sek-

švicarskega mesta, naj bi ne dovolile v šolah, kjer je dopolnilni pouk, verouka v jeziku jugoslovanskih narodov. Po jugoslovanskem pravu naj bi bilo nedopustno poučevati v šolskih poslopih verouk. Dalje ni po jugoslovanskem pojmovanju zadeva Cerkve, organizirati družabne ali zabavne prireditve. Posamezni člani jugoslovanskih zastopstev svoje rojake v Švici tako plašijo, da ti potem svojih otrok k verouku in k cerkvenim prireditvam ne pošiljajo.

Na osnovi soglasnega opazovanja najrazličnejših oseb se zdi, da beograjska zastopstva v Švici povezujejo obnovitev jugoslovanskih potnih listov, obvezno vsaki dve leti, z razgovori, ki so blizu zasliševanj. Pri tem jasno opozarjajo na versko dejavnost jugoslovanskih delavcev, ki je ne gledajo s prijaznimi očmi. Prikrite grožnje s težavami pri podaljševanju potnega lista ali pri vrnitvi domov so, kot se zdi, učinkovito orodje jugoslovanskih oblasti za to, da spravljajo svoje rojake v Švici v red.

Orisano ravnanje je treba razumeti v luči političnega dogajanja v Jugoslaviji. Znano je, da je to zaznamovano z negotovostjo glede prihodnosti po Titovi smrti: opozicija nacionalistov na eni strani, nevernost s strani moskovskih pristašev na drugi strani. Iz tega obrambnega položaja je priklical jugoslovanski režim 1973 v življenje tako imenovano „družbeno samozaščito“, neko dopolnilo delovanja tajne policije UDBe. Pri tem gre za dolžnost, ki obvezuje slehernega občana, da denuncira svoje rojake, ki so režimu sovražni. „Družbena samozaščita“ je usmerjena med drugim tudi proti sleherni obliki nacionalizma in proti zastopnikom Cerkve, ki so do režima kritični.

Ta klic k budnosti je sedaj namenjen tudi jugoslovanskim občanom v tujini. S tem v zvezi so ponovni jugoslovanski poskusi, ki jih je pa Švica zavrnila, skleniti s Švico pogodbo o vseljevanju, da bi, kot se zdi, Jugoslavija lahko izbirala vseljence po političnih vidikih.

Brez ozira na to, da gre za kaznivo dejanje politične poročevalske službe po švicarskem kazenskem zakoniku, ki izrecno štiti ne le državljanov, ampak tudi posamezne prebivalce Švice pred vohunjenjem v korist tujih držav, strank in organizacij, je aktivnosti, ki jih razvijajo napol državne jugoslovanske organizacije, komaj možno vskladiti z veljavnim švicarskim pravom.

Ostaja določeno slabo občutje. Jugoslovanske aktivnosti za zavarovanje svojih občanov pred švicarskimi vplivi temelje končno na negativnem razmerju do naše družbene oblike in ženejo tuje skupine v državno-politično nezaželeni položaj geta. Zato je zaprisežena posvetovalna komisija za vprašanje tujcev v poročilu o položaju le-teh v švicarskem političnem življenju zagovarjala mnenje, da ima sleherni posameznik ustavno pravico do svobode tiska, svobode združevanja, svobode izražanja misli in svobode zbiranja, nimajo pa te pravice tuje državne organizacije ali zasebnopravno ustanovljene kulturne organizacije z napol državno naravo.

Vedno večjo kontrolo napol državnih spletk bi omogočil predlog novega zakona o tujcih, po katerem bi lahko obvezali člane društev, ki se politično udeležujejo, da po resnici orišejo delovanje društva, navedejo število in osebne podatke članov, pa tudi to, odkod prihaja denar in za kaj gre. Treba je poskrbeti za to, da ne bodo iz daljave vodene aktivnosti tujih društev „izpodjedale“ naše pravne ureditve, ki velja tudi za tuje prebivalce.

Neue Zürcher Zeitung, Zürich, 18./19. februarja 1978.

KAKŠNE USPEHE IMA VATIKAN V VZHODNI EVROPI?

Že pred precej časa je vatikanska vzhodna politika izgubila zagon. Komaj o kakšnem uspehu je še možno govoriti.

Slovaški škof Gabris, apostolski upravitelj novo ustanovljene nadškofije Tyrnau, je na rimski škofovski konferenci lanskega oktobra javno govoril o omejevanju cerkvenega življenja in o stalnih kršitvah človekovih pravic na Češkoslovaškem. Njegove pritožbe nad politiko komunistične vlade so vzbudile splošno pozornost in jemali so jih kot znak osebnega

poguma in trdne zvestobe do Cerkve. Ko se je vrnil domov, so ga čakala mučna zasliševanja. 64 let stari škof je zatem doživel srčni infarkt, od katerega se je s težavo opomogel. Ko je bila v začetku januarja ustanovljena samostojna slovaška cerkvena pokrajina s sedežem v Tyrnauu, ni mogel Vatikan Gabrisa imenovati za rednega škofa: trčil je na „ne“ praške vlade.

Nacionalne Cerkve v komunističnih deželah vzhodne Evrope imajo le malo upanja na uspeh vatikanske vzhodne politike. Nobena skrivnost ni, da sprejemajo papeške odposlance v vzhodnoevropskih cerkvenih središčih zadržano. Le malo vzhodnoevropskih katoličanov hvali papeško politiko.

Največ razlogov za pritoževanje ima praški kardinal. Pritisk državnih oblasti na češkoslovaško Cerkev je slej ko prej hud. Človekove pravice, verska svoboda — vse to je za partijske funkcionarje španska vas. Poleg oviranja s strani države je še razdor med duhovniki. Nekateri zagovarjajo sodelovanje z vlado in se ob tem sprijaznjujejo s podporo ateističnemu socializmu. Cerkvi zvesti verniki jih gledajo z nezaupanjem, če jih že ne prezirajo. A naj jih nihče od zunaj ne obsoja! Kočljivo tveganje je, biti kot katoličan prijatelj celó sovražnikom Cerkve. Politično popuščanje in odkrito izpovedovanje vere sta si pogosto v navzkrižju. Zato je boljše, tako menijo češkoslovaški katoličani, da ostane osem od 13 škofij na Češkoslovaškem še naprej brez škofa, kot da bi jih dali v roke režimu zvestim duhovnikom.

Madžarska vlada se žene bolj za materialne načrte in si ne jemlje bogve kaj časa za brige o duhovni življenjski ravni svojih občanov. Cerkev deluje v tem svobodnem pasu, vendar v stalni bojazni, da jo lahko dobi lepega dne oblast spet bolj — sovražno — na oči. Madžarski primas Lekai je obljubil partiji in vladi sodelovanje katoličanov pri izgradnji socializma. Mnogim se zdi, da je šel s tem predaletč. Državi ne pride namreč nikakor na misel, da bi poplačala to uslužnost z ugoditvami pri počevanju verouka ali pri vserkem izobraževanju odraslih. Madžarske katoličane, ki so se v bazičnih občestvih od svojih popustljivejših škofov oddaljili, je moral celó papež opomniti, naj bodo svojim nadpastirjem pokorni.

Malodane vse, kar je Cerkev na Poljskem dosegla, je dosegla iz svojih moči. Vatikan je lahko pri tem le bore pomagal. Primas Wyszynski je vodil svojo poljsko Cerkev suvereno, včasih ob soglasju Vatikana, včasih tudi brez njega. Poljski cerkveni knezi dobijo le redko iz Rima nasvete, kvečjemu sem in tja kakšen opomin, ki mu pa ne ostanejo dolžni odgovora. Da bi Vatikan umestil v Varšavi poslaništvo, to bodo poljski škofje še lep čas zadrževali.

Berlinski kardinal Bengsch, ki vzbuja spoštovanje slehernemu partijskemu funkcionarju, ne more sicer pokazati na milijone zvestih vzhodnonemških katoličanov za seboj, ampak le na nekaj stotisoč, a teh enotnih. Vladi se ni nikdar posrečilo, da bi pridobila „napredne“ duhovnike za službo sebi. Vsi zadevni poskusi so se izjalovili. Katoliška Cerkev v Vzhodni Nemčiji ni pod varuštvo Vatikana. Če vsaj za silo živi, je za to dolžna hvalo mnogim budnim opazovalcem in marsikateri povezavi med Vzhodom in Zahodom. Tudi tu gre brez vatikanske aktivnosti. Več, kot ima Cerkev sedaj, bi ne dobila, tudi ko bi kanil papež partijskega šefa Honckerja odlikovati s kakšnim redom. Katoliške upravitelje škofij v Vzhodni Nemčiji povzdigniti v „redne“ škofe bi bilo prav tako odveč kot jalovo.

Vatikanski politiki je s tem področje njenega delovanja na Poljskem in v Vzhodni Nemčiji, na Češkoslovaškem in Madžarskem malodane odzvonilo, njeni sadovi se zde omejeni na najnižjo bero. Vendar tako se le zdi. Že lep čas se namreč sprašujejo mnogi katoličani, zakaj obdelujejo vatikanski prelati komunistične vlade kot med seboj strogo ločene posamične partije, kot da bi npr. ne imel češkoslovaški partijski šef Husak sploh nič opraviti s poljskim, Gierekom. Ob človekovih pravicah in verski svobodi ne bi smeli tako ostro ločevati med nacionalno neodvisnostjo in tem, kar imajo komunisti skupnega, tako je prav v Italiji pogosto čuti.

Frankfurter Allgemeine Zeitung, Frankfurt, 29. marca 1978.

cija iz Sv. Miklavža zaigrala Vandotovega „Kekca in Mojco“.

ŠT. JERNEJ — Prireditve „4. teden dolenjskega cvička“ je v Št. Jerneju na Dolenjskem trajala tri dni. Organizatorji te velike turistične prireditve so se zelo potrudili za pester program.

SV. JURIJ PRI CELJU — Posebnost letošnjega pevskega koncerta v Sv. Juriju je bila v tem, da sta svoj redni letni program izvajala dva zbora. Prvo polovico programa je odpel 36-članski moški pevski zbor skladateljev Ipavcev iz Sv. Jurija, drugo polovico pa 60-članski mešani pevski zbor „F. Prešeren“ iz Celja. Oba zbora sta bila toplo sprejeta. Oba zbora vodi dirigent Edi Goršič.

ŠMARTNO OB PAKI — Tukajšnja gledališka skupina „Gledališče pod kozolcem“ je uprizorila svojo novo igro, ki jo je iz odlomkov romana Petra Božiča „Na njeni travi“ dramaturško pripravil igralec SLG Celje Bogomir Veras in ji dal naslov: ekspresna tragikomedija „Za kaj pa ne“.

ŠOŠTANJ — V okviru petkovih večerov, ki jih organizira Kulturni center Velenje, je v Domu kulture v Šoštanju nastopil pevski zbor „Kajuh“ iz Velenja. Dvajsetčlanski zbor, ki ga vodi pevovodja Zmago Frankovič, je nastopil z narodnimi, umetnimi in drugimi pesmimi, ki so navdušile poslušalce.

VELENJE — Letošnja razstava ženskih ročnih del je bila deležna izredne pozornosti, saj je bilo vsak dan precej obiskovalcev. V galerijskem kotičku knjižnice je bilo lepo razporejenih in estetsko aranžiranih 73 del.

VERŽEJ — V Veržeju, rojstnem kraju komponista Slavka Osterca, so 7. aprila počastili spomin Ottona Župančiča ob 100-letnici pesnikovega rojstva. V kulturnem domu so pripravili učenci osnovne šole pester kulturni spored, v goste pa so povabili tudi književnika Manka Golarja, avtorja knjige o šegavih domačinih „Okrogle o Veržejcih“.

...da iščeš in tvegaš

(iz knjige *Naše vedenje*)

Pred Figovcem sem srečal nekdanjega stanovskega tovariša, profesorja na eni ljubljanskih gimnazij. Zavila sva v krčmo. Začel je pripovedovati.

Nadaljeval je:

„Čas je prehitel človeka. Tako je zatrpal — večkrat tudi z navlakom — našo zavest, da v nji ni prostora za poglobitve človeške reči. Zanimari smo — mi in naši odnosi z ljudmi in stvarmi. Tuji smo sebi in drugim. Izpraznjeni smo. Zato tudi brezbrizni in topi za živahno poseganje v gibanje časa, stvari in idej. Nesrečni smo, brez zadovoljstva. Siti sebe in drugih. Naše medsebojno vedenje je mrzlo in prazno. To čuti tudi mladina. Čuti samoto in mraz. Ne najde več vzgledov, ki bi hodila za njimi. Zato ne najde več smisla za gojitev kreposti. Zato zavrača svarila, nasvete, pripombe. Ne more verjeti, zaupati, iskreno ljubiti. Ni more živeti veselo kot ptica, kot je mladini treba živeti, ker vidi v odraslih ljudeh vse mračno, zaprto, neumno, zlagano, sebično, nesrečno. Kaj vem. Berem potrnost v njihovih dušah — pa bi jih rad odrešil tegob in spravil v smejanje in radost.“

„In kaj lahko storiš? Kaj naj starši storimo, kako naj se vedemo, da bodo mladi spet upali, znova verjeli?“

„Mojim dijakom predvsem ni za krilato oliko. Ne boš jih premamil s sladko besedo. Hočejo, da si kakor človek s človekom. Da si resničen in pristen, odprt in preprost, vzravnani in na svojih nogah. Da nisi prenapet in zagrizen. Da nisi lažnivec in reva. Danes kristjan in jutri pogan. Da iščeš in tvegaš, namesto da sediš in se skrivaš v zapečku. Da si upaš prevzeti vso odgovornost za svoje ravnanje. Da kar rečeš, drži in držiš. Da si iz časa, v katerem živiš, sprejemaš

njegovo dobro in zlo, se v njem biješ, ne pa brezplodno sanjariš o prejšnjem. In še — brez tega ni nič — da jih spoštuješ in ceniš, da čutijo tvojo zanesljivo in živo, ne zgolj ‚pedagoško‘ ljubezen. Takšno in samo takšno je naše pravo pa tudi uspešno vedenje do mladih ljudi. Le s takšnim jim ostaneš za zmeraj v spominu.“

Gledal sem ga, že osivelega, izčrpanega, a tako preprostega, mirnega. Spomnil sem se, da je usoda tudi meni naklonila nekaj odličnih vzgojiteljev: bili so osebnosti, bili so plemeniti ljudje, človekoljubi. Zapustili so mi bogato doto ne toliko znanja kot spoznanja, ljubezni do dela in notranjega miru. Bili so lepi, veliki, učeni ljudje. Dali so mi hrane za zmeraj, svetlobe, gorkote, osebne prostosti.

Moja prva vzgojiteljica pa je bila Davorina Kosmova. Morda še živi. Vem, da sem jokal, ko je nekoč ni bilo več — premestili so jo ali celo vrgli iz službe. Mislim, da je bila politika vmes.

Imel sem jo rad. Bila je moja prva velika otroška ljubezen. Bil sem v drugem razredu. Tako lepo je govorila z menoj. Večkrat me je tudi pobožala. Pustila je, da sem ji nosil zvezke na dom. Nekateri učitelji in učiteljice so imeli otroke bogatih staršev rajši, ona pa ne. In prav vsi smo to opazili. In prav vsi smo čutili, da je le tako prav. Da smo vsi otroci enaki, ker smo vsi majhni, kot so enake ptice in ribe in rože in vse, kar je majhno.

Ni se „trudila“ z vzgojo, ni dvigala prsta niti glasu, ni karala, vtepala naukov, ni kaznovala — le bila je. Komaj smo jo zjutraj dočakali in opoldne smo se težko poslovili od nje. Šla je za nami in vsa tenka ostala ob vrtni ograji in nam mahala (še danes vidim njen gib) in mi smo tudi mahali, šli, se ustavljali in znova mahali.

Lepo je ravnala rodovitne gredice naših duš.

Kjerkoli je zdaj — hvala ji. Če je že v grobu — Bog ji poplačaj.

humor - uvožen od doma

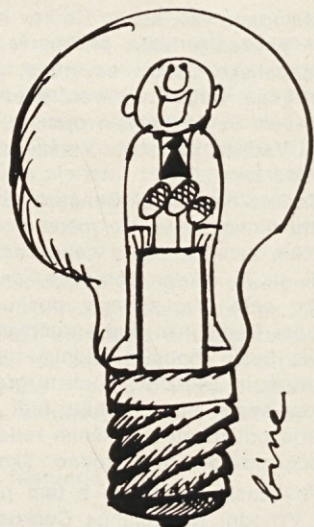
ČE ME ZAJAHATE, NE UPO-RABLJAJTE, PROSIM, OST-ROG!

Čeprav ne delajo, dajte jim, da jedo: bodo manj govoriili.

UČITELJ: „TAKO, OTROCI, TO LAHKO PREBERETE TU-DI V UČBENIKU, KI BO IZ-ŠEL MARCA PRIHODNJE LETO, JESENI SE NE BO VEČ DOBIL, DECEMBRA PA TAKO NE BO VEČ VELJA-VEN.

Tresla se je gora — rodil se je samoupravni sporazum o delitvi dohodka po rezul-tatih dela.

V ONESNAŽENEM OKOLJU NAJBOLJ USPEVAJO UMA-ZANI LJUDJE.

Navadnih žarnic sicer ni, imamo pa dovolj žarnic za pot v svetlo prihodnost.

Po Pavlihu

„Najboljše je, da kupiš fička. Če se zaletiš, imaš spačka in škodo.“

Tone je naročil v krčmi že peto hrenovko. Pa mu reče žena:

„Le kaj si bodo ljudje mislili, kakšen požeruh da si.“

„Saj vsako pot rečem, da je zate.“

„Zakaj pa jokaš, Milka?“

„Dolčas mi je bilo, pa sem si pripovedovala povestico, v povestici so pa prišli volkovi in me je postalo strah.“

Zdravnik in avtomehanik sta se pogovarjala, kateri od obeh poklicev je težji. Pa je mehanik ugotovil:

„Končno imate vi opravka samo z dvema modeloma.“

Pri kosilu.

„Mama, kje je pa moj papa-gaj?“

„Molči in jej piščančka naprej!“

Tine in Tone stojita ob narasli reki.

„Tone, ali mi boš pomagal loviti hlode, ki bodo priplavali po reki. Če bo hrast, bo tvoj, če bukev, pa moja.“

„Bom, če bo hrast.“

„Pomisli, kako so ljudje grdi: mlekarica mi je dala danes čisto raztrgan bankovec.“

„Pokaži ga!“

„Ga nimam več: podtaknila sem ga mesarju.“

„Zakaj se smeješ, kadar ti pripoveduje Ambrož šale, ki nimajo niti trohice smeha?“

„Ko bi se ne smejal, bi on mislil, da šale nisem razumel, pa bi mi jo še enkrat pripovedoval.“

„Moja žena je zelo skromna. Nikoli me nič ne prosi.“

„Tudi moja samo ukazuje.“

ščepec smeha

Pri pouku za prvo pomoč so vprašali Jaka, kaj bi storil, če bi njegov brat požrl ključ od hišnih vrat.

„Šel bi skoz okno,“ je odgovoril.

„Veš, Tevž, ženskam več ne verjamem.“

„Zakaj ne?“

„V časopis sem dal ženitno ponudbo, pa je prišlo med odgovori tudi pismo moje zaročenke.“

Škot prodaja svoj avto: „Do danes nisem plačal za popravilo niti penija.“

„Vem,“ mu je odgovoril kupec, „mi je povedal mehanik v vaši ulici.“

Neki oče se v družbi prijateljev hvali, da zna njegov sin izgovarjati že zelo težke besede.

„No, Matjažek,“ reče sinu, „reci: dinozaver!“

„Komu, očka?“

Žena možu: „Nikdar mi ne daš prav: kadar koli kaj rečem,

vedno me popravljaš. In to že petnajst let.“

Mož: „Že šestnajst.“

„Rekel mi je, da sem najlepša, najbolj simpatična, najslajša in najbolj ljubka dekle na svetu. Ali naj se poročim z njim?“

„Nikar, rajši ga pusti v dobri veri!“

Žena je prišla k psihiatru. „Kaj naj storim? Moj mož misli, da je stoječa svetilka.“ „Stopite mu kdaj močno na nogo, pa bo prišel k sebi!“ „In jaz naj potem sedim v temi?“

Mož pri odvetniku. „Sosed mi je rekel, da sem zavaljen bedak. Kaj naj storim?“ „Začnite s shujševalno kurilo!“

„Nekdo stanuje v dvajsetem nadstropju, pa se vedno pelje z dvigalom le do šestnajstega, ostala štiri nadstropja gre peš. Zakaj?“

„Ne vem.“

„Ker je tako majhen, da doseže le šestnajsti gumb v dvigalu. — Ko se pa pelje dol, se vedno pelje v klet. Zakaj?“

„Ne vem.“

„Ker ima v kleti kolo.“

Pri zdravniku. „Ne vem, kaj naj storim: kadar srečam pse ali mačke, mi ti začno lizati roke.“

„Jejte odslej z vilicami in nožem!“

„Ata, zakaj nimaš avta?“ „Ker nimam denarja. Če se boš pa ti pridno učil, si ga boš lahko kupil, ko boš velik.“ „Zakaj se pa nisi ti pridno učil?“

V šoli. „Povej kakšno tekočino, ki ne zmrzne!“ „Vrela voda.“

ivan tavčar

janez sonce

zgodovinska novela

Julija 1660 se je v Ljubljani poročil vitez Janez Sonce z lepo Ano Rozino, hčerko bogatega ljubljanskega ranarja. Ranarji so bili takrat zaničevani, zato je nastalo zaradi te poroke v Ljubljani in na deželi veliko razburjenje, posebno še med plemenitaško mladino.

Štiri tedne kasneje so pozvali mladi plemiči viteza Janeza Sonca na dvoboj. Prvi se je z njim bojeval turjaški Jurij Ljudevit, ki se je bil zaljubil v njegovo ženo. Pri dvoboju mu je Janez odsekal palec na desni roki.

Jurij Ljudevit je skoval neki načrt. Zanj je potreboval posebnega človeka. Revnega študenta Vida je nagovoril, naj mu pripelje svojega čudaškega strica Kljukca z Gorenjskega v Plavčevo gostilno zvečer na razgovor — njega si je namreč izbral za tisti načrt.

Medtem ko se je študent Vid mudil tisti večer v Plavčevi gostilni med skupino študentov, je njegov stric Kljukec pri drugi mizi pričakoval Jurija Ljudevita. Ta je res prišel. Prisedel je h Kljukčevi mizi. Med njima je stekel razgovor

„Oj, vi ste, gospod! Sedaj, ko ste bliže prisedli, sem vas šele spoznal, dasi mi je pravil Vid, da pridete. Ne zamerite, ne zamerite, res sem mislil, da ste loncevez. Ta

prekleti dim! In besedice niste izpregovorili.“

Kljukec se je delal ponižnega, a Juriju Ljudevitu se je vendar dozdevalo, da se šali z njim.

„Molči sedaj in odgovarjaj na to, kar te bom vprašal!“

„Vse, kakor želite! Ta preklicani loncevez, da me je tako premotil!“

Jurij Ljudevit je stisnil obrvi, kar je pričevalo, da mu pričinja ošabno srce kipeti.

„Menim, da se šališ z menoj.“

„Bog varuj! Ne zamerite mi, milostljivi gospod! Ne zamerite gorenjskemu kmetu, ki sploh ne ve, kako se mu je vesti z gospodo!“

„Dobro! Vid mi je pravil, da boš tu nočaj.“

„In tu sem, kakor vidite.“

„Ali imaš zmožnost, da tiščiš jezik za zobmi, kadar ti je prepovedano govoriti?“

Kljukec ni takoj odgovoril.

„Tu sem, kakor vidite, in obilo sem že pil in precej je že dolgá pri Plavčku. Ha, kaj pa o tem?“

Mož je očitvidno poskušal zadevo spraviti na denarno področje.

„Tu imaš in plačaj!“

Jurij Ljudevit je stisnil nekaj zlatov pohlepnemu rokovnjaču v pest.

„Vprašali ste me,“ je odgovoril Kljukec sladko in z veliko zadovoljnostjo spravil, kar se mu je bilo v pest potisnilo, „vprašali ste me, visoki gospod, če molčim, kadar mi je molčati.“

„Stvar, zaradi katere sem prišel, je taka, da se bo moralo o nji molčati.“

„Nič ne dé, nič ne dé! Če je treba, molčim kakor svetnik v cerkvi. Seve.“

„No, kaj?“

„Seve,“ je nadaljeval Kljukec z zvitim pogledom, „seve, da se mi morajo usta malo — zapečatiti. In če je ta pečat zlat, toliko ljubši mi je. Hi, hi.“

Jurij Ljudevit je zopet posegel v žep in znova je sosedu stisnil nekaj zlatov v lačno pest.

„Ha! Vi umejete ta posel. Vi ste učen v pečatih in zanesete se lahko, da bom molčal kakor kamen sredi gore.“

„Tu jih preveč poslušá. Morda greva na ulico. Tudi vroče je tu notri,“ dostavi Jurij Ljudevit.

„Prav. A še nekaj je. Meni ste dali, kar mi gre — za prvo potre-

bo. Hvala vam, visoki gospod. A tu je še moj Videk. Priden fantiček je in očetje jezuitje tam čez ga imajo prav radi. Danes sem plačal sveto mašo očetu rektorju in roko sem mu poljubil in povprašal sem, kako je kaj z moje sestre sinom. Prav močno ga je pohvalil oče rektor. In sedaj mislim, da mi za tisto mašo povrnete in da mi za dečka tudi kaj daste. Molil bo za vas.“

Znova je posegel Jurij Ljudevit v žep in zopet je potisnil hlastnemu sosedu nekaj zlatov v prazno perišče.

„Bog vam bo plačal in fantek bo molil za vas. Hej Plavček, prikrevljaj sem! Povej, koliko je dolga, gospod ti hoče plačati. Saj veš, koliko sem spil in zaužil.“

Debelo je pogledal Jurij Ljudevit, ali končno je poplačal tudi račun. Potem pa se je urno dvignil izza mize in treščil z glavo ob količek, ki je nad njim gledal iz stene. Obešali so nanj mehove, ali v steno so ga bili po stari navadi zabilil tako nizko, da so morali gostje z glavo butati vanj, ko so izza mize vstajali. Zaječal je Jurij Ljudevit in v bolečini spustil plašč, ki mu je zakrival lice. Tudi mu je bil odpadel klobuk, tako da se je za trenutek pokazal ostro črtani krasni obraz mladega plemiča.

Takoj so ga opazili dijaki.

„Glej, Georgius Ludovicus!“ je zakričal pegasti Avgustulus.

Jurij Ljudevit se je podvzival, da je prej kot mogoče izginil iz sobe. Z njim je izginil tudi Kljukec. Ko sta prišla na tlak pred hišo, sta se odplazila kakor črni senci v noč, da ju hipoma ni bilo nikjer več videti.

V pivnici pa so dijaki kakor besni poskakali izza mize. Gospod Quintus, ki je bil medtem že davno vtaknil beneški zlat v najskrivnejši žep svoje obleke, si je opasal meč in svoje tovariše navduševal za pretep.

„Take lepe prilike še ni bilo, sbratje! Prav v past se nam je ujel. Po njem torej! Zadnjič so nas topli plemiči in morali smo bežati in pretočili smo marsikatero kapljo krvi. Jurij Ljudevit naj plača za vse! Po njem torej!“

Kakor burja so se drvili iz sobe. V veži jih je ustavil Janez Plavec.

„Kaj je to, sobratje? Kam hočete zdaj, oho, prijatelji! Malo postojte!“

„Ali ne vidiš, da smo pri delu? Stopi v stran, mi Plautel!“ je kričal Quintus.

„Oho, prijatelji! Te latinščine ne umejem. Kje je beneški cekin? Ko ste se najeli, napili in nakričali, pa bi jo radi okrog ogla popihali kakor sapa, ki je nikdo ne vidi. Sobratje, kje je cekin?“

Dvignil je roko, da bi gospoda Quinta za vrat pograbil. Ali le-tá je gostilničarju, ki je bil tedaj že pijan, spretno izpodnesel nogo, da se je le-tá zvrnil po trdih tleh. Smejaje se so se zmuznili dijaki mimo in v črno noč — za Jurijem Ljudevitom, da bi ga pretepli po tedanji dijaški navadi.

Togotno se je vzdigoval Janez Plavec.

„Ušli so in plačali niso. Pojedli so klobase iz peči in rumeno pečena piščeta. Moj Bog, in plačali niso! Pri moji duši!“

Vzdignil se je in planil iz veže. Tedaj se je priplazil nekdo pri zidu ter hotel stopiti v vežo. Pograbil ga je Plavec za vrat in ga pričel daviti.

„Vsaj tebe imam! Drugi so izginiili, ali tebe tiščim v pesteh!“ je tulil srdito, meneč, da je staknil dijaka.

„He! Kaj hočeš, ali nisi plačan? He! Plavček!“

Gostilničar je spoznal, da ima dolgega Kljukca v rokah. S kletvico je odletel od njega in požrl bridkost tistega večera v svojo jezno dušo. Kljukec pa je lahkodušno zopet vstopil v pivnico in hripavo kričal po pijači.

VI

Kdor bi trdil, da je radovednost pri ljubljanskem mestnem občinstvu sad novejših dob, bi trdil nekaj, kar nikakor ni upravičeno v zgodovini naše slavne prestolnice.

Že za naše pripovedi je bila radovednost po beli Ljubljani tako razvita in razcvetena, kakor jo imamo priliko opazovati danes, ko se v našem krasnem mestu vse zve in vse zvedeti hoče. Če se je tedaj ponudila prilika gledati kak „špektakul“, kakor pravi naš slavni Valvazor, se je dvignila cela Ljublja-

na na noge, da bi gledala, kritizirala, hvalila, grdila in obrekovala, prav tako kakor še dandanes, ko je od tedaj preteklo že več kot dvesto let.

V začetku meseca septembra 1660 so se napovedovali Ljubljani tuji gostje, ki so morali vzbujati vso pozornost radovednega meščanstva. Bilo je tisto nedeljo pred cesarjevim dohodom, ko je počila po mestu vest, da so visoki stanovi poklicali hrvaško konjenico, da bi sodelovala pri cesarski slavnosti. Okoli poldne je bil prijezdil v mesto vojak, sedeč na konju v srebrni opravi, ki jo je pa bil prah debelo pokrtil, kar je pričevalo, da je mož dolgo in hitro jezdaril po prašni cesti. Oborožen je bil z dolgo sulico, da je ž njo lahko posegel do prvega nadstropja pri hišah; na glavi mu je čepela čepica s kožuhovino in ž nje se je zibalo ponosno pero. Najbolj pa ga je krasila tigrasta kožuhovina, ki je jezdecu visela ob rami: dajala mu je vsa oprava nekaj divjaškega in ljutega vtisa, ki sta ga povečavala srepi pogled in dolge brke pod nosom.

Ta vojak je torej prijezdil po trgu. Takoj se je nabrala družbica, ki je iz dalje stopala za njim. Odpirala so se okna in skoro je bilo po Starem trgu vse polno meščančkov, ki so v praznji opravi prihitei k pragom svojih hiš. „Kdo je? Kaj je?“ se je križem vpraševalo. Nihče ni vedel pravega odgovora. Neki čevljarček je menil, da je morda turški paša, ki so ga pred kratkim ujeli na hrvaški granici. A to mnenje se ni moglo dolgo vzdržati. Ko je namreč tujec prijezdil mimo zavoda očetov jezuitov in ugledal sveti križ na cerkvi, se je poklonil v sedlu in napravil znamenje svetega križa po zaprašenih prsih.

V hipu je bilo vse prepričano, da turški paša ni, ker se Turki ne prekrižavajo pred krščanskimi cerkvami. Drugi zopet so menili, da je mož morda poslanec benečanske ljudovlade, za katerega se je vedelo, da ima priti v mesto. Nekateri so še celo izgovarjali mnenje, da je ta jezdec gotovo papežev nuncij Caraffa; in to se jim je toliko verjetneje dozdevalo, ker jim je bila beseda „nuncij“ čisto ne-

Cerkev v Stični. V njej je znameniti križev pot Fortunata Berganta.

znana, tako da so jo brez logične težave spravljali v soglasje z dolgo sulico in tigrasto kožuhovino, o kateri smo že poprej pisali.

Končno ni nikdo vedel, pri čem da je. A zgodilo se je ravno tisto, kar bi se v takem primeru zgodilo še danes. Nabral se je namreč dolg spreved, ki se je kakor črn rep vlekel za jezdecem. Ta spreved se je toliko povečeval, čim bolj se je bližal deželnemu dvorcu. Ko je jezdec na Novem trgu skočil s sedla, ga je obkroževala gosta množica, da se je komaj priril do lope. Takrat se je nekdo ojunatil ter vprašal tujca, od kod da dohaja. In tedaj se je zvedelo, da je odposlan, da naznani njega ekscelenci Volku Engelbrehtu, da dojdejo popoldne ob petih hrvaški konjeniki v mesto.

Kakor blisk se je razširila vest po hišah, da pride hrvaška konjenica in da jo hoče sam Volk Engelbreht sprejeti in pozdraviti pri vhodu. Celotno mesto je oživel. Ob treh popol-

dalje na 35. strani

slovinci po evropi

anglija

Vesel sem, vam in Bogu hvaležen, da so naša duhovna in človeška srečanja po Angliji, vaši novi domovini, dobro uspela.

Načrt maš in srečanj sem v osemnajstih dneh lahko izpolnil in preizpolnil: Bedford, London, Aberdare, Bargoed, Nuneaton, zopet London in Rochdale — vsi ste prišli na vrsto in se skoraj 100 % odzvali.

Dokazali ste in začutili, da vam je slovenski duhovnik kljub dolgemu bivanju v tujini še potreben in cenjen.

Za vse dobrote, prijaznost in požrtvovalnost na tem mestu pristrčna hvala in Bog plačaj!

Še to! Spomnite se vašega požrtvovalnega in vztrajnega dušnega pastirja g. monsinjorja Naceta Kunstlja posebno v molitvi! Kolkor vem, ni pri najboljšem zdravju.

Vem, da vsi nestrpno pričakujete vašega novega župnika, Lud-

vika Rota. Bog daj, da bi se prav kmalu naselil med Vami!

Tudi Vaš

p. Janez Sodja.

*

Kakor je bilo v marčevi številki „Naše luči“ napovedano, nas je za *velikonočne praznike* obiskal iz Nemčije pater Janez Sodja.

Komaj je prispel v London, že je moral v Bedford, da je naslednje jutro opravil sv. mašo za mater svojega sošolca, katero so partizani med vojno ustrelili. — V soboto, 11. marca, pa je začel s spovedjo in mašo v Londonu.

Drugi dan je spet prišel v Bedford. Že eno uro pred mašo so ga v cerkvi čakali ljudje za spoved. Sveta maša je bila lepo opravljena, ker se je gospod pater zelo potrudil za božjo čast; prav tako pa so se tudi potrudili naši pevc, ki jih vodi gdč. Francka Rehberger. Po maši pa smo nadaljevali z lepim začetkom v cerkveni dvorani. Vsi smo bili veseli, najbrž zato, ker smo se dobro spovedali.

V soboto, 18. 3., pa so doživeli ta lepi dogodek naši rojaki v Walesu. Tja je spremljal g. patra Peter Selak. Petru je tam vse poznano, še par sto metrov pod zemljo, ker je bil tam 30 let rudar.

Na Jožefovo pa se je vsa ta milost premestila v sredino Anglije. Božje opravilo je bilo opravljeno v cerkvi sv. Ane pri Nuneatonu. Po maši pa smo šli k sosedu Jaki Kenku in Sajetovim. To je bilo čudo, kaj sta Pepca in Nežka pripravili potic; pa Sajetova gospa nič manj.

Na veliko soboto je bil blagoslov jedil v kapelici Našega doma. Tudi tokrat je bilo zelo lepo. Na samo veliko nedeljo pa so naši rojaki na severu v Rochdalu imeli dobrega patra med seboj. Lepo jih je spovedal, lepo jim je pridigal, rojaki pa so lepo zapeli, da so pokazali, kako imamo Slovenci svoje duhovnike radi.

Vsem, ki ste žrtvovali v ta namen na kakršni koli način, najlepša hvala!

V *Bedfordu* bo letos sv. maša za vetrinjske žrtve malo pozneje kot pa navadno. Počakali bomo,

da pride g. Rot (boste obveščeni). V juliju bo na izletu v Londonu 5. razred Celovške gimnazije. Ako bo prilika, bodo v Bedfordu nastopili s svojo pesmijo. Vodi jih njihov razrednik dr. Čegovnik. Točen datum še ni določen, objavljeno bo v prihodnji „Naši luči“. Vsi pa že danes na to mislite, da moramo slovensko mladino z največjo ljubeznijo sprejeti.

F. R.

avstrija

GORNJA AVSTRIJA

LINZ — Za Jožefovo je bilo ljudi v cerkvi kot redko kdaj. Tudi klubski prostori so bili polni in godovnjaki so se izkazali. G. Gol je pripeljal sodček piva, drugi Jožeti so pa plačali vina, da smo bili vsi židane volje, posebno še potem, ko je župnik moral oditi, ker ga je klicala dolžnost v Salzburg.

Na *Veliko noč* nas je bilo kljub temu, da so bili naši sezonci doma, kar precej v cerkvi. Župnik je povabil vse vernike v klub na žegen. Vsakdo je dobil kos blagoslovljenega kruha, meso in blagoslovljeno jajce. Da ne bi družinskih vezi razbijal in kvaril velikonočno kosilo, je ob pol dvanajstih poslal ljudi domov. Za nami so prišli Poljaki, ki so imeli skupno kosilo v našem centru.

Na *Belo nedeljo* je bilo premalo prostora v centru, toliko nas je spet bilo. Verniki imajo dober nos, da vedó, kdaj mora kdo plačati. Je to lepo, da nismo drug ob drugem brezbrizni in da se zavedamo, da je treba vesele uživati v skupnosti. Ker je bil res lep sončen dan, smo se pred klubom tudi slikali. Da prepričamo bralce, da nas je bilo res lepo število, fotografijo tudi objavljamo.

SALZBURŠKA

SALZBURG — Mašo smo imeli na *cvetno nedeljo*. Otroci so prišli z butaricami in ljudje z zelenjem. Zato smo imeli tudi spomin na Jezusov slovesni vhod v Jeruza-

lem. Duhovnik je blagoslovil zele-
nje izpred oltarja. Hvala Bogu, da
je bilo ljudi res dosti in je bila
ena stran klopi zasedena! Škoda,
da ni bilo še bogoslovcev med
nami, saj bi bila slovesnost še
lepša.

TENNECK — V aprilu je bila
udeležba pri maši bolj pičla. Ver-
jetno je lepi dan nekatere izva-
bil v naravo. Nekaj takih, ki so
redno hodili k maši, je odšlo za
stalno domov, ker so doma našli
zaposlitev.

Zaradi želodca se je moral za-
teči v bolnišnico v Čakovcu g. Mati-
ja Fajfar, doma iz Štrigove. Želi-
mo mu, da bi ga dobro pozdravili
in da bi bil kmalu spet med nami,
saj vedno rad pride v našo druž-
bo in tudi pri maši ne manjka, ka-
dar je v Tennecku.

PREDARLSKA

Velikonočna duhovna obnova:
Le malo časa nam je preostalo za
pripravo letošnje duhovne obnove.
Izbrani predavatelj, p. Balažič, je
namreč žal pred nekaj meseci
močno obolel, tako da nismo ve-
deli, ali bo mogel priti ali ne. Od-
ločilo se je šele 14 dni pred tiho
nedeljo, dne 12. marca, ko smo se
zbrali v idiličnem domu v St. Ar-
bogastu. Že lansko leto je bilo do-
ločeno, da se pomenimo o *vzgoji*
otrok v zadnji razvojni stopnji, to
se pravi od 11. do 18. leta, v dobi
pubertete. V dosedanjih razmišlja-
njih o družinskem življenju smo se
vedno ustavili pred to dobo, ker je
ali zmanjkalo časa ali pa je bilo
vprašanje prekočljivo.

P. Balažič pa nam je razvojne
stopnje teh mladostnikov tako na-
zorno naslikal, kakor da bi vsem
držal ogledalo, tako da so se po-
slušalci, bodisi starši ali pa ne-
kaj navzočih mladoletnikov, nepre-
stano nasmihali. S svojim poročil-
lom je torej zadel v črno. Po svo-
jih izkušnjah v dosedanjem delo-
vanju je takole formuliral pričako-
vanje mladostnikov do staršev:

1. Kljub upornosti teh nerodnih
let čutijo mladostniki potrebo po
neki varnosti in so hvaležni za za-
upanje, ki se jim nudi.

2. Starši morajo razumeti, da gre
tu za razvoj značaja in mišljenja
in da v danem trenutku ni mogoče
govoriti o dokončni rešitvi. Vse se
lahko še spremeni in mladostnik
naj tudi v tej stopnji začuti topli-
no in pomoč starejših.

3. Mladostnik je zelo občutljiv
za napade. Zato ni pametno kriti-
zirati značaj oz. osebo, temveč le
dejstva oz. prekrške. Zelo dober
način je vprašanje, kako bi mla-
dostnik reagiral pri sličnem spor-
drljaju svojega lastnega otroka.

4. Najvažnejša stvar je ohrani-
tev medsebojnega zaupanja, tako
da mladostnik sam od sebe pri-
poveduje staršem oz. vsaj materi o
tem, kar je doživel in da najde pri
njih razumevanje, čeprav ne vse-
kdar odobravanje.

V debati smo hoteli ugotoviti,
kako je pravzaprav pri nas v tem
oziru. Presenetljivo je bilo, da v
glavnem ni posebnih problemov v
medsebojnem razumevanju. Tudi
navzoči mladoletniki se niso pri-
toževali nad svojimi starši. S star-
ši se dá pogovoriti o tem, kam
gredó in kdaj naj pridejo domov,
oz. ali smejo iti plesat in kam. Na-
dalje je bilo ugotovljeno, da nih-
če ne more posredovati drugemu
tega, česar sam nima.

Najtežja vzgojna naloga je vzgo-
ja k samodisciplini in tukaj po-
maga le dober in dosleden vzgled.

*Linz: Kar dosti nas je bilo v našem
klubu na belo nedeljo*

V posebni meri velja to za versko
življenje in poudarjeno je bilo, da
naj se družinske molitve obliku-
jejo iz doživljanja preteklega dne-
va pri posameznih družinskih čla-
nih in naj se ne uporabljajo zgolj
molitveni obrazci. Premišljevanje
je izvenelo v odločitvi, da bodo
naše družine zavestno upoštevale
gori označena navodila, tako da
bodo naši bodoči možje in žene
iz toplega okolja družin zaživali
samostojno življenje ter prenašali
privzgojene dobrine na nove ro-
dove.

Letos je preteklo pet let, kar
smo v duhovnih obnovah obravna-
vali družinsko življenje. Pri pogle-
du nazaj smo morali ugotoviti, da
tvori vrsta predavanj lepo zaklju-
čen krog in da smo pri teh pre-
davanjih marsikaj koristnega pri-
dobili, kar bi nam sicer manjkalo
v vsakdanjem življenju.

Ob tem kratkem jubileju smo se
zahvalili predvsem Bogu za dobro-
hotno očetovsko vodstvo, pa tudi
dosedanjim predavateljem, t. j.
jezuitoma p. Žužku in p. dr. Šefu,
zdravnicu dr. Klevišarjevi in napo-
sled p. Balažicu za njegovo vod-
stvo v zadnjih dveh letih. Sklenili
smo, da bomo duhovno obnovo tu-

di v bodoče obdržali, in sicer kot vsakoletno pripravo na Veliko noč. Sledil naj bi večletni cikel iz verskega in duhovnega življenja, da bi se podobno kot pri misijonu bolje zavedli verskih vrednot in verskega življenja.

K zaključni sv. maši je prišlo dosti rojakov, ki niso mogli ali hoteli žrtvovati celega dneva za skupno razmišljanje, tako da je bila kapela zopet polna in smo v zavesti skupne pripadnosti pripravili srca za sprejem velikonočnih skrivnosti po dobro opravljeni spovedi oz. prejemu zakramenta sprave.

Kaj pa prazniki?

Na *Veliko noč* — praznik Jezusovega vstajanja, smo se nekateri pripravljali z duhovno obnovo na tiho nedeljo, drugi pa na ta ali oni način — bolj ali manj zavestno.

Že *cvetna nedelja* je bila uvod v praznovanje. Pri vseh sv. mašah smo imeli blagoslov oljk in drugega zelenja. Za branje pasijona so poskrbeli naši možje, ki so nam s svojo prepričljivostjo nazorno predočili čas Gospodovega trpljenja.

Dnevi *vélikega tedna* so bili dnevi pripravljanja daril, nakupovanja, pospravljanja: polne roke dela. Povrh vsega pa še slabo vreme! Obredi zadnjih treh dni *vélikega tedna* so šli več ali manj neprizadeto mimo nas. Nismo se še navadili oziroma živeli v praznovanje Gospodovega trpljenja in smrti, ki so sestavni del velikonočnega praznovanja.

K praznovanju *Vélike noči* spada tudi velikonočni „žegen“. Največ se nas je zbralo v Wolfurtu, drugod pa malo manj.

Na velikonočno soboto zvečer smo se udeležili v kar lepem številu vstajenjske maše.

Velika noč nas je pozdravila v snežni obleki. Nismo se ustrašili slabega in mrzlega vremena. Že pri deveti maši se nas je zbralo kar lepo število. „Dolnji konec“ pa je prihitel k pol enajsti maši v Lustenau. Kapela je bila polna. Organist Jože je poskrbel za petje; tako je bila ob vstajenjskih pesmih velika noč resnično doživetje Gospodovega vstajanja. Mnoge sta

sneg in slabo vreme odvrnila od potovanja domov. Zato nas je bilo več kot sicer ob takih praznikih. Tudi k zakramentom jih je veliko pristopilo; nekateri pa še vedno niso našli poguma! Za „priboljšek“ je vsak dobil velikonočni pirh.

Še na velikonočni ponedeljek, ki ni zapovedan praznik, a je dela prost dan, smo napolnili našo kapelo v Altachu. Druga sv. maša pa je bila v Rankweilu.

Velika noč nam torej še veliko pomeni! Bog daj, da bi nas ti prazniki utrdili v veri, obrodili bogate sadove v nas samih in med vsemi zdomci po svetu.

SPITTAL OB DRAVI

Velikonočni prazniki so za nami. Lepo smo jih preživeli, vsaj trdim lahko tako, posebno kar se tiče naše verske skupnosti, posebno na zunaj; kar se pa tiče notranjega doživetja, je pač vsak po svoje v dobrem, iskrenem ali pa obratno doživljal.

Na *véliki četrtek* in *petek* smo se kar v lepem številu udeležili sv. maše oziroma pobožnosti v naši kapelici. Na *véliko soboto* smo imeli žegnanje jedil. Zanimivo je, da tudi drugoverni prinesejo k blagoslovu svoja jedila. Zdi se mi, da ta dan jedila prav posebno teknejo. Žegnani pirhi, potica, meso in hren imajo svojo posebno privlačnost.

Vstajenje smo imeli ob 8. uri zvečer. Naš požrtvovalni gospod Poprijan je prihajal k nam vsak dan iz Celovca. Tudi to je nemajhna njegova žrtev za našo skupino, katero duhovno oskrbuje. Nimam sicer namena preveč hvaliti, toda če pomislimo, koliko žrtev marsikateri duhovnik doprinese, posebno tisti, ki je nekak misijonar na svojem področju — pa najsi bo tisti, ki nabira svoje kilometre preko Visokih Tur, da pride do nas, ali pa salezijanci iz Celovca — smo res lahko hvaležni. Zbor je zelo lepo prepeval zborovske in ljudske pesmi. Mladina je sodelovala pri branju pasijona in beril, kar je še posebno polepšalo velikonočno mašo.

Kdo in kdaj pri branju pride na

vrsto, lepo poskrbi ga. Starmanova, tako da se mladi doma lahko pripravijo. Slovenščina jim gladko teče. Večinoma vsi lepo poudarjajo in jasno izgovarjajo! Kar veselje jih je pogledati, kako se trudijo — Bogu v čast, nam v veselje in sebi v večno korist!

Na *Veliko noč* je bilo mrzlo in pusto vreme. Bilo je kar prijetno biti doma v toplih prostorih. Popoldan je g. Poprijan imel tudi zelo zanimivo skioptično predavanje.

Na *velikonočni ponedeljek* pa se je vreme izboljšalo in zato je tudi bližnji hrib Wolsberg privabil mnogo ljudi, saj je na ta dan tam žegnanje. Ob 10. uri je običajno sv. maša, potem pa sekajo pirhe, godba igra, na „štantih“ pa ponujajo razne sladkarije, igrače, seveda tudi lectova srca. Tudi naši ljudje gredó radi na ta dan v hrib, saj prinese malo spremembe v marsikdaj pusti vsakdan.

Na žalost pa moramo skoraj vsaki mesec poročati o kakšni smrti naših rojakov. To pot je *smrtna kosa* pobrala mnogim znanega duhovnika g. *Stanislava Škrbeta*. Spominjam se, kako mi je ob pogrebu g. Miklavčiča dejal in pokazal mesto s skupnim duhovniškim grobom: „Tu bom pa jaz pokopan.“ Hotel je biti skupaj s svojimi sobraty. Čeprav je sedaj že nekaj let opravljal župnijo v Lipi pri Vrbi, je bil prepeljan v Spittal, kjer ga je ob udeležbi sobratov iz vseh predelov Koroške, Avstrije in Nemčije na ponedeljek po *cvetni nedelji* (20. marca) slovesno pokopal g. škof dr. Lenič. Na zadnji poti ga je spremljala velika množica faranov. Od nedelje naprej je ležal v obnovljeni cerkvi na Edlingu. Na dan pogreba je bila nabito polna. Obred sv. maše je bil v glavnem slovenskem, delno pa v nemškem jeziku. Na koru je pri maši pel cerkveni zbor iz Požarnice-Pusarnitz nad Spittalom; tudi ob grobu je zapel še eno pesem. Lepo je bilo gledati te pevce in vernike in ganljivo je bilo, kako se poslavljajo od svojega bivšega župnika. V cerkvi smo se poslovili od njega s pesmijo „Oljsko goro,

tiha noč pokriva“, katero so peli vsi zbrani rojaki, katerih ni bilo malo.

Življenjska pot g. Škrbete je bila pestra, pa tudi trda. Vodila ga je iz mehke Dolenjske po raznih krajih Slovenije, Spittala, dolga leta je bil v Argentini, deset let blizu Spittala kot upravitelj župnije Pusarnitz, nazadnje pa v Lipi pri Vrbskem jezeru. Zadnji počitek pa je našel na našem lepem pokopališču v Edlingu, kjer naj mu bo zemlja lahka in Bog edino pravični sodnik in bogat plačnik!

belgija

CHARLEROI-MONS-BRUXELLES

Na letošnjo *Veliko noč* (26. marca) smo imeli izredno lepo sončno vreme, kakor nalašč, da smo mogli čim lepše praznovati *30-letnico slovenske službe božje v Charleroi*.

Okoli 11. ure se je prostorna kapela v Home St. Joseph, Charleroi (Montignies-sur-Sambre) napolnila s slovenskimi verniki, ki so prišli največ iz Charleroi in okolice; nekaj družin je prišlo iz Bruslja, Antwerpna in Soignies.

V začetku velikonočne službe božje je izseljenski duhovnik g. Kazimir Gaberc pozdravil v naši sredi slovenskega misijonarja g. Antona Pačnika, duhovnika mariborske škofije, ki odhaja v misijone v Zaire. Imeli smo seveda peto mašo, med katero so cerkvene pevke zapele „Gospod usmili se“, „Slava“, „Svet“ in „Jagnje božje“ po napevu skladatelja Matija Tomca.

V lepem slavnostnem nagovoru nam je g. misijonar povedal nekaj misli o Kristusovem vstajenju in o 30-letnici slovenske službe božje. Njegove besede nam bodo še dolgo časa ostale v našem srcu! Navdušeno smo prepevali slovenske velikonočne pesmi, kar je še bolj pripomoglo k prazničnemu vzdušju. Prebran je bil tudi telegram, ki ga je poslal g. Zdravko Reven iz Ljubljane: „Ob 30-letnici božje

službe se spominjam vseh, molim za vas in vas pozdravljam. Zdravko Reven.“

Marsikdo je ob tej priliki rekel: „To je bila zame najlepša služba božja, ki sem jo doživel v Belgiji.“ Res je, vsi se bomo še dolgo časa spominjali te jubilejne slovenske službe božje.

Še v naprej naj nam te obletnice pomagajo, da se bomo še z večjim veseljem in vztrajnostjo udeleževali naših slovenskih svetih maš, kjer koli jih že imamo!

Kako smo se pa imeli na jubilejni „25. slovenski prireditvi“ v Gilly-Haies, Charleroi, v nedeljo, 30. aprila, boste izvedeli v junijski številki „Naše luči“.

francija

PARIZ

Maša za Slovence je vsako nedeljo ob petih popoldne v cerkvi sv. Vincencija Pavelskega, 95 rue de Sèvres, Paris 6°, métro Vanneau.

Slovenska pisarna — 7 rue Gutenberg, Paris 15°, tel. 577-69-93, métro Charles-Michels — je odprta vsak četrtek popoldne, sicer pa po dogovoru z duhovnikom.

BINKOŠTI — KONCERT SLOVENSkih PESMI

Na binkoštno nedeljo, 14. maja, bo sveta *maša* že ob *štirih*, takoj po maši pa bo v isti cerkvi *koncert slovenskih pesmi*. Med nami bodo pevci koroškega zbora „Jakob Petelin-Gallus“, ki je eden najboljših koroških pevskih zborov. Zato naj nihče ne zamudi te edinstvene prilike, da sliši lepo slovensko pesem! Pripeljite s sabo tudi svoje francoske prijatelje; s svojim številnim obiskom pa tudi pokažimo, da znamo ceniti in podpreti narodno borbo koroških Slovencev!

LA MACHINE (Nièvre)

Skupno mašo bomo imeli v *nedeljo, 7. maja, obdevetih popoldne*; pride novomašnik g. Drago Ocvirk, zato pa se zberimo še v večjem številu kot navadno!

LOIRET

Na véliki četrtek je v bolnišnici nenadoma *umrla* gospa Marija Pavlič in bila pokopana ob lepi

Pokojna Marija Pavlič iz Greneville pri Loiretu.

udeležbi rojakov na véliko soboto v Greneville.

Pokojna je bila rojena 1905 leta v Ledineku pri Zgornji Ščavnici, v Francijo je prišla leta 1939. Zapuščča štiri hčerke: Greto, Antonijo, Kristino in Marijo. Njim in njihovim družinam izrekamo prijateljsko sožalje, pokojne pa se spominjamo v svojih molitvah!

SLOVENSKI DOM V PARIZU

Ko pošiljamo te vrstice v tiskarno, smo v odločilnih pogajanjih z lastnikom in pristojnimi oblastmi glede nakupa hiše in zemljišča v predmestju Pariza. Toda brez izdatne pomoči vseh rojakov in vsakega, ne bomo mogli doseči našega velikega cilja.

Darove za Slovenski dom v Parizu pošiljajte na poštni čekovni račun:

C.C.P. PARIS 19285 04 F
MISSION CATHOLIQUE
SLOVENE

Pokojna Janez in Marija Virant iz Lurda.

7 rue Gutenberg
75015 PARIS

ali pa bančne čeke na isti naslov ali pa izročite svoj dar našim poverjenikom.

Ne pozabimo, da je v slogi moč in uspeh!

LOURDES

V Lurdu je umrla 23. marca 1978 ga. Marija Virant, rojena Bečan. Pokojna je bila doma iz Javorij nad Šmartnom pri Litiji.

V Lurdu čaka na vstajenje poleg moža Janeza Viranta, ki je odšel v večnost 5. januarja 1975. Vsem žalujočim izrekamo sožalje, pokojnikoma pa bogato plačilo pri Bogu!

PAS-DE-CALAIS in NORD

Mesec majnik nas vabi k *šmarčni pobožnosti*. Z veselim srcem se bomo odzvali klicu naše nebeške Matere in jo bomo ne le častili s pesmijo, temveč zlasti s ponesmanjem Nje, ki je milosti polna.

Vsak dan bo šmarčni pobožnost v *Liévinu*; ob torkih in nedeljah v *Bruay-en-Artois*; ob nedeljah tudi v *Mericourt-s-Lens*.

Za *vélíki teden*, veliko noč in povsod ob duhovnih obnovah, so se rojaki iz Pas-de-Calais kot tudi iz Norda v velikem številu odzvali vabilu za prejem velikonočnih zakramentov.

Na velikonočno soboto, 1. aprila, sta si podelila *zakrament sv. zakona* Jean Louis Kotowski in Brigita Nedeljkovič. Naj ju spremlja božji blagoslov!

V veselje velikonočnega praznovanja pa je kanila tudi grenka kaplja žalosti. Na samo Veliko noč je v bolnišnici v Lensu po hudi operaciji *odšla k vstalemu Zveličarju* ga. Ana Sajè, roj. Kramar, v starosti 77 let.

Rojena v Trbovljah je z družino prišla v Francijo l. 1924. Takoj ob ustanovitvi Bratovščine Živega rožnega venca je bila do konca njena zvesta članica. Z veliko vneto je s sočlanicami krasila majniški oltar v Liévinu. Msgr. Zupančiču je bila skrbna gospodinja čez 20 let. Poleg trpljenja, ki potrka v vsako hišo, je od pet otrok pokopala kar tri, hčerko in dva sina. Sin Pavel je umrl ob nesreči v rudniku, sin Franci za rudarsko boleznijo silikozo. Prav tako je izgubila na posledicah rudarske bolezni svojega moža Franca, umrlega leta 1971.

Koliko siromakov in gostov po-

Pokojna Ana Sajè, roj. Kramar.

kojnega msgr. Zupančiča je pogostila s slovensko gostoljubnostjo! Koliko dobrot je skazala skrivaj, znano le božjim očem! Zato naj bo Gospod njen bogat plačnik!

Pokopana je bila 29. marca v cerkvi Naše Gospe Lurške ob iz-

Oltar Lurške Matere božje v Liévinu, katerega je pokojna Ana Sajè tako rada krasila.

redno veliki udeležbi rojakov in domačinov. Naj se odpočije od svojega truda in naj jo spremljajo v večnost vsa njena dobra dela! Preostalemu sinu in hčerki, sorodnikom in njih družinam pa naše iskreno sožalje!

OB LUKSEMBURGU

V domovino se je za stalno preselil iz Famecka g. *Franc Krapež* z družino. 22. aprila je odpotoval po 17 letih bivanja tu v Franciji. Ni mu bilo hudo tu, tudi z dela ni bil odpuščen, toda odločil se je za pot nazaj v intimnosti svojega srca. Sam je rekel: „Vem, kam grem, ni mi zato, da bi živel bolje, marveč da bi bil v domačem kraju, kjer so bolj veseli ljudje!“ In treba se mu je bilo odločiti tudi zaradi otrok; ni lahko potem, ko bi napravil pol študija v francoščini, zamenjati in ga nadaljevati v slovenščini.

Na velikonočno nedeljo je napravil slavnostno kosilo — ta dan je bila njegova druga hčerka pri prvem obhajilu — in povabil nanj sorodnike, prijatelje in znanke in se tako rekoč poslovil od Slovencev. Zelo ga bomo pogrešali; tudi v kapeli v Algrange pri maši; saj jih je bilo kar 6 več, kadar so se pripeljali. Bog mu daj, da bi svojo podjetnost in pridnost mogel razviti tudi v domovini, v verskem oziru bo pa še bolj preskrbljen kot tukaj!

Prav tako se misli vrniti iz Saint-Nicolas en Foret g. Albin Celcer z družino in iz Aumetza g. Marjan Likar, ki je bil odpuščen z dela na žagi. V kratkem času bivanja v tem kraju si je zaradi svoje simpatičnosti in odkritosti znal osvojiti srca Slovencev in Francozov. Tudi njega bomo pogrešali. Bog daj obema vse dobro v domovini!

Naj omenimo še *dve smrti* iz Aumetza! Svojega moža je zgubila gospa Vera Biščak, por. Cremer, ki je umrl na posledicah operacije. Pri njej je, hvala Bogu, že več let njena mama; zdaj ji bo njena prisotnost še bolj potrebna. In Franc Pintar, ki je umrl nanagloma začet od kapi.

Koncert: Na binkoštno soboto, 13. maja, zvečer ste vsi Slovenci ob Luksemburgu vabljeni v Freyming-Merlebach, kjer bo koroški pevski zbor iz Celovca „Jakob Petelin-Gallus“ prepeval slovenske verske in narodne pesmi. (Glej tudi članek-vabilo po poročilu „Vzhodna Lotaringija“!)

MULHOUSE

Opozarjamo vse Slovence ob bližini in daleč na našo *slovensko mašo* na tretjo nedeljo v mesecu maju.

TUCQUEGNIEUX-MARINE

Tri osebe, dobro poznane tudi tukajšnjim starejšim prebivalcem, so odšle v zadnjem času po plačilo k svojem Stvarniku.

V Lurdu je umrla v starosti 83 let pridna in požrtvovalna slovenska mati gospa Virant. Sedem otrok je

zredila. Ena njenih hčerá je poročena z Antonom Jankovičem.

V Avstriji je zapustila ta svet gospa Vavpot, stara 78 let. Ko je prišel v Tucquegnieux prvi slovenski učitelj, ga je ona sprejela na hrano in stanovanje. Bog ji povrne njene dobrote!

V Nancy pa ni prebolel težke črevesne operacije Emil Cremer, zet stare mame Veronike Biščak, katera tudi ni nepoznana v našem kraju. Njej, zelo prizadeti ženi ter otrokom naj velja naše iskreno in resnično sožalje.

Praznike, zlasti *belo nedeljo*, smo lepo proslavili v Nancy, kjer je bral sv. mašo g. Dejak, petje pa je izvrstno spremljala na orgle komaj 14-letna Irena Maršič.

VZHODNA LOTARINGIJA

Z veseljem gledamo, kako se življenje obnavlja in to prav v velikonočnem času, ko se z veseljem spominjamo Kristusovega vstajenja. Rojaki iz vseh naših bližnjih in oddaljenih kolonij so napolnili za Veliko noč cerkev, da je bilo komaj prostora za vse. Mi moramo samo čestitati našemu g. dirigentu Šinkovcu in cerkvenemu zboru za krasen uspeh!

Komaj smo končali ene praznike, že smo se začeli pripravljati na *1. majnik*: na proslavo Marije z Brezij v Habsterdicku in obenem prvokrat na slovesnost ponovitve *nove maše* g. Draga Ocvirka iz Celja. Z vsem navdušenjem pravijo rojaki: „Zato vsi brez izjeme 1. majnika k Mariji v Habsterdick!“ Prihodnja številka „Naše luči“ bo poročala o uspehu in veselju letošnje prvomajske slovesnosti.

Tudi o slovesnosti *blagoslova orgel* v cerkvi Habsterdick bomo poročali pozneje.

Naša dolžnost je zopet, da se prav lepo zahvalimo našim duhovnikom za pomoč ob nedeljah v postnem času: g. Stanku Gajšku v Merlebachu, g. Česniku v Farébersvillerju, g. Dejaku po vseh naših „podružnicah“ ter po vseh bolnišnicah od Cité Créhange-St.-Avolda, Merlebacha do Forbacha. Z vsem veseljem se vam zahvalju-

KONCERT SLOVENSКИH PESMI

Slovenska društva „Jadrán“ in „Triglav“ iz Freyming-Merlebacha ter „Sveta Barbara“ iz Cité Jeanne d'Arc vabijo vse rojake iz bližnje in daljne okolice, da pridejo na pevski koncert, ki bo na binkoštno soboto, 13. maja 1978. ob 20. uri v Kulturnem domu (Maison de la Culture ali Kulturhaus) v Freymingu. V goste bomo sprejeli Pevski zbor „Jakob Petelin-Gallus“ iz Celovca. 45 do 50 pevcev nam bo pod geslom „Pesem za obstoj narodne manjšine“ zapelo milo doneče slovenske pesmi; pesmi, ki se razlegajo po treh dolinah Slovenskega Korotana (po Rožu, Podjuni in Zilji) ter oznanjajo svetu, da tod živi že nad 1200 let slovenski rod.

Škoda bi bilo, da bi kateri izmed slovenskih rojakov zamudil to edinstveno priliko — srečanja z našimi koroškimi brati. Prav tako so prisrčno vabljeni vsi ostali Jugoslovani kakor tudi Francozi in pripadniki drugih narodnosti.

V nedeljo, 14. maja bodo naši dragi gostje odpotovali v Pariz, kjer bodo nastopili ob 5. uri popoldne (tako po slovenski maši, ki bo tokrat izjemoma ob 4. uri popoldne) v cerkvi sv. Vincencija Pavelskega, 95 rue de Sèvres, Paris 6°.

Prijetna dolžnost vsakega Slovenca, ki živi v tem delu Francije, je, ne le da sam pride na koncert, temveč da s seboj pripelje tudi svoje francoske in druge prijatelje.

jejo vsi rojaki, posebno pa podpisani za dragoceno pomoč!

S posebnim veseljem smo imeli priliko pozdraviti tudi g. škofa dr. Leniča iz Ljubljane v Luksemburgu, enako vse naše brate iz Ljubljane in številnih krajev. Naši rojaki v tujini z veseljem ugotavljajo, da so duhovniki doma in v tujini zelo dobri, učijo med stotimi verami edino pravo vero in prinašajo duhovno in telesno pomoč.

Po veselih novicah vam prinašamo tudi žalostne:

Devet naših rojakov smo izgubili v naši okolici v tem času. Bolj natančne podatke smo vedno objavili po časopisih v teh krajih:

Dne 25. 1. je umrla Katarina Rugelj iz Merlebacha. — 11. 2. je umrl v Merlebachu Jožef Rovšek, star 79 let. — 8. 2. je umrl Jožef Jereb, doma iz Vrhnik. — 19. 2. se je smrtno ponesrečil Otilio Klarič iz Creutzwalda. — 19. 2. je umrl 60-letni pridni rudar in skrbni sin svoje matere Fric Ornik v Berlingu pri Phalsbourgu.

Dne 16. 3. je umrl naš rojak Avgust Kotnik, 65 let star, v Creutzwaldu. Njegova pridna žena pomaga pogosto pri slovenski službi

Marseille: Po maši v Gémenos na velikonočni ponedeljek je sledilo skupno kosilo in zabava pri Plešnarjevih.

božji v cerkvi Creutzwald-Maroc. — 29. 3. je umrl Jožef Kukovič, 89 let star, v Hombourg-Haut.

Istočasno imamo še zelo *bolne rojake* po bolnišnicah Strasbourg, Forbac in Merlebach. Siromakom želimo velike božje pomoči pa zupanja v Boga!

Vsem pokojnim želimo večni mir, bolnikom pa mnogo poguma in blagoslova božjega!

Marija z Brezij; pomagaj nam vsem, posebno bolnikom in siromakom!

Na vse misleči

Stanko Grims
iz Merlebacha

NICA

Letos so se naši rojaki zelo *slabo odzvali* vabilu na *obrede vélikega tedna*. Menda tega ne moremo pripisati strahu, da bi ne bil kdo morda napaden, ko bi se pozno vračal domov. Časopisi res poročajo, da se Nica ponoči spremeni v mesto strahu, da se ljudje zvečer zapirajo v svoja stanovanja in se brezbrizno več ne sprehajajo tudi pozno v noč kot prej; da raje na malem ekranu gledajo nasilja, kot pa da bi bili osebno napadeni in se brez denarnice v mraku vrnili domov. Menda ta strah ne drži, saj še nobeden Slovenec doslej ni bil deležen teh neprijetnosti mladinskega kriminala, čeprav se večkrat vračajo ponoči z

dela domov; pač pa bo temu botrovala duhovna lenoba.

Na *Veliko noč* se nas je zbralo lepo število k praznovanju Gospodovega vstajenja. Tako bi moralo biti vsako nedeljo, kajti božje ljudstvo se pri maši srečuje z vstalim Zveličarjem.

Prvi dan aprila je bila pri Bizjakovih na Haute de Cagnes maša in blagoslov njihove hiše. Želimo jim, da bi se v njej dobro počutili, ko so morali veliko truda in denarja vložiti v njeno obnovo. Potem je bila skupna zabava in domači so pogostili vse, ki so se odzvali vabilu. Bilo je prijetno in je večina „potegnila“ do nedeljskega jutra.

V tej škofiji se kristjani tujega jezika in porekla vsako leto zberejo k *skupni molitvi*. Letos smo se zbrali v Nici v nedeljo, 23. aprila, v cerkvi „Notre Dame de Nice“. Med množico Italijanov, Špancev Portugalcev in drugih smo bili zastopani tudi mi Slovenci skupaj s Hrvati.

V *mesecu maju* naj naše misli in prošnje gredo k Mariji, Jezusovi Materi. Tudi svoje otroke vzpodbujamo k pobožnosti in ljubezni do Marije.

MARSEILLE

Naše skupno srečanje za *Veliko noč* in velikonočni ponedeljek je lepo uspelo. Na *Veliko noč* smo imeli skupno mašo popoldan v Eoures-u. Na velikonočni ponedeljek pa smo imeli slovensko mašo ob 11. uri v Gémenos. Domači župnik je bil zadovoljen z nami zaradi petja in sodelovanja pri maši, čeprav nas je mala skupina.

Po maši smo se zbrali pri Gabrijelu Plešnarju, ki nam je odstopil svojo hišo in dvorišče za srečanje. Lepo se mu zahvaljujemo. Tam smo imeli skupno kosilo in potem skupno zabavo ob zvokih slovenskih viž. Zahvaljujemo se tudi tistim, ki so največ prispevali, da je naše srečanje lepo potekalo, in ki so nas z vsem oskrbeli, to je: bratom Kapelj, ki navadno držijo povezovalno med rojaki, družini Pavlin, ki je

vzredila janjca, pa tudi Urbanu Plešnarju, ki je vedno pripravljen tudi zgodaj vstati, če je treba kaj pripraviti ali speči. Tudi drugim se zahvaljujemo, saj vsakokrat skoraj vsi sodelujejo pri pripravi, da bi srečanje lepo uspelo. Taka srečanja so vesela poživitev in nas po dolgih mesecih enoličnega dela spet dvignejo in nam vrnejo veselje do življenja in dela.

Prihodnjič se dobimo na binokšno nedeljo, 14. maja, ob 5. uri popoldan v Eoures-u.

nemčija

OEBRHAUSEN

Letos smo „menjali prestavo“ iz pusta na post vsi zelo na hitro. Malo nas je vrglo naprej. Komaj smo si opomogli, že je *Velika noč* potrkala na duri.

Na *postne nedelje* nas je prihajalo precej več k slovenskemu bogoslužju. Najresnejši v Essnu in Oberhausnu so zgledno lepo opravili velikonočno spoved. Za ostale vé sam ljubi Bog, kako je z njimi. — Da je v nas ostalo še veliko navdušenja in pravega ognja, smo doživljali pri velikonočnih bogoslužjih. Kjerkoli sta nam duhovnika blagoslavljala velikonočna jedila — bilo je na štirih krajih — povsod ljubka množina otrok s košaricami, koški ter jerbaščki, ob spremstvu slovesno oblečenih mladih mam in očetov ter drugih domačih:

V Oberhausnu in Moersu že v soboto popoldne, v Essnu, Dortmundu in Castrop-Rauxlu pri nedeljskih mašah.

Zelo slovesno smo obhajali *velikosobotno* večerno bogoslužje v Moersu: najprej skrajšane obrede vstajenja s slovesno obnovitvijo krstnih obljub, „slovensko“ alelujo, potem z zmagošlavnim mašnim obredom vstajenja, ko sta po evangeliju sklenila zakonsko zvezo dva zelo lepa para.

Ko smo si po maši še in še voščili, so gostje iz domovine solznih oči vzklikali: „Kaj takega sredi mrzle tujine! Čestitamo vam!“

Tako smo lani na ladji bili pri maši 1. maja.

Drugi dan, na veliko nedeljo, sta bili prav tako obe bolniški kapeli v Essnu in Oberhausnu prepolni praznično razpoloženih rojakov, veselega petja, veselih obrazov.

Slovenci iz Dortmunda in tam naokrog smo se letos zbrali v Castrop-Rauxlu na velikonočno popoldne. Po slovesni maši smo pri naši brhki birtinji Marici po stari slovenski navadi pripravili „žegen“ za vse udeležence.

Kaj pa si le ne moreš kupiti za marke? Na primer takšno čudovito, doživeto velikonočno veselje! Jezusov velikonočni dar je zastoj.

Zelo lepo uspel *materinski dan* v Moersu: Pod geslom „Mamicе materam“ so pripravile najmlajše matere starejšim izredno prisrčno slovesnost na drugo nedeljo v aprilu. (V marcu je „oviral“ postni čas, v maju pa bo na materinski dan — drugo nedeljo v mesecu — binokšno srečanje v Neussu!) Z Bogom začni vsako delo, pa bo dober tek imelo! Zato smo v Don-Bosco-Heimu ob polno zasedenih omizjih velike dvorane — kakor na ohceti v Kani Galilejski — začeli z mašo. Kar dva duhovnika sta klicala na naše matere pomoči, priprošnje in zahvale (poleg našega še dragi gost g. Stanko Gajšek iz Mannheima, ki smo ga bili vsi zelo veseli).

Po maši so si pripeli šopke člani

mešanega pevskega zbora in pod vodstvom gospe Danice Banove ubrano zapeli Prešernovi, „Zdravica“ in „Luna sije“. In še koroško „Rož, Podjuna, Zila ...“

Od naših otrok so nastopili: harmonikarica Andreja, deklamatorja Petra in Iztok ter tercet Banovih otrok. Otroci so poklonili ženam lepe šopke cvetja. „Mednarodni gospod Pezdir“ je s svojo šaljivo točko napravil veliko dobre volje. Imenitni godci „Mladi vasovalci“ iz Oberhausna so uglasili instrumente in zvalili na veselo rajanje stare in mlade.

Vsem, ki ste res veliko žrtvovali za uspeh in veselje teh prelepih uric, iskrena zahvala vseh navzočih, posebno obdarovanih mater in žena! Bog vam povrni s pridnimi otroki! In ob koncu še dve kitici iz pesmice, ki jo je prav za to priliko zložila iztokova mamica:

Nič težko ji ni za nas kaj storiti, saj z nami se mora vse dneve boriti.

Bolna nikoli ni, nima odmora, saj mater zamenjati nihče ne more.

Naj Bog poplača vam obilo, največje vam velja darilo! Najdražje, kar na svetu je, so naše ljube mamicе.

KÖLN

Mnogi rojaki so preživeli *velikonočne dneve* pod nemškim nebom. Zlasti v svetem tridnevju, ko „vabi molit božji grob kristjana“ — kot

Binkoštno srečanje 1978

V tej mogočni dvorani „Stadthalle Neuß“ pri Düsseldorfu se bomo srečali na binkoštno nedeljo, 14. maja 1978, slovenski rojaki iz severne Nemčije. Začetek srečanja bo ob 16. uri s slovensko mašo. Po maši bo kulturni program in družabni večer.

pravi naš Prešeren, smo vsi udeleženci občutili, da so bili ti dnevi prav blagoslovljeni. Bog nas je še bolj povezal. Dal nam je razumeti, da smo za druge tukaj. Hvala Bogu!

Ravno v teh dneh smo lahko spremljali Jezusovo življenje na televizijskih zaslonih pri Zeffirellijevem Jezusu iz Nazareta, slišali Gospodovo vabilo: Hodi za menoj!

Tudi iz te pripravljenosti se je rodil v Hildnu *sobotni pomenek* naših gospodinj. V našem prostoru,

Naši rojaki nekega nedeljskega popoldneva v Hildnu.

kjer so fantje pred kratkim namestili nov gramofon, se srečajo naše mlade mame s svojim dragocenim naraščajem. Komunikacija je osnovna potreba življenja.

„V Hildnu pri ‚žegnivanju‘ na véliko soboto pa je bila cerkev res polna, se je ponovno slišalo. Kako je ta potreba po božjem blagoslovu globoko v nas!

Binkošti bodo kar brž tukaj. Naši fantje že vneto preiščujejo, kako se bi letos pripravilo, postreglo, kakšen naj bi bil prvi dobitok pri srečolovu. Ansambel „Statenberg“ se bo gotovo tudi potrudil, da bodo vsi zadovoljni in da bo res lep in

prisrčen slovenski praznik na binkoštni dan v Neussu. Že sedaj vse drage rojake prosimo: Prinesite s sabo polno te iskrene pripravljenosti! Kdor to bolj razume, je bolj odgovoren pred Bogom. Z veseljem pozdravljamo tudi drage rojake iz Belgije in Nizozemske.

V Hildnu smo zadnje čase *krstili*: Natalijo Čaglič, hčerko Milice in Alojza; Davida Ogrizek, sinka Jelice in Zdenka; Aleksandro Jurgelj, hčerko Olge in Friderika. — V Solingenu pa Klavdijo Ušen, hčerko Marije in Bojana.

Otrokom, staršem in botrom — sto božjih sreč!

HESSEN

FRANKFURT — Letošnja zgodnja *Velika noč* je zelo veliko rojakov zvalila domov v Slovenijo, da v domačem družinskem krogu praznujejo velikonočne praznike. Kar malo s strahom smo ostali čakali praznike, ker smo se bali, da nas bo samo par zastopnikov. Vendar je bilo drugače.

Na *cvetno nedeljo* smo ob res lepi udeležbi razdelili zelenje in v procesiji počastili Kristusa. Branje pasijona smo razdelili na posamezne vloge (kronist, Kristus in množica); tako je menjavanje bolj pritegnilo pozornost.

Na *véliko soboto* smo imeli tudi blagoslov velikonočnih jedil. Starši so skupaj z otroki prinesli jedila, otroške oči so žarele ob pirhih in lepo pripravljene cerkvi.

Na *Veliko noč* smo imeli slovesno mašo, somaševala sta oba jezuitska duhovnika. Čeprav nismo imeli organista, smo vendar dobro zapeli in se veselili ob čudovitih melodijah velikonočnih pesmih, ki so „potegnile“ k petju tudi pri bolj bojeječih pevcih. Po maši pa smo zunaj pred cerkvi še malo poklepetali. Upajmo, da je lepo praznovanje opogumilo tiste, ki bolj redko pridejo, da se nam bodo bolj redno pridruževali!

DARMSTADT — Tudi tu smo imeli obrede velikega tedna, in sicer na *cvetno nedeljo* in *véliki petek*. Na ta dan so se zbrali najbolj zvesti.

Obrede smo imeli v naši kapeli, le obhajilo smo imeli skupaj z nemško farno skupnostjo.

Na *Veliko noč* pa se nas je zbralo več, da smo mogli bolj pogumno peti; Kristus je vstal, aleluja!

MAINZ — V Mainzu smo imeli blagoslov jedil, na *Veliko noč* pa je bilo še posebno lepo za družino Pust, saj smo med sv. mašo *krstili* sina Gregorja. Staršem čestitamo in želimo veliko božjega blagoslova.

LICH — Za velikonočne praznike nismo mogli imeti na *Veliko noč* svete maše, zato smo se zbrali, sicer v bolj majhnem številu na velikonočni ponedeljek. Večina je šla namreč domov. Upajmo, da se bomo zadnji nedeljo spet polnoštevilni zbrali.

Poleg zunanjih praznovanj pa se je večina udeležila tudi skrivnosti odrešenja tako, da je prejela zakrament sprave in obhajilo ter se tako odzvala Kristusovemu vabilu in res srečala z Njim!

MANNHEIM

Čeprav poročamo z zamudo, nam je še vendar živo v spominu tista nedelja, ko smo se zbrali pri naši slovenski maši številnejši kot običajno, da smo s svojo navzočnostjo počastili naša *srebrnoporočca* Tončko in Rudija Gregorinčič.

Zamislili smo se ob njunih 25 letih zakona, v katerem sta poklonila življenje štirim otrokom, ki so ta dan bili ponosni ob svojih starših; ob njih so bili tudi njuni sedmeri vnuki. Naše želje so se združile, da bi slavljenca v zdravju in zadovoljnosti dočakala še zlato poroko.

WÜRTEMBERG-OBERLAND

V župni cerkvi sv. Martina v Erbachu blizu Ulma sta si na veliki četrtek, 23. marca, *obljubila večno zvestobo* Jožef Kajzer iz Limbuša pri Mariboru in Anka Tomplak iz župnije Prevorje pri Celju. Želimo jima obilo božjega blagoslova.

Rojaki, skrbimo, da bo tudi z našega področja kaj udeležbe pri slovenski *birmi*, ki bo v Stuttgartu na praznik sv. Rešnjega Telesa, 25. maja, ob 3. uri popoldne. Opravil jo bo ljubljanski pomožni škof dr. Stanislav Lenič. Vsaj iz Ulma in okolice, od koder ni tako daleč, bi bilo lepo, če bi jih kaj prišlo. Imeli bomo tudi iz Ravensburga odnosno Weingartna tri birmance.

Jožef Kajzer in Anka Tomplak, poročena v Erbachu pri Ulmu.

Naša slavljenca Rudi in Tončka Gregorinčič iz Mannheima sta se dobro zadržala.

STUTTGART-okolica

Šolarski teden v Tiroлах: V tednu po *Veliki noči*, od 27. marca do 1. aprila, smo organizirali za 30 slovenskih šolarjev in šolarjk iz Stuttgarta in okoliških mest počitniško kolonijo na Tirolskem. Vasica Brandenburg pri Kufsteinu je bila tako za teden dni pozorišče slovenskega živžava. Na zasneženih pobočjih je bilo dovolj snega za smučanje, sankanje in kepanje, lepi sončni dnevi, ki so spremljali počitničarje skozi ves teden, pa so omogočili tudi sprehode v bližnji okolico.

Vmes pa je v počitniškem domu vsak dan zadonela slovenska pesem in melodija: deklice so vadile narodne plesne ansambel (4 harmonike, 3 kitare, 4 flavte) je ponavljal znane melodije in se učil novih. Za vse lepo, kar smo skupaj doživljali, smo se vsak dan zahvalili Bogu pri skupni maši v farnem domu.

Tirolci so našo mladino povsod dobrohotno pozdravili in sprejeli. Ko je mladinski ansambel zaigral

V Slovenskem domu v Stuttgartu se učimo za prvo sveto obhajilo. Poučuje nas sestra Judita Zega. V šoli je lepo in se o vsem po domače pomenimo.

podoknico 85-letnemu „Zipflvatru“ in njegovi 80-letni ženi, zahvale ni hotelo biti konec. „Nikoli vas ne bomo pozabili!“ je dejala jubilatka. Gostilničar „Singender Neuwirt“ se nam je oddolžil na ta način, da je posebej za našo skupino priredil citrski večer in vanj vključil tudi nekaj slovenskih melodij.

Tirolska gorska vas je napravila

„Jaz pa pojdem na Tirol ...“: 30 slovenskih šolarjev iz Stuttgarta in okoliških mest na velikonočnih počitnicah na Brandenbergu v Tirolih. Za red v počitniškem domu so skrbele gospe Oblakova, Novakova in Podjavoršková.

na naše šolarje globok vtis. Občudovali so krasne hiše gozdnih, cestnih in tovarniških delavcev, ki so že skorajda podobne vilam, potem mogoče kmetije (30 glav živine ni redkost), moderno pošto, šolsko občinsko poslopje ter red in čistočo, ki ju je najti povsod. Med Tirolci diha zdrav domovinski čut in gospodarski razum, kar je posledica urejenosti države in vedrega gledanja v bodočnost.

Rože in zopet rože: V nedeljo, 12. marca, smo po maši v Stuttgartu v filmu podoživljali lepoto „razstave svetlic“ (Bundesgarten-schau), ki je lansko leto privabila v parke Stuttgarta milijon ljudi. Gospod K. Peter je ponovno obiskal cvetlične grede na pobočju

Killesberga in tako nabral s svojo filmsko kamero tisoče odtenkov lepot cvetličnega sveta. Hvaležni smo mu, da jih je v lepo urejenem in ozvočenem filmu posredoval tudi drugim prijateljem cvetic.

Pesem Velike noči: Na cvetno nedeljo, veliko soboto in nedeljo je napravila cerkev svetega Konrada v Stuttgartu vtis velike slovenske župnije. Za začetek velikega tedna je truma naših ljudi ponesla iz te cerkve v svoje stanovanje blagoslovljeno pušpanovo vejico, obvito, s slovensko zastavico.

Na blagoslov velikonočnih jedil je na veliko soboto čakalo 76 okrašenih košaric (v Esslingenu jih je bilo 35, v Oberstenfeldu 10, v Ludwigsburgu 12) in na velikonočno nedeljo je iz polno zasadenih klopi zadonela pesem vstajenja.

Za Boga se zanimajo: Tübingen je staro univerzitetno mesto. Na bogoslovni fakulteti v zadnjih letih število slušateljev zelo narašča. Od 239 leta 1975 se je število slušateljev bogoslovnih ved dvignilo v zimskem semestru 1977/78 na 680.

Čestitke h krstom: V Stuttgartu čestitamo h krstu sinka Davida Lečnik Ludviku in Jalži ter h krstu sinka Tomažka Vardijan Ivanu in Katici.

MÜNCHEN

Po pripravi na veliko noč in po praznovanju le-té so sedaj pred nami poleg rednega dela (nedeljska srečanja, debatne ure in razgovori z mladimi, oba veroučno-slovenska tečaja in srečanja z ministranti, socialno delo v najrazličnejših oblikah) tri stvari: materinski dan, birma in priprava izleta. O vsem bomo ob času poročali.

Od nas je sredi aprila odšel g. Martin Mlakar, ki je skoraj tri leta samostojno upravljal področje Bavarske pod Donavo in izven Münchna, zadnji dve leti pa pomagal tudi v Münchnu: imenovan je bil za župnika za Slovence v Kölnu. Tamkajšnji dosedanji slovenski župnik g. Rot odhaja namreč na izpraznjeno mesto v London. Ko se

g. Mlakarju zahvaljujemo za vse delo, ki ga je opravil na Bavarskem, mu želimo veliko zadovoljstva in uspehov na novem službenem mestu!

Obenem pozdravljamo g. Marijana Bečana, ki prihaja med nas iz Argentine. Hoče biti spet blizu domovine, ki jo je zadnji čas že večkrat obiskal. Tudi njemu želimo, da bi bil v svoji novi službi srečen in da bi imel mnogo uspeha!

Krščeni so bili: Tanja Ravš, hčerka Edvarda in Marije, roj. Šmigoc; Diana Zgubič, hčerka Friderika in Marije, roj. Zupanič; Irena Stiplošek, hčerka Antona in Nežke, roj. Kropec; Monika Jug, hčerka Maksimilijana in Marije, roj. Ferlan; Roman Deželak, sin Antona in Justine, roj. Cizerl. — Staršem čestitamo, otrokom pa želimo vse dobro v življenju!

švedska

SKANE

Po vihnem in snežnem cvetnem petku se je sobota prebudila v pravi zimski idili. Bil je hladen, a sončen dan. Slovenci iz Helsingborga in okolice smo se popoldne zbrali k bogoslužju *cvetne nedelje*.

Mašo smo imeli v protestantski župnijski cerkvi v Bjuvu, lepem romanskem svetišču iz 12. stoletja. V tem mestecu, za katerega statistiki ugotavljajo, da ima nad 14 odstotkov priseljencev iz različnih dežel, in v sosednjem Billesholmu živi več slovenskih družin. Tokrat se jim ni bilo treba voziti k maši v 18 km oddaljeni Helsingborg, kjer imajo svojo župnijsko cerkev. K bogoslužju v domačem jeziku kar pridno prihajajo, zato je bilo prav, da so bili deležni te pozornosti. Helsingborgčanom pa je bila dana prilika, da so enkrat izmerili pot, ki je prebivalcem Bjuva dobro znana.

Za blagoslov zelenja nismo uvažali „eksotičnih“ rastlin, ampak smo po zgledu Jeruzalemčanov ob Jezusovem slovesnem vходу v Jeruzalem nabrali zelenje, ki je bilo

Igralci in igralkе veseloigre „Trije vaški svetniki“ v Münchnu.

najbolj pri roki: cipresne vejice iz domačih vrtov.

Po maši smo se ustavili pri kratkem klepetu ob kavi in drugih dobrotah, za katere zlasti nekatere gospodinje kar tekmujejo, katera nam bo postregla z boljšimi.

Landskrona se je zbrala k obhajanju evharistije na cvetno nedeljo dopoldne, *Malmö* pa popoldne ob 4. uri.

Župnijska cerkev Našega Odrešenika v Malmöju je nova in prostorna. Skromno število naših vernikov se kar izgubi v njej. Ob ostrih linijah in temnih barvah slovensko čuteči človek pogreša tiste igrivosti

in sproščenosti, ki jo je vajen iz domačih baročnih cerkvá. Kot da bi nam svetišče samo govorilo: Zresnite in zamislite se! Kaj se dogaja z mnogimi, ki ne pridejo? So res postali čisto mlačni v veri in so na Boga in svojo dušo že popolnoma pozabili?

Blagoslov velikonočnih jedil („žegna“) v Göteborgu na Švedskem.

Zdi se, da praznovanju manjka tisti značilni občestveni pridih, če ni velikonočnega žegna. Napolnili smo cekarje s šunko, potico, pirhi in drugimi dobrotami ter pohiteli z njimi k velikonočnemu blagoslovu jedil. Seveda to ni bilo najvažnejše. Krona vsemu je bilo evharistično slavje, ki je bilo obakrat: na veliko in na belo nedeljo v domačem jeziku.

„Vaše velikonočne pesmi so pa zares vesele in polne navdušenja.“ — „Kako, da gredo vaši ljudje v tako majhnem številu k obhajilu?“ Takšno pohvalo, a tudi zastrto kritiko je bilo v teh dneh moč slišati na naš račun. Tudi velikonočnih spovedi najbrž ni bilo veliko.

Skupaj s starši prvorojenke Jožice-Ane Kokol smo doživeli vesele nad božjim otroštvom. Jožica je bila namreč tik pred mašo na Veliko noč *krščena*. — Januarja sta bila v Göteborgu *krščena* Danijel Zugan in Marija Poprask.

KALMAR

V začetku velikega tedna je v Kalmarju *dotrpel* naš rojak, petintridesetletni Henrik Pečovnik. Doma je bil iz bližine Maribora. Pred štirinajstimi leti je poln upov in načrtov prišel na Švedsko, toda že po treh letih je zbolel za sklerozo multipleks. Zadnje čase je bolezen čedalje hitreje napredovala, zato je veliko trpel.

Pogreb je bil 1. aprila. Kljub slabemu vremenu je prišlo več naših rojakov iz Nybra in okolice. Njegovim domačim, posebej še bratu v Helsingborgu, iskreno sožalje!

ROMANJE IN BINKOŠTNO SREČANJE V VADSTENI

Tudi letos se bomo za binkošti, 14. maja, zbrali na božji poti ob grobu švedske svetnice sv. Brigite. Lepo vabljeni!

Začetek bo ob 11.30 dopoldne z mašo v samostanski cerkvi — Myntbacken 2, nato bo procesija v cerkev Brigitinega groba in kulturni program.

Švica

Velikonočni prazniki so sicer že za nami, vendar še donijo v ušesih melodije vesele ALELUJE.

Čeprav je bilo ves veliki teden, posebno še na Veliko noč, vreme nenaklonjeno in nas je bolj spominjalo na Božič, smo se v lepem številu zbrali ob oltarju na cvetno nedeljo. Takrat je prišel tudi p. Angel v Zürich in pomagal pri spovedovanju. Tudi sv. mašo je daroval on.

Na veliki četrtek se nas je bolj malo zbralo k pozni večerni maši pri kapucinih v Seebachu-Zürichu. Vendar pa smo tako bili vsi blizu oltarja in drug poleg drugega kot apostoli na sveti večer pri zadnji večerji.

S svojim nagovorom med mašo nam je p. Fidelis še bolj približal skrivnost in pomen velikega četrtega. Po maši smo nadaljevali premišljevanje Kristusovega življenja ob filmu „Jezus iz Nazareta“, ki smo ga v nadaljevanjih gledali 4 večere v velikem tednu. Predstojnik kapucinskega samostana nas je po maši vse povabil k njim, da smo z njimi lahko gledali pretresljive dogodke Jezusovega življenja.

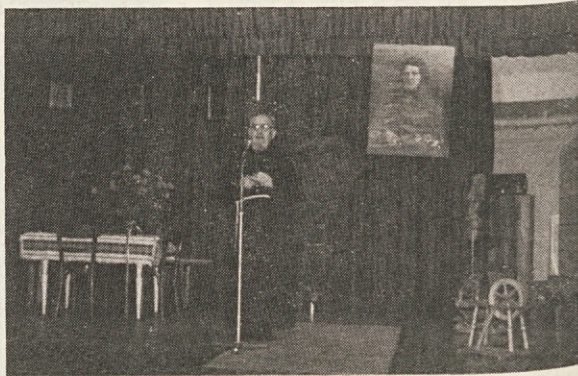
Ko smo se *na veliko soboto* spet zbirali k vstajenski slovesni maši, je bilo tako lepo videti prihajajoče velike in male z vseh strani z lepimi jerbasi, polnimi dobrega žegna. Presenečeni smo med mašo poslušali zvonjenje domačih velikonočnih zvonov, trikratni aleluja in pesem

„Zveličar naš je vstal od smrti“, kar je za nas v tujini še stokrat lepše. Sicer je to bilo posneto na magnetofonski trak, bilo pa je le naše. — Po maši smo se zbrali v Slovenski pisarni in še tam nadaljevali praznovanje tega največjega praznika z „žegnom“. In toliko smo si imeli povedati, da smo skoraj pozabili iti domov.

Na Veliko noč nas je vreme hotelo prestrašiti, saj je ravno v času, ko je bilo treba iti k maši, snežilo kot za stavo. Pa nam le ni moglo zadušiti hrepenenja po naši slovenski sv. daritvi, kjer smo lahko dali duška svojemu veselju ob petju naših lepih velikonočnih pesmi. Obisk je bil torej presenetljivo velik. Še enkrat smo si po slovensko voščilo, dokler nas ni snežni metež nagnal domov.

Na povabilo Slovenske misije v Švici je prišel za belo nedeljo g. Vinko Zaletel, župnik v Vogrčah na Koroškem, in imel v Zürichu *predavanje o Sveti deželi*. Iz svoje bogate zakladnice nam je pokazal preko 300 diapozitivov iz dežele Jezusovega rojstva. Z velikim zanimanjem smo poslušali predavatelja, ki nas je v duhu spremljal po Sveti deželi od angelovega oznanjenja Mariji, Jezusovega rojstva v Betlehemu, Njegovega javnega delovanja pa vse do smrti na križu in do vstajenja. Pokazal nam je tudi običaje praznovanja Velike noči v njegovi župniji. Po dvehurnem predavanju smo se veseli in duhovno bogati vrnili na svoje domove z najlepšimi spomini.

Pater Fidelis pozdravlja udeležence na Prešernovi proslavi v Zürichu. Oder je bil spremenjen v Prešernovo rojstno sobo.

Hvaležni smo gospodu Zaletelu, da nam je nudil tako lep večer. Želimo, da bi še prišel med nas in nam iz svoje bogate zakladnice slik pokazal zanimivosti in lepote dežel, kongresov itd., ki jih je bil deležen na svojih potovanjih.

Tudi smrt nas je obiskala in zah-

tevala svojo žrtev. Dne 3. aprila je umrl v Oltenu po težki bolezni naš rojak Puhar Anton, 45 let star. Pokojni je bil rojen v Staventincih, v župniji Sv. Jurij ob Ščavnici (danes Videm ob Ščavnici). Družini naše sožalje, pokojnemu pa želimo večni mir.

slovinci ob meji

KOROŠKA — Šentviško prosvetno društvo „Danica“ je polagalo račun o svojem delu. Društvo ima štiri delovne skupine: mešani pevski zbor, Trio „Korotan“, igralsko skupino in otroško skupino. V dveh letih so se 104-krat predstavili občinstvu z raznimi nastopi. — Mladina iz Železne Kaple je nastopila z igro „Molčeca usta“ v Št. Vidu v Podjuni in v Št. Jakobu v Rožu. — V Dobrli vasi je dekan Brumnik blagoslovil „Rutarjev center“, to je moderno trgovsko hišo, ki so jo postavile zavedne Rutarjeve družine. — Ob 500-letnici turških vpadov na Koroško in ob 75-letnici delovanja Prosvetnega društva „Rož“ v Št. Jakobu je to društvo igralo 1. in 2. aprila „Miklovo Zalo“. — Prosvetno društvo „Jepa“ je organiziralo na Veliko noč v Ločah srečanje tamburašev. — Prosvetna društva iz Bilčovsa, Kotmare vasi, Št. Jakoba in Sveč so priredila od 10. do 18. marca tretji rožanski izobraževalni teden. Vsak dan je bila prireditve v drugem kraju. — Celovski škof dr. Köstner je imel slovenski nagovor svojim vernikom na velikonočno jutro po Radiu Celovec. — Velikovski župan je odklonil prošnjo Slovenskega kulturnega društva v Velikovcu za občinsko dvorano, kjer so hoteli uprizoriti igro „Miklova Zala“. Župan je navedel kot razlog skrb za mir, red, varnost in sožitje. Ob tem razlogu se stavlja vprašanje, zakaj dovoljuje v dvorani nemške prireditve? Celo atentat na Steinacherjev spomenik (Steinacher je bil v času zasedbe Avstrije velik nacist) se stavlja kot razlog za odklonitev prošnje, čeprav ni nobenih dokazov, da so atentat izvršili kaki Slovenci. — V bolnišnici pri elizabetinkah v Celovcu je 15. marca umrl zlato-mašnik g. Stanko Škrbč, ki je bil zadnja leta župni upravitelj na Li-

pi nad Vrbo. Pokopan je bil v slovenskem duhovniškem grobu v Spittalu ob Dravi. Pogrebne obrede z mašo je imel narodni direktor slov. izseljenskih duhovnikov, pomožni škof dr. Stanko Lenič. — V 80. letu starosti je umrl v Glinjah pri Borovljah tamkajšnji župni upravitelj in štajerski rojak g. Anton Radanovič. Pokojnik je bil dober gospodarstvenik in je bil več let ravnatelj Gospodarske zveze v Ljubljani in ravnatelj gospodarske šole v Tinjah na Koroškem.

GORIŠKA — V mali dvorani Katoliškega doma v Gorici se je vršil občni zbor Zveze slov. kat. prosvete, ki je krovna organizacija katoliških prosvetnih društev na Goriškem. Predsednik je ostal še naprej dr. Kazimir Humar. — Kat. prosv. društvo je priredilo 12. marca v Katoliškem domu proslavo ob 100-letnici rojstva dr. Otona Župančiča, moža velikana v pesništvu, a vetrnjaka po značaju, saj je pel vsem, ki so Sloveniji vladali v času njegovega življenja.

TRŽAŠKA — Slovenski koroški skavti so v marcu obiskali svoje brate v Trstu. Seznanili so jih s težavami, ki jih imajo na Koroškem. — Slovenska prosveta v Trstu, ki je krovna prosvetna organizacija na Tržaškem je na občnem zboru polagala obračun o delu dveh let. Med drugim izdaja izredno dobri mesečnik „Mladika“. — Tržaška mladina je 26. februarja razveselila rimske Slovence s koncertom. Nastopila sta openski ansambel „Galebi“ in dekliski tercet „Mavrica“. — Glasbena matica „Trst“ je s sodelovanjem Stalnega slov. gledališča v Trstu priredila v marcu gostovanje Ljubljanske opere v Trstu in Gorici. Predvajali so Smetanovo „Prodana nevesta“. — Tržaški pisatelj Franc Jeza je izdal v založbi „Baraga“ v Buenos Airesu knjigo z naslovom: „O ključnih

predragi bralci!

Slovenski dušnopastirski urad celovške škofije izdaja verski tednik NEDELJO, ki izhaja že 48. leto. Ko je pred nekaj meseci prevzel urejevanje le-té pomlajen uredniški odbor, je zadihala čisto na novo.

Med drugim so nam vsče vsakokratne kratke misli glavnega urednika. Eno ponatiskujemo:

„Naš rod postaja čedalje bolj potrošniški, pasiven rod, ki se vdaja zunanjim vplivom, ki prevzema mnenja drugih brez lastne presoje.

Moramo pa biti ljudje z lastnim, izbistrenim mnenjem; ljudje, ki si oblikujejo življenjske nazore v soočenju z duhovnim okoljem. Za tega je značilno, da je v njem včasih resnica tako pomešana s ponaredko in celo z lažmi, da resnico najde le tisti, ki jo ljubi in ki se zanjo bori.

NEDELJA hoče nuditi v široki drugovrstni ponudbi raznih informacij in obvestil to, kar je za vsakega človeka končno važno: da ostane v toku časa živa riba, ki zna plavati tudi proti toku; mrtve odnese tok s seboj.“

Z vsemi mislimi popolnoma soglašamo.

Vaši uredniki

Pred praznikom.

kup je že odobreno. — Tudi v Sydneyu imajo v načrtu, da bodo sezidali pri cerkvi dvorano, ki bo služila za kulturne prireditve in za šolo. Nad dvorano bodo prostori za sestre in za knjižnico. — Na velikonočni ponedeljek so imeli v Sydneyu „pirhovanje“. Čisti dobriček je namenjen prav za zidavo novega poslopja. — V Adelaidi so prepleskali notranjščino cerkve, da je sedaj čedna in prijazna.

ARGENTINA — 80-letnico življenja je obhajal v Buenos Airesu duhovnik g. Jože Košiček, doma iz Žužemberka. V domovini je imel odgovorne službe. Bil je med drugim do razpustitve tajnik „Slovenske ljudske stranke“, potem urednik tednika „Domoljub“, propagandni šef pri Katoliškem tiskovnem društvu in generalni ravnatelj Jugoslovanske tiskarne. V Argentini je bil skoraj 25 let hišni kaplan v veliki bolnišnici Fernandez. — V Bariločah so začeli z obnovitvenimi deli zavetišča pod „Skalco“, ki ga je požar pred leti uničil. — Slovenska planinska naveza, v kateri je bil tudi nekdanji izseljenski duhovnik France Bergant, je preplezala Catedralski stolp. — Ob začetku šolskega leta so slovenske osnovne šole v Argentini priredile 12. marca v centralni Slovenski hiši v Buenos Airesu skupno prireditev. Po maši so gojenci Barogove šole iz Slovenske vasi zaigrali igró „Škratec Rogatec“. — V San Martinu je 14. marca za srčno kapjo umrl bivši profesor begunske gimnazije na Koroškem, g. Jože Majcen. — Odbor Slovenskega doma v San Martinu je organiziral kot zahvalo pevskega zboru asado. — Na ljudskem prazniku vinske trgatve v Mendozii je sodelovala tudi slovenska skupina. V sprevodu je bil slovenski voz z narodnimi nošami in harmoniko ter zapravljišček z otroki v narodnih nošah.

KANADA — Zaradi velike množine snega je bilo „Slovensko letovišče“, ki je last slovenskih torontskih župnij, letošnje zimo dobro obiskano. Smučarji in drsalci so prišli na svoj račun. Poletna sezona se bo začela 21. maja. — Pripravljalni odbor za zidavo starostnega doma „Lipa“ je podajal račun o svojem delu. V blagajni je nad 40.000 dolarjev. — Rojaki iz Windsorja in Detrita so nabrali za revne koroške dijake znesek 220 dolarjev. — Verniki župnije „Marija Pomagaj“ so zbrali na tiho nedeljo v postni akciji 5400 dolar-

jev. Denar je namenjen za lačne. — Misijonski krožek v isti župniji je zbral lani 8733 dolarjev. Od tega zneska je bilo poslano misijonarjem 8279 dolarjev. — V New Toronto so ob prvi obletnici smrti slovenskega pisatelja Karla Mauerja, dne 22. januarja, priredili spominski večer. Pokazali so film pogrebnih svečanosti in brali iz njegovih del. Navzoča je bila tudi pisateljeva mati in eden od bratov.

ZDA — Slovenska cerkev sv. Štefana v Chicagu je dobila nove naprave za ozvočenje. To je bil božični dar Ameriško-slovenske katoliške jednote. — Čikaški mestni svet je na svoji seji 28. sept. 1977 soglasno izglasoval resolucijo, ki obsoja zatiranje človekovih pravic v Jugoslaviji in zahteva od vlade ZDA, da ukrene korake, da bodo izpuščeni vsi politični jetniki. — V Omahi, v državi Nebraska, je 10. januarja v 95. letu starosti umrl msgr. dr. Janez Zaplotnik. Pokojni je bil najboljši poznavalec zgodovine ameriških Slovencev. V ZDA je prišel leta 1902, postal duhovnik leta 1908; ustanovil je slovensko-hrvatsko župnijo sv. Petra in Pavla v Omahi in zgradil tudi cerkev. — Zimski snežni viharji v Clevelandu so prizadeli tudi „Ameriško domovino“: zaradi prekinitve električnega toka niso mogli nekaj številik tiskati. — Ob prvi obletnici Mauerjeve smrti so se tudi v Clevelandu spomnili pokojnega pisatelja. Otroci šol pri Sv. Vidu in pri Mariji Vnebovzeti so pripravili nekaj točk. „Fantje na vasi“ so zapeli nekaj pesmi. Pri Sv. Vidu so organizirali posebno razstavo Mauerjevih del. — Župnija Marije Vnebovzete v Clevelandu je priredila srnjakovo kosilo. Srnjake so darovali srečni slovenski lovci. Čisti dobriček je šel v sklad Slovenskega starostnega doma. — Primorski rojaki so ustanovili v Clevelandu poseben „Slovensko-ameriški primorski klub“. Klub ni ne versko ne politično opredeljen. — V Slovenskem delavskem domu v Clevelandu je imel pevski zbor „Jadrán“ 5. marca svoj prvi letošnji pevski nastop. — Sestri ga. Milena Gobec in ga. Breda Lončar sta izdali nov „Priročnik slovenskega jezika“, ki naj pomaga otrokom slovenskih staršev se naučiti književne slovensčine. Knjiga ima 434 strani. — Triglavani so pripravili milwauskim Slovincem v dvorani sv. Janeza domačo pustno zabavo z maškerado. Pomagali so tudi „Veseli Slovenci“ iz Sheboygana.

slovinci po svetu

AVSTRALIJA — Slovensko melbournsko cerkveno središče je dobilo novo delovno moč v sestri Marjeti Domanjko, ki je iz Sv. Trojice v Slovenskih goricah in je zadnji čas delovala v Švici. — Isto središče v Kewu namerava kupiti zemljo, kjer stojita že dve hiši, ki naj bi bili spremenjeni v „Dom počitka“. Bančno posojilo za na-

dne so že goste čete sule iz mesta, tako da je po Dolenjski cesti kmalu vse mrgolelo pražnjih sprehajalcev. Hišni očetje so vodili s seboj celo svojo družino. Lahko si opazil dokaj krasnih deklet, s katerimi je bilo naše slovensko mesto tudi tedaj že blagoslovljeno, ki so sramežljivo stopale materam ob strani, materam, ki so že tudi takrat kazale tisto širokost in obširnost, ki z grozo napaja zaljubljene mladeniče in s strahom, da morda postane vitka hčerka pozneje ravno taka, kakršna je postala mati.

Med sprehajalce so se silili dijaki in morali s svojim nespodobnim vedenjem vzbujati občno pozornost. Dražili so deklice in matere, prav kakor nadležne muhe, ki se ne dajo odpoditi. Nekaj Aricagovih vojakov je bilo tudi videti vmes; težko so stopali v svoji težki opravi. Mesarski in rokodelski pomočniki so se prikazovali prav tako ter zabavljali dijakom. Z veliko gotovostjo se je smelo trditi, da se bo krasni dan končal s krasnim pretepom.

Množica je zapustila mesto in jo je zavila okrog zelenega Golovca ter posela potem po bregovih nad cesto in pričakovala prihoda tujih gostov. Ob cesti, malone do Rudnika, so se med grmičevje vgnezdile vesele družbice, ki so imele s seboj pijače in jedi. Skoro je po teh samotnih logih vladalo največje veselje; čula se je tu in tam godba, čulo se je petje.

Spodaj na cesti pa so še vedno dohajali novi ravedneži. Videč, da so že vsi prostori nad cesto zasedeni, so stopali dalje, dokler niso staknili zelenega kotička, kjer je bil razgled na cesto, tako da so smeli gojiti zavest, da bodo mogli vse videti, vse opazovati.

Proti štirim se je pripodila po cesti mogočna, blesteča se kavalkada. Volk Engelbreht si je bil zbral najmanj štirideset kavalirjev, s katerimi je sedaj prijezdil iz mesta in hotel naproti hrvaški vojski. V srebro in zlato so bili opravljeni

konji ter ogrnjeni s pisanimi šabakami. Volku Engelbrehtu pa se je svetila težka zlata veriga okrog vratu in pričevala, da je njen lastnik prva in najvažnejša oseba v deželi.

Občinstvo nad cesto je vstajalo in z navdušenim „eviva“ pozdravljalo deželnega glavarja. Čudno, ali vendar je resnično, da je takrat v našem mestu veljalo obilo laških šeg. Laščina se je tedaj govorila po beli Ljubljani morda še v obilnejši meri kakor sedaj — nemščina.

Volk Engelbreht se v svoji prirojeni ošabnosti ni menil za kričanje množice. Da ga je le-ta morala pozdravljati, je bilo samo ob sebi umljivo; da bi se pa moral grof Turjaški umazani družbi zahvaljevati za pozdrave, to bi se ne bilo visokemu gospodu niti v spodobnost štelu. Množica je tedaj kričala, a Volk Engelbreht je dirjal mimo, kakor bi ga nosile peruti sape.

A še mnogo več pozornosti je vzbudil v tistem hipu drug plemenitaš, ki se je kmalu za Volkom Engelbrehtom prikazal na prašni cesti. Bil je to vitez Janez Sonce in je s sabo vodil svojo rožnato soprogo, prekrasno Ano Rozino.

Janez Sonce se je živo razgovarjal s svojo mlado soprogo. Kakor pomladanski metulček se mu je zibala ob strani in ni se menila za ravedno množico, ki jo je obsipala s strmečimi pogledi. Videla je le njega, ki jo je dvignil iz prahu do svoje višočine in jo osrečil s svojo plamtečo ljubeznijo.

„Da, Ana Rozina,“ je izpregovoril Sonce, „kakor sem vam pravil, je bil vicedom Rabatta oster gospod in vse se ga je balo. Bil je pravičen in naši sveti veri s celo dušo vdan. Tedaj je razsajala po deželi še tista kriva vera, katero je satan skuhal v Nemcih. Po kranjskih gradovih je imel Martin Luter več veljave kot sveti vladar naše cerkve v Rimu.“

„Jezus, Marija! In kdaj je to bilo?“ je vprašala Ana Rozina in si v prvem strahu z belim prstom prekrizala beli obraz.

„Koliko je tega? Videli ste ravnokar Volka Engelbrehta. V cvetu svojih let je še in če mu gospod Bog dodeli milost, bo še nekaj de-

Z volmi v pomlad.

setletij glavaril v naši Karnioliji. Če pa vprašate po njegovemu očetu, boste zvedeli, da je bil goreč v krivi veri in da se je še celo v sredi višjih stanov predrznil imenovati edino zveličavno katoliško vero — Antikristovo krivoverstvo.“

„Sveti Odrješnik,“ je zdihnila Ana Rozina, „ali mu niso odsekali glave nato?“

„Nič se mu ni zgodilo. Malone vsi stanovi so bili krivoverci. Samo vicedom Rabatta — Bog ga tolaži v sveti večnosti! — je skoprnel v pravičnem srdu, pograbil je po orožju in v zbornici je potegnil svetli meč ter ga zasukal proti ošabnemu Turjačanu, ki se sedaj za svoje obilne pregrehe pokori v pekočih plamenih pekla. Koliko bolje bi pač bilo, da se ti Turjačani nikdar niso zaredili v deželi.“

„Kako je bilo potem? Ali ga ni gospod Rabatta prebodel, ali ga ni usmrtil, tega bogokletneža?“ je nestrpno vprašala krasna ženica. „Brez greha bi ga bil smel pokončati.“

dalje na 38. strani

naša lučka

MAMICI

Zvončki so zate,
tudi marjetke,
vzemi še mene
v šopek med cvetke.

Primi za lička me,
pa me poljubi,
jaz bom pa tebe —
ne boš, ne, na zgubi:
pet, šest poljubčkov,
petkrat in šestkrat,
še več, če želiš.

Mamica moja,
zakaj se smejiš?
Neža Maurer

KDO BO ZOBAL ČEŠNJE?

Prišla je pomlad in na našem
vrtu je zacvetela češnja. V radost-

nem drhtenju stoji sredi trate in
se z odprtim cvetjem skrivnostno
smehlja mlademu soncu, ki pošilja
zlate pozdrave z modrega neba.

Pod češnjo se igrajo otroci: mo-
ja dva in trije sosedovi. Tako ne-
ugnano se sučejo, da so vsi rož-
nati in zadihani. V krogu vrtijo svoj
razigrani ringaraja, se ozirajo v cve-
toče veje in mi veselo vzdikajo:
„Joj, to bomo zobali češnje! Joj,
to bomo zobali češnje!“

„Bomo,“ pravim. „Seveda bomo,
če jih ne bodo prej pozobali ko-
si.“

„Kosi?“ zategnejo otroci in ob-
stanejo. Zresnijo se in mi prepro-
sto povedo: „Potem bo treba kose
odganjati!“

„Dragi moji,“ se jim nasmehnem,
„kosi zobljejo ob zori, ko mi še
vsi sladko spimo. Kdo jih bo takrat
odganjal?“

„Kdo jih bo takrat odganjal?“ ...
počasi ponovijo in me vprašujoče
pogledajo.

„Da, to je zdaj vprašanje!“ re-
čem globoko in se nato glasno za-
smejem.

„To je zdaj vprašanje...“ glo-
boko ponovijo tudi otroci, a se ne
zasmejejo. Resno se zamaknejo v
cvetične veje.

Pustim jih pod češnjo in se
vrnem k svoji pisalni mizi, kjer
tudi mene čaka toliko vprašanj.

Ciril Kosmač

GLEDALIŠČE

Danes je v gledališču predstava.
V gledališko dvorano hitijo gledal-
ci. Zasedejo prostore: parter, lože,
balkon, galerijo in stojišča. Vsi

gledalci so obrnjeni k odru, ki je
zakrit z zastorom.

Ko se dvorana zatemni in se
zastor dvigne, zagledamo na odru
prizoriče, kjer se bo odigralo prvo
dejanje igre, za njim pa še druga.
Na leseno ogrodje napeto platno
je poslikano: predstavlja gozd, hi-
šo, grad ipd. Temu pravimo kulise.
Nastopijo igralci in začno igrati.

Jezusova mati je bila Marija

Tukaj je hišni nabiralnik za
pisma. Kaj je v njem? Ja, pis-
ma. In čemu so pisma? V njih
so lepa sporočila, voščila, če-
stitke. Z lepim sporočilom pri-
de v hišo veselje. Tudi otroci
so deležni sreče, ki jo prinese
lepo pismo na dom.

Najlepše sporočilo, ki ga je
kdaj kdo od ljudi dobil, je pre-
jela Marija. Prinesel ga ji je
angel od nebeškega Očeta. Zve-
dela je, da pošilja Bog na svet
svojega sina Jezusa. Njemu je
izbral za mater njo, najboljšo
od vseh ljudi.

Marija je začela takoj skrbeti
za malega Jezusa tako, kot skr-
bi vsaka mama za svojega otro-
ka. Vsak otrok, ki zraste pozne-
je v velikega človeka, je naj-
prej zelo, zelo majhen. Mama
skrbi zanj tako, da ga ima ved-
no pri sebi. Vsak otrok raste v
mami in ko toliko zraste, da bo
lahko živel na svetu, pride na
svet. Mama ga rodi.

Tako smo prišli na svet vsi
ljudje. Tako je prišel na svet
tudi naš odrešenik Jezus. Zato
imamo vsi svoje mame radi. Še
posebno pa imamo radi Marijo,
ki je Jezusova mama.

Igralci so ljudje, ki predstavljajo osebe iz igre: kralja, princesko, pastirčka itd., ter govorijo in igrajo to, kar je pisatelj napisal. Preoblečeni so v obleke, ki jim pravimo kostumi. Na glavo si nataknjejo lasulje, nalepijo si tudi brke, če je treba, ter se našminkajo z barvami, da bi bili po obrazu bolj podobni ljudem, ki jih predstavljajo

Marija se je Bogu lepo zahvaljevala, da jo je izbral za Jezusovo mamo. Rada je molila, vedno je delala samo dobro in nikdar česa hudega.

Tine, Darja, Irena, Jože in Anica imajo svojo mamo zelo radi. Nekega dne so se pogovarjali: „Naša mama bo kmalu praznovala god. Naredimo ji veselje!“

Od tistega dne dalje so bili še bolj pridni. Ubogali so jo na prvo besedo in ji pomagali pri vseh njenih delih. Kadar so dobili denar za bonbone, čokolado ali žvečilni gumi, so se opovedali sladkarijam in denar vrgli v hranilnik.

Pred maminim godom so šli v cvetličarno in s prihranjenim denarjem kupili najlepše in najbolj dišeče rože. Podarili so jih mami in ji rekli. „Hvala ti, mama, ker nas imaš rada in za nas skrbiš!“

Mama je bila vesela. Sklenila je roke in rekla: „Hvala ti, dobri Bog, ker si mi dal tako pridne otroke!“ Potem je vsakega od njih objela.

Nato je odnesla podarjeni šopek rož k Marijini podobi in molila: „Marija, ti si najboljša mati in Jezusova mati. Ta šopek naj bo tvoj! Prosim te, pomagaj mi, da bom še naprej dobra mama svojim otrokom! Oni pa naj bodo še naprej dobri otroci!“

v svojih vlogah. Režiser jih pred igro pripravlja: nauči jih, kako naj igrajo, da bo igra čimbolj živa in verjetna.

Ko zastor pade, se gledalci zahvalijo igralcem s ploskanjem.

DOMAČA ŠOLA

● *Povej, kdo nosi naslednja pokrivala:* čepico, ruto, klobuk, kučmo, čelado, slamnik, kapo, kapico.

● *Beri glasno in razločno:* z Anko, z budilko, s cvetočo vejico, s češnjo, z dobro voljo, z enim koncem, s figo, z golo roko, s hreščečim glasom, z iglo, z jeznim pogledom, s krvjo, z lepimi obljubami, z mojim bratom, z novim persom, z ognjem, s pridnim prijateljem, z resnim obrazom, s ščebe-tanjem, s trdo pestjo, z urnim korakom, z veselo pesmijo, z zavihanimi rokavi, z žogo.

● *Stavek izpopolni s predlogom s ali z:* Fant je skočil ... kolesa in odlomil šibo .... bližnjega grma.

Šel je ... drugimi fanti orehe klatit. Torbico ... šolskimi knjigami je zalučal v travo.

UGANKA

*Dva bregova,
dva svetova,
potok vmes,
mi pa davi
vsi po glavi
šli smo čez.*

(Obrnjena silka v vodi)

**brez setve
ni žetve**

Sedežnica vozi iz Kranjske gora na vrh Vitranca.

janez sonce

nadaljevanje s str. 35

„Usmrtil! Moral je Boga hvaliti, da so mu dali živeti. Moral je meč potisniti v nožnico in škripaje z zobmi kakor z verigami obtežen lev zapustiti zbornico visokih stanov. Kaj takega se ni zgodilo ne prej ne pozneje. In vendar je bil vicedom in ljubljenec Njega prevzvišenosti nadvojvode Ferdinanda, ki je sedaj gotovo zbran že med božje svetnike.“

„To vse je bilo komaj pred šestdesetimi leti?“

„Ni še preteklo stoletje od tedaj, ko so Turjačani po svojih gradovih skrivali ljuljko troseče predikante. Danes pa poljublja Volk Engelbreht z veliko ponižnostjo veliko roko presvetlemu Janezu-Vaccanu in pri očetih avguštincih ustanavlja kapelice ter hoče, da bi ondi v obližju svetega Rešnjega Telesa nekaj počivalo njegovo truplo. Toliko so se časi premenili.“

„Moč svete vere“, je nato odgovorila pobožna Ana Rozina, „je nepremagljiva. Gospod Bog prestavlja gore in lahko poniža rodove, mnogo mogočnejše od naših Tur-

jačanov, ki so vam, ljubi moj, povzročili toliko gorja.“

„Nočete li, Ana Rozina, zvedeti, kako žalostno je moral umreti naš dragi vicedom Jožef Rabatta?“

„Žalostno umreti? Morda so ga ujeli Turjaški in ga vlačili po skrivnih ječah? Obilo imajo, kakor se mi je včasih pripovedovalo, skritih, mokrih in ostudnih ječ po svojih nedosežnih gradovih.“

„Dasi so ga sovražili, ga vendar niso Turjačani usmrtili. Pokončali so ga očetje teh jezdecev, katere ste hoteli po vsi sili gledati danes s krasnimi očmi, ljuba mi Ana Rozina.“

„Očetje teh jezdecev! Zatorej sem čula, da jedo še surovo meso, če so ga nekaj časa imeli pod sedlom. Ali so bili tudi luterani, da so usmrtili dobrega gospoda vicedoma Rabatta? Vse to mi povejte, ljubi moj gospod!“

Vitez Sonce je nabral mladostni obraz v učene gube in odgovoril: „Kolikor sem bral v stari knjigi in kolikor mi je pripovedoval doktor Joannes Ludovicus, se je vse to takole pripetilo: Pradedje jezdecev, katere pričakujemo danes so uskočili iz Turčije in pribežali v našo hrvaško mejo. Priesli so s seboj nekaj prav slabih navad. Če so pa jedli surovo meso, o tem mi naš Joannes Ludovicus ni vedel ničesar povedati. Mogoče je, ker je bil ta narod silno razdivjal. In kakor je moril in požigal po zeleni

Bosni, če se mu je zljubilo, tako je hotel moriti in požigati po naši granici. Teško smo jih brzdali te Uskoke in neprestano so se upirali, če se jim je zabranjevalo požigati, razbijati in krasti. Tako se je zgodilo tudi tiste dni, ko je bil gospod Jožef Rabatta vicedom v Karnioliji. Vstali so Uskoki ter pričeli divjati, da se je mejna pokrajina tresla pred njimi. Gospod vicedom je bil odposlan, da ukroti vstajnike in jih pravično kaznuje. Ostro jih je kaznoval; mnogo jih izročil trinogom in jim požgal bivališča. Obilo jih je polovil, da bi jih odtiral k cesarski vojski. A ti so se zarotili in ga napadli, ko je bil ravno odložil orožje ter se usedel k jedi za mizo. Grozno je govoriti, kako so potem ravnali z njim. Razsekali so ga v drobne kosce in srce so mu iztrgali iz živega telesa. Stara knjiga nam govori, da so srce razjarjeni Uskoki požrli, iz česar bi se smelo sklepati, da jedo gotovo tudi surovo meso. Taka je bila tožna smrt gospoda vicedoma Jožefa Rabatte, ki je bil najpravičnejši, za sveto vero najvnetejši, ali ob potrebi tudi najostrejši izmed vseh, ki so kdaj imeli vicedomstvo v Karnioliji.“

„Requiescat in pace!“

„Tolažiti se smemo, da ga je vesoljni Bog gotovo izbral med svoje svetnike in mučenike. Vidite, Ana Rozina, smrt tega pravičnega je bila vzrok, da sem se branil ustrečni vaši volji in da v pričetku nisem hotel pred mesto. Morda sedi danes visoko na sedlu marsikdo, katerega roditelj je s svojo roko sekal po blaženem vicedomu in mu trgal srce iz prsi.“

„Bog se nas usmili,“ je vzdihnila mlada ženica, „morda bi bilo res bolje, da sva danes po vaši volji doma ostala.“

Kakor se daje iz teh besed Ane Rozine sklepati, so imele že tedaj, v tistih neolikanih časih, lepe zakonske žene svoje slepe može v taki pokorščini, da so le-ti vse storili, kar so one hotele. Tudi vitez Sonce je bil tak zakonski revež, ki je moral plesati po sladki piščalki nežne Ane Rozine, in to takoj v pričetku mladega zakona. Izpremenilo se je mnogo od takrat. Izginili so nemški deželni stanovi, ki so ubogi Kranjski napravili toliko

denarja; izginilo je obzidje ljubljanskega mesta; do zadnjih revnih ostankov je skoro izginila moč mogočnih in ošabnih gospodov Turjaških in izginila je še celo laška govornica iz bele Ljubljane: ostal pa je v svoji nekdanji mogočnosti vpliv ženskega spola; ostala je, kakor je bila, slepa, poniževalna pokorščina zakonskih mož, ki so jih krasne ženice v tistih časih, ko so se nosili železni oklepi in z železno pestjo sukali dolgi, dolgi meči, obvijale ravno tako okrog mehkih prstov kakor danes, ko se mi — zastopniki močnejšega spola — smešno opravljamo v smešno francosko obleko.

Janez Sonce in Ana Rozina sta končno tudi stopila s ceste in si poiskala na bregu senčnat prostor pod visokimi, starimi smrekami. Že se je začul iz dalje glas trombe, in že se je od množice do množice širil klic: „Gredo, gredo!“, ko jo po cesti od Ljubljane prisope zadnji radovednež. Bil je to mož visoke, suhe postave, opravljen v tedaj navadno kmečko obleko. Dasi je sonce še močno pripekalo, je tičal ta junak pod dolgim plaščem s tistimi znanimi kolarji, kakor jih je ubogi slovenski trpin nosil za našega slavnega Valvazorja. Omenjeni plašč je segal radovednemu poštenjaku tolikodane do pet, tako da je bil iz dalje videti kakor visok lonec, pokrit s širokim klobukom. Sam ob sebi je bil smešna prikažen; ali smešnost vtisa je povečavala okoliščina, da je bil mož na levi nogi kruljav. Kadar je torej stopil na to nogo, je bilo vselej videti, kakor da bi se hotel lonec prevrniti na levo stran; ali vselej ga je desna noga s smešno hitrostjo zopet uravnala, tako da je v svoji tanki visokosti stal ravno kakor sveča. Spremljal je tega čudnega radovedneža splošen smeh; kjerkoli je mimo krevsal, so se gledalcem krožila usta in obsuvali so ga z zabavljicami.

„Kaj se mi smejete?“ je kričal oni pod plaščem, „kaj me ne poznate, dobri, krščanski ljudje?“

„Če nisi hudičev brat, ki je menda tudi kruljav,“ se oglasi čevljarček z brega, „potem te ne poznamo.“

„Jaz pa tebe dobro poznam, čev-

Cesta na Vršč.

ljarska duša,“ mu je ta v plašču odgovoril, „in tudi vem, da si že desetkrat zaradi kraje sedel v trančji.“

Takoj je obmolnil oni na bregu; smejalce pa je imel kruljavec na svoji strani.

„Hej, kaj se mi smejete, ljudje božji,“ in krevsal je dalje, „ali me res ne poznate, hoj? Turškega sultana brat sem. In ko sem po njegovem gradu še v srajčici letal, so me ukradli in prinesli k Joštu Štempiharju na Kranjsko polje, kjer sem jedel kašo in žgance.“

„No, in kaj iščeš danes tukaj, turškega sultana kruljavi brat?“ je vprašal Janez Plavec, ki je tudi pasel svojo radovednost po bregu.

„Glej ga! A ne veš, da dohaja general Herbart s Turjaka? Dejal sem si, morda prinese kaj pisma zate, ki si vendar turškega sultana brat. In mati Štempiharica so mi dali očetov plašč in primahal sem jo dol, da zvem, kaj je kaj doma v bogati Turčiji in če tam kaj po meni povprašujejo.“

„Veš da,“ se je režal Janez Plavec, „veš da. Ravno zdaj mi je pravil Volk Engelbreht, ki se je v svoji zlati verigi podil tod mimo, da ima brat Herbart celo torbo pisem zate in več košev samih starih beneških cekinov. Če mi ne veruješ, počakaj, pa boš videl!“

Glasi smeh se je oglašal po bregu, kar je našega gostilničarja še bolj ojačilo.

„Turški sultan ti še nekaj pošilja, kar te bo gotovo še bolj veselilo. General Herbart ti vlačí poln koš — starikastih devic. Turški sultan mu je dejal: ‚Naveličal sem se tega priletnega blaga. Moj ljubi grof s Turjaka, naloži ga, popelji ga in zvrni ga sredi Kranjskega polja, da ga pobere moj predragi brat, ki je šepav na levi nogi in je pri materi Štempiharici kašo in žgance.‘ Vidiš, taka je; če ne veruješ, počakaj, pa boš videl!“

„He, Plavec! He, Plavček!“ mu je ročno odgovoril oni s ceste, „danes ti pa teče jezik. Prav videti je, da nimaš svoje starikaste žene s seboj, tiste, ki te pretepa v tihi noči in te strahuje. Pa reci, če ni res!“

„Ni res, ne!“ In Janezu Plavcu se je tresel glas, prav kakor bi se kesal, da se je spuščal v razgovor z onim na cesti.

„In praviš, da si z Volkom Engelbrehtom govoril. Kdo ti naj to veruje? Ti si tako ošaben, da gospoda glavarja na cesti niti ne pogledaš. He, a se še spominjaš, da si včeraj v svoji pijanosti trdil, da je Volk Engelbreht največji bedak in da oni naši visoki deželni stanovni, ki so za nas pravi dar božji, niso toliko vredni, da bi jih nabasal v top na gradu in jih sprožil na vse strani proti nebu? He, Plavček, ali nisi tega govoril?“ bo še

mali oglasi

● JANKOVIČ, 17 rue de Belgrade, 54 Tucquegnieux, Francija, posreduje uradne prevode in prošnje. Pišite mu!

● PREVAJALSKA PISARNA v Münchnu uredi uradno prevode iz slovenščine in srbohrvaščine, piše prošnje in nudi pravno pomoč: Dipl. filolog JOSEPH ARECH, 8 München 50, Pfeilschifferstraße 21, telefon (089) - 14 13 702.

● PREVAJAM iz slovenščine v nemščino in obratno. Vse prevode sodno overovim. Prevode opravi hitro in poceni: MONIKA ZIBELNIK, Franz-Albert-Str. 12, 8000 München 50, tel. 812 30 59 — zvečer.

● SLOVENKA v Švici, 33 let, 168 cm, verna, želi poznanstvo z mirnim, poštenim Slovencem od 33 do 40 let, samskega stanu. Slika, ki jo gotovo vrnem, zaželena. — Naslov posreduje uprava „Naše luči“ če pošljete pošto pristojbino, navedeno v barvnem pasu te strani spodaj. (Štev. 7)

● SLOVENEK, 32 let, srednje postave, zaposlen v Nemčiji, želi spoznati resno dekle za bodoče skupno življenje. Slika zaželena! — Ponudbe pošljite na: Mirko Pristovnik, Buchmiller-gasse 10, 79 Ulm-Donau, BRD.

● SLOVENKA, štiridesetletna, samska, vesele narave, zaposlena v Nemčiji, želi spoznati poštenega moškega brez obveznosti, za skupno življenje. — Naslov posreduje uprava „Naše luči“, če pošljete pošto pristojbino, navedeno v barvnem stolpcu te strani spodaj. (Štev. 8)

● Potujete v RIM? Dobrodošli v hotelu BLEDA, Via S. Croce in Gerusalemme 40, 00185 Roma, tel. (06) 777 102. Na razpolago so Vam komfortne sobe s kopalnico, klimatičnimi napravami in radiom, lastni parkirni prostor in restavracija v alpskem slogu. Zagotovljeno Vam je prijetno občutje med slovenskim osebjem. Lastnik Vinčo Levstik.

● Dragi rojaki! Za Vašo SELITEV v domovino se Vam toplo priporočamo. Obrnite se na naslov: Gebr. HORŽEN, Möbeltransporte, Biesenstr. 30, D-4010 Hilden bei Düsseldorf. Telefon 02103-23 62. Informacije dobite pisмено ali po telefonu v slovenščini ali nemščini.

● DVOSTANOVANJSKA HIŠA, na slovenski obali, nova, z vinogradom, pet minut od morja in središča mesta, z razgledom na morje in Triglav, v izrazito lepi pokrajini ugodno naprodaj. Cena 95.000.— US-dolarjev. — Najboljše informacije daje pisмено: Dr. R. Steidle, Berlinerstr. 5/II, D-8000 München 40, BRD.

● ENOSTANOVANJSKO HIŠO, novo (zunaj še neometano), z majhnim vrtom, primerno za vikend, blizu Celja, ugodno prodam. Električna in voda v hiši. — Obrnite se na naslov: Franc Gradič, Rečica 124, YU-63270 Laško pri Celju, Jugoslavija.

● PRAZNO HIŠO z velikim vrtom (2300 m²) na grajskem pobočju v Ljubljani ugodno prodam. Hiša je v slabem stanju, izpraznjena. — Pojasnila dobite po telefonu: Švedska 021 - 120 987.

● STAREJŠO HIŠO z gradbeno parcelo ca 1300 m² blizu Kranja ugodno prodam. Parcela je primerna tudi za postavitev obrtnega ali gostinskega lokala. — Za pojasnila pišite na: A. Bizjak, Oberdorfstr. 102, CH-8968 Mutschelen, Švica (Schweiz).

● Lepo dvosobno SOCIALNO STANOVANJE v Bottropu, (Westfalen, BRD) oddam v najem (158 DM) mirnemu zakonskemu paru brez otrok. — Pojasnila dobite telefonsko: Bottrop 02041 - 2 28 33.

● PARCELO s staro hišo, 1599 m², Pekre-Hrastje pri Mariboru prodam za 15.000 DM. — Pojasnila daje: Anton Ploj, Mlekarniška 2/4, YU-62000 Mariborsko-Pobrežje.

● Prodajam v Mariboru HIŠO ali dva interesentoma dve stanovanji, kleti, garaže, lokal ali delavnica, moderno izdelano, ter vrt. Cena za eno stanovanje 80.000. DM, za drugo 100.000 DM. — Pojasnila daje: E. Zupanc, Finžgarjeva 4, 62000 Maribor, Jugoslavija.

pozor!

PREVODE DOKUMENTOV, ki jih potrebujete za sklenitev zakona, vam radi poskrbijo slovenski duhovniki. Obrnite se vedno na najbližjega!

ZA CERKVENO POROKO potrebujete krstni list, ki ni star več kot tri mesece: Javite se en mesec pred poroko pri duhovniku, ki vas bo poročil, da lahko uredi oklice in dokumente in se zmeni s krajevnim župnikom za kraj in čas poroke.

NA VSEH URADIH, kjer vas sprašujejo po narodnosti ali državljanstvu, povejte najprej, da ste Slovenci, potem šele, da ste Jugoslovani. Pri izpolnjevanju vseh formularjev napišite pri rojstnem kraju vedno: Slovenija-Jugoslavija.

MALE OGLASE sprejema uredništvo „Naše luči“ do 5. v mesecu pred naslednjo številko. Oglasi smejo obsegati največ 100 besed. Za vsebino oglasov uredništvo ne odgovarja. Cenik malih oglasov: Minimalna cena (do 20 besed) je: 200 avstrijskih šilingov, vsaka nadaljnja beseda pa 5 avstrijskih šilingov (ali pa enaka vrednost v drugi valuti). Oglase je treba vnaprej plačati. Uredništvo posreduje le naslov oglaševalca, na druga vprašanja glede malih oglasov ne odgovarja. Kdor hoče zvedeti za naslov oglaševalca, naj pošlje v pismu v denarju ali v mednarodnih poštinih kuponih pristojbino za dvoje pisem za tujino.

berite in širite „naša luč“!

zagovarja Slovenijo kot enakopravno enoto v Jugoslaviji, ima SLOVENSKA DRŽAVA brez dvoma svojo zanimivo vlogo.

BOŽJA BESEDA

739 Brown's Line, Toronto, Ont.
M8W 3V7, Canada. Mesečnik. Letna naročnina: 6 dolarjev.

Tudi BOŽJA BESEDA izhaja leto že 29. leto. Je to verski mesečnik, ki ga izdajajo slovenski lazaristi v Torontu. Glavni namen je povezovanje slovenskih vernikov v Kanadi, saj so lazaristi njihovi dušni pastirji. Največ prostora v reviji zavzemajo verske in cerkvene novice, predvsem iz slovenskega sveta, večkrat razširjene v prave članke.

Versko vzgojnih sestavkov je malo. Tudi oblikovno je revija skromna. Vendar naredi v celoti lep, resen vtis, in svojo nalogo s pridom vrši.

plašče

MARIJINE PESMI I

Jugoton Zagreb, MS 08

Ploščo je izdal Consortium musicum Ljubljana. Posneta je bila v trnovski cerkvi v Ljubljani oktobra 1972. Vsebuje nekaj Riharjevih in Hladnikovih Marijinih pesmi.

Prva stran — Rihar: KO ZARJA ZJUTRAJ; O MARIJA, NAŠA LJUBA MATI; O DEVICA, BOD' ČEŠČENA; ZDRAVA ZEMLJE VSE GOSPA; ZATE, O MARIJA; KO V JASNEM PASU.

Druga stran — Hladnik: ŽE PADA MRAK V DOLINO; VEČERNI ZVON; MARIJA, VIR SI NAM VESELJA;

ZVONČEK, ČUJ, VEČERNI; JE MRAK KONČAN.

Na ovitku je napisan kratek življenjepiš obeh skladateljev in besedilo vseh pesmi.

MARIJINE PESMI 2

Jugoton Zagreb, MS 12

Ploščo je posnel Consortium musicum Ljubljana v trnovski cerkvi v Ljubljani maja 1974, vsebuje pa deset Mavovih skladb.

Prva stran: AVE, AVE; POZDRAVLJENA, ZEMLJE BLAGOSLOV; MATI MOJA, VENEC PLETEM; V NAZAREŠKI HIŠICI; O MATI ČISTEGA SRCA.

Druga stran: MARIJA, STVARJENJA SI DIKA; KO SVETO JUTRO; BODI NAM POZDRAVLJENA; V DUŠO MI SIJE; V TVOJO HVALO, PRIPROŠNJICA.

Na ovitku je napisano besedilo teh pesmi.

MARIJINE PESMI 3

Jugoton Zagreb, MS 15

Ploščo je posnel Consortium musicum Ljubljana v trnovski cerkvi v Ljubljani septembra 1975.

Na prvi strani so — Sattner: O MARIJA, DIVNI CVET; VIJEMO TI VENCE; ZDRAVA, ROŽA MARIJA; ZNAMENJE NA VIŠAVI.

Na drugi strani pa so — Sattner: MARIJA, KAKO SI LEPA; Mlinar — Cigale: AVE, TISOČKRAT AVE; Premrl: MATI DOBREGA SVETA; Jerreb: MIRNO NAM PLOVE in ŽE PADA MRAK.

Na ovitku je napisano besedilo teh pesmi.

LOVSKE LAŽI

Helidon Ljubljana, FLP 04-046

Ploščo je posnel ansambel Avsenik leta 1976 v Ljubljani. Založila so jo mariborska Obzorja. Vsebuje polke in valčke. Poleg Avsenikovega ansambla sodelujejo še pevci in godba na pihala. Vse pesmi sta uglasbila Slavko in Vilko Avsenik.

A — VRISK V HRIBIH; PESEM O DIVJEM PETELINU; LOVCI PRIHAJAJO; PRELEPA ZELENA BEGUNJŠČICA; KO LOVEC JE NA ŠTORU SPAL; LOVSKA TROFEJA.

B — MOJ LOVEC; CVETOČI LOKVANJ; LOVSKE LAŽI; NA LOVSKI VESELICI; LISIČKA IN MARIČKA; LOVSKA KORAČNICA.

radio

RADIO KÖLN:

Vsak dan od 15.30 do 16.00, ob nedeljah pa od 9.00 do 9.35 (vedno na kratkih valovih 41 in 49 m).

Na sporedu so dnevne novice, politične razlage, razgovori, zanimivosti iz kulturnega in gospodarskega življenja.

Poleg tega imajo Slovenci v ZR Nemčiji možnost, da pošiljajo prek kölnskega radia domov voščila, pozdrave in glasbo po želji. Naslov: Deutsche Welle, (Südosteuropa-Redaktion), Postfach 100444, 5000 Köln 1.

RADIO VATIKAN:

Vsak dan ob 19.00 (na kratkih valovih 31,10; 41,38 in 48,47 m in na srednjem valu 196 m).

RADIO LONDON:

Vsak dan od 12.00 do 12.15 (na kratkih valovih 16, 19 in 25 m) in od 19.00 do 19.30 (na kratkih valovih 31, 41 in 49 m), ob nedeljah pa od 16.30 do 17.00 (na kratkih valovih 19, 25 in 31 m).

RADIO WASHINGTON (Glas Amerike):

Vsak dan ob 6.00 (na kratkih valovih 31, 41 in 49 m in na srednjem valu 251 m) in ob 7.15 (na kratkih valovih 31, 41 in 49 m).

Erscheinungsort: Klagenfurt

Verlagspostamt: A-9020 Klagenfurt

P. b. b.

SLOVENSKI DUHOVNIKI PO EVROPI

AVSTRIJA

Ciril Lavrič, Kirchenstr. 1, 4053 Haid b. Ansfelden. (Tel. 07229 - 25 83).
Martin Belej, Enzenbach, 8112 Gratwein bei Graz. (Tel. 03124 - 23 59).

P. Štefan Kržišnik, Zisterzienser Stift, 6422 Stams, Tirol.

Ivan Tomažič, Albertgasse 48 („Korotan“), 1080 Wien VIII.

Slovenski socialni urad, Seitzerg. 5/II, 1010 Wien I. (Tel. 0222 - 63 25 07).

Janez Žagar, Feldeggasse 1, 6800 Feldkirch, Vorarlberg.

(Tel. 05522 - 26 4 04 ali 05522 - 21 5 85).

Slovenski dušnopastirski urad. Fridtjof-Nansen-Str. 3, 9800 Spittal/Drau.

(Tel. 04762 - 37 1 24).

BELGIJA

Vinko Žakelj, Guil. Lambert laan 36, Eisden, 3630 Maasmechelen.

Kazimir Gaberc, avenue L. Empain 19, B-6001 Charleroi, Marchinelle.

(Tel. 071 - 36 77 54).

FRANCIJA

Nace Čretnik, 78 Avenue Gambetta, 75020 Paris. (Tel. 636-80-68).

Jože Flis, 7 rue Gutenberg, 75015 Paris. (Tel. 577-69-93).

Stanislav Kavalari, Presbytère Ste. Barbe, rue de Lens, 62680 Mericourt.

Anton Dejak, 33 rue de la Victoire, 57710 Aumetz.

Msgr. Stanko Grims, 259 bis Avenue de l'Europe, 57800 Freyming-Merlebach.

Franjo Pavalec, 8 Avenue Pauliani, 06000 Nice.

ITALIJA

Jure Rode, Collegio Pio Latino, Via Aurelia Antica 408, 00165 Roma.

NEMČIJA

Dr. Janez Zdešar, 8 München 2, Schubertstr. 2-I. (Tel. 089 - 53 64 53).

Ivan Ifko, 43 Essen-Altenessen, Bausenhorststr. 2. (Tel. 0201 - 34 40 45).

Pavel Uršič, 42 Oberhausen 11, Oskarstraße 29. (Tel. 0208 - 64 09 76
ali 64 11 72).

Ludvik Rot, 5657 Haan 1, Hochdahler Str. 14. (Tel. 02129 - 13 92).

Mirko Jereb, 6 Frankfurt 70, Holbeinstr. 70. (Tel. 0611-63 65 48).

Stanko Gajšek, 68 Mannheim 1, A 4, 2. (Tel. 0621 - 2 85 00).

Ciril Turk, 7 Stuttgart 1, Staffenbergstr. 64. (Tel. 0711 - 23 28 91).

Janez Demšar, 7417 Pfullingen, Burgstr. 7. (Tel. 07121 - 7 75 25).

Dr. Franc Felc, 798 Ravensburg, Raueneggstr. 13. (Tel. 0751 - 2 20 00).

Vili Stegu, 8070 Ingolstadt, Hohe Schulstr. 3 1/2. (Tel. 0841 - 3 44 74).

Jože Bucik, 89 Augsburg 22, (Göggingen), Klausenberg 7 c.

(Tel. 0821 - 9 79 13).

P. Janez Sodja, 8 München 80, Röntgenstr. 5. (Tel. 089 - 98 19 90).

Dr. Branko Rozman, 8 München 2, Schubertstr. 2-I. (Tel. 089 - 53 64 53).

Martin Mlakar, 5657 Haan 1, Hochdahler Str. 14 (Tel. 02129 - 13 92).

Anton Štekl, 1 Berlin 61, Methfesselstr. 43, Kolpinghaus, (Tel. 030-
785 30 91 do 93), in 1 Berlin, Kolonnenstr. 40. (Tel. 030-784 84 34).

Marijan Bečan, 8 München 2, Schubertstr. 2-I. (Tel. 089 - 53 64 53).

NIZOZEMSKA

Vinko Žakelj, Guil. Lambert laan 36, Eisden, 3630 Maasmechelen, Belgie.

ŠVEDSKA

Jože Drolc, Parkgatan 14, 411 38 Göteborg. (Tel. 031 - 11 54 21).

ŠVICA

P. Fidelis Kraner, Postfach 191, Seebacherstraße 15, 8052 Zürich.

(Tel. 01/50 31 32).

P. Angel Kralj, Kapuzinerkloster, 4500 Solothurn. (Tel. 065 - 22 71 33).